

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
Rimayelerinde

BENİM
ŞEHİRİM

KONYA
GIDA VE TARIM
ÜNİVERSİTESİ

Uluslararası 2. Girişimcilik ve İnovasyon Araştırmaları Kongresi

2. International Entrepreneurship and
Innovation Research Congress

ÖZET BİLDİRİ KİTAPÇIĞI ABSTRACT BOOK

03-04
kasım
november
2023

NEU
PRESS

neupress.org

pressneu

Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları: 275
II. ULUSLARARASI GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON
ARAŞTIRMALARI KONGRESİ (UGİAK 2023) ÖZET BİLDİRİ
KİTAPÇIĞI

Genel Yayın Yönetmeni/General Manager

Dr. Öğr. Üyesi Fatih KALECİ

Tasarım/Design

Büşra UYAR

Muhammed Sami TEKİN

Enes Malik YALÇIN

E-ISBN

978-625-6802-96-4

Baskı/Printing

Necmettin Erbakan University Press (NEU PRESS)

Yaka Mah. Yeni Meram Cad. Kasım Halife Sok. B Blok

No: 11 Meram / KONYA / TÜRKİYE

0332 221 0 575 - www.neupress.org

Sertifika No/Certificate No: 48888

NEU PRESS 1. Baskı, Konya/TÜRKİYE

Aralık 2023, vii + 130 sf., 16x24 cm

Kategori/Category

Güzel Sanatlar Temel Bilim Alanı

Lisans Türü | OA License: CC BY 4.0

Erişim | Access: neupress.org

Copyright 2023

**This book is published under a CC BY license, which means that you can copy, redistribute, remix, transform, and build upon the content for any purpose, even commercially, as long as you give appropriate credit, provide a link to the license, indicate if changes were made, and do not impose additional terms or conditions on others that prohibit them from exercising the rights granted by that license, including any effective technological measures.*

Genel Bilgi

General Information

Ekonomik gelişmenin temel dinamiklerinden birisi olan girişimcilik kapsamında, özel, kamu ve yükseköğretim sektörleri arası kolaylaştırıcı çeşitli sosyal ve ekonomik etkileşimleri içinde barındıran kapsamlı bir ekosisteme yoğun şekilde ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye’de sürdürülebilir bir girişimcilik ekosisteminin desteklenmesine yönelik atılan önemli adımlardan birisi olarak, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayelerinde bu yıl ikincisi düzenlenecek “Türkiye Girişimci Buluşması 2023” kapsamında 3-4 Kasım 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan “II. Uluslararası Girişimcilik ve İnovasyon Araştırmaları Kongresi”ne (UGİAK 2023) sizleri davet etmekten mutluluk duymaktayız.

Bu yıl “Girişimcilik Ekosistemi ve Tekno-Girişimler” ana teması ile Girişimci İşadamları Vakfı, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal İnovasyon Ajansı ve Konya Teknokent tarafından organize edilecek olan UGİAK 2023’e paydaş kurum ve kuruluşlar olarak Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuklu Belediyesi, Meram Belediyesi, Karatay Belediyesi, Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, KOSGEB, MEVKA, KOP ve KONESOB iştirak etmektedirler. Kongre ile başta Türkiye’deki teknoloji üretimi ve transferine dayalı girişimcilik faaliyetlerinin geliştirilmesi ve girişimci akademisyen sayısının artırılmasının yanı sıra girişimcilik faaliyetlerine ilişkin ekonomik, sosyal ve yasal zemindeki mevcut eksiklikler ve ihtiyaç alanlarının belirlenmesi, bunlara ilişkin ortak çözümler üretilmesi ve konuyla ilgili özel, kamu ve yüksek öğretim sektörleri arası etkileşimlerin artırılması hedeflenmektedir. Girişimcilik ekseninde farklı uzmanlık alanlarından ulusal ve uluslararası düzeydeki çok sayıda bilim insanının yanı sıra iş dünyası uzmanları, kamu kesimi temsilcileri, STK’lar ve bağımsız araştırmacıları bir araya getirecek olan kongrenin, Türkiye’deki girişimcilik ekosistemine çok sayıda politika ve strateji önerisi ile önemli bir katkı sağlaması beklenmektedir. Bu kapsamda kongre çıktıları başta sponsor Bakanlıklar olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere ilgili Bakanlıkların ilgisine strateji belgesi olarak sunulacaktır.

Türkiye Girişimci Buluşması 2023 eş güdümünde gerçekleştirilecek UGİAK 2023 katılımcıları, ulusal ve uluslararası ölçekteki girişimciler ve yatırımcılarla aynı platformda buluşmanın yanı sıra iki gün sürecek

etkinlik ile çok sayıdaki panel, sergi ve atölye çalışmasına katılma şansı bulacaktır. Kongreye, ülkemizin orta ve uzun vadeli kalkınma hedefleri çerçevesinde, yenilikçi ve katma değeri yüksek girişimcilik faaliyetlerinin ekonomik ve sosyal alanda desteklenmesi ve teşvik edilmesine yönelik olarak bilim dünyasının yanı sıra özel sektör ve kamu sektörü nezdindeki bölgesel ve ulusal paydaşlar katılım ve katkı sağlayacaklardır.

Destekleyen Kurumlar Partners of Organization

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
Himayelerinde

Program Programme

03.11.2023 CUMA

MODERATÖR		Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK		
Saat	14:00 - 14:20	14:20 - 14:40	15:00 - 15:20	
SALON 1A	Zeynep TURIDI (Tread & Employ'nis Kurucusu) Yükselmek için Yenilik Girişimcilik Potansiyelinin Kıldını Açmak	Yakshiboeva LAYLO (Tashkent State University of Economics-Uzbekistan) Yerel Toplulukları Güçlendirmek: Mahallelerde Girişimcilğin Organizasyonu ve Özbekistan'da Girişimcilik Ekosistemi	Dr. İhsan POLAT (İkonik Teknoloji-Türkiye) Tekno-Girişimlerde Ortaklık Dinamikleri	
MODERATÖR		Prof. Dr. Birol MERCAN		Prof. Dr. Tahsin KARABULUT
Saat	Salon 1A		Salon 1B	
15:40-16:00	Doç. Dr. Hasan Hüseyin TEKİN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Arg. Gör. Mustafa KAFES (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Sosyal Hizmet Alanında Kullanılan Sanal Gerçeklik Teknolojileri: Bibliyometrik Analiz		Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇUBUKCU (Necmettin Erbakan Üniversitesi-Türkiye) Tuba ULUSOY (Necmettin Erbakan Üniversitesi-Türkiye) Kitle Kaynak ve İnovasyon Bağlamında Oyunlaştırma: Sistematik Bir Literatür Taraması ve Öneriler	
16:00-16:20	Arg. Gör. Dr. Koray Uygur (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi -Türkiye) Doç. Dr. Volkan Han (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi-Türkiye) İnovasyonun Genç İşsizliği ile Mücadeledeki Rolü: 14 AB Ülkesi Üzerine Analiz		Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Hakan GÖKTEPE (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) Dr. Öğr. Üyesi Fatma ERDEO (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) Tıp Alanında Chatgpt Başarılı Olabilir Mi?	
16:20-16:40	Dr. Öğr. Üyesi Bilal ÖZEL (Bingöl Üniversitesi - Türkiye) Türkiye Ekonomisinde Yabancı Yatırımın Girişimcilik Üzerindeki Etkileri		Prof. Dr. Hüseyin ÇETİN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) TariK EKİNCİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) Girişimciler Bağlamında Finansal Okuryazarlığın Önemi: Bir Literatür İncelemesi	
16:40-17:00	Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) Mühendis Muhammet Ali ÇINAR (MPG Makine Prodüksiyon Grubu Makine İmalat San. ve Tic. A.Ş.-Türkiye)		Khadija Bouanani (Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye) A Conceptual Model On Obstacles Faced By Women Entrepreneurs: Is It That Different In Morocco?	

04.11.2023 CUMARTESİ

MODERATOR		Prof. Dr. Ahmet ŞAHBAZ	Doç. Dr. Şerife ÖZSAHİN	Prof. Dr. Mustafa ACAR
Saat	Salon 1A	Salon 1B	Salon 1C	
09:00-09:20	Prof. Dr. Adem ÖĞÜT (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Ahmet Burak DOĞAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Görüntülü Görüşme Yöntemiyle Müşteri Edinimi: Bankacılık Sektörü Örneği	Uzman Zülfiye KAYNAR (Sosyal İnovasyon Ajansı-Türkiye) Dijital Girişimcilik Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi	Araştırmacı Dilan BALCI (Sosyal İnovasyon Ajansı -Türkiye) Kadın Girişimcilerin Gücü: İnovasyonla Sosyal Dönüşüm Yaratmak	
09:20-09:40	Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR (Aksaray Üniversitesi - Türkiye) Dr. Öğr. Üyesi Onur OKTAYSOY (Kafkas Üniversitesi-Türkiye) Doç. Dr. Gökhan KERSE (Kafkas Üniversitesi-Türkiye) Sınır Ticareti Bağlamında Sınır İlerimizdeki Girişimcilik Faaliyetlerinin Özendirilmesi: Kars İli Örneği	Doç. Dr. Oğuzhan AY TAR (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi -Türkiye) Adalet KÖTEMEN (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi -Türkiye) Dijital Girişimcilğin Yükselişi, Trendler, Dönüşümler ve Fırsatlar Odağında Türk Girişimcilerin Farkındalık Düzeyi	Huriye YILDIRIM, Melike ÜNAL, Tuğba TAN, Şule ŞAHİN, Esra YAMAN, Şerife BEYLİHAN (Türkiye) Sanal Dünyadan Sosyal Hayata Bir Kadın Girişimcilik Örneği Olarak Sumbül Sokak	
09:40-10:00	Arg. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Göçmen Girişimcilik Kavramı Üzerine Bibliyometrik İnceleme	Dr. Serkan DERİÇİ (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi -Türkiye) Dijital Girişimcilik ve Makine Öğrenmesi	Prof. Dr. Adem ÖĞÜT (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Mert Kaan GÜRHAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Aile Şirketlerinin Kurumsallaşma Sürecinde Kültürel Etkinin Boyutları	
10:00-10:20	Prof. Dr. Adem ÖĞÜT (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Tareq Jouada (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Göçmenlerin Girişimcilikte Başarıya Etkileyen Faktörler: Türkiye Örneği	Ayşe ŞAHİN (Kayseri Üniversitesi -Türkiye) Prof. Dr. Oğuz ÇICAL (Kayseri Üniversitesi -Türkiye) Dijitalleşme Sürecinde Elektronik Ticaret ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Üzerine Ampirik Bir Analiz	Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Postür Eğitimi Alan Bireylerde Dijital Değerlendirme ve Koreksiyon Sistemi (APEÇ) ile Postural Farkındalıkların Karşılaştırılması	
10:20-10:40	Doç. Dr. Suna AKTEN ÇÜRÜK (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK (Sosyal İnovasyon Ajansı-Türkiye) Girişimciler için Bir Finansman Alternatif: Kitle Fonlaması			

04.11.2023 CUMARTESİ

MODERATOR	Prof. Dr. Zekai ÖZDEMİR	Prof. Dr. Selim KAYHAN	Dr. Öğr. Üyesi Bilal ÖZEL
Saat	Salon 1A	Salon 1B	Salon 1C
11.00-11.15	Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK (Sosyal İnovasyon Ajansı - Türkiye) Yeşil Girişimcilik Literatürünün Bibliyometrik Analizi	Uzman Reyhan ERTEN (Sosyal İnovasyon Ajansı) Türkiye'de Spor ve Girişimcilik Kavramına Yönelik Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	Feyza ÖZEL (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Prof. Dr. Zekiye MIZIRAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Türkiye'de Sosyal Girişimcilik ve Karbon Ayak İzi: Ekolojik Sürdürülebilirlik Çözüm Önerileri
11.15-11.30	Öğr. Gör. Dr. Uğur ERDOĞAN (Selçuk Üniversitesi-Türkiye) Yeşil İnovasyon Üzerine Literatür İncelemesi	Öğr. Gör. Yasemin ÖZTÜRK (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Ebe ve Hemşirelerin İnovasyona ve Girişimcilğe Bakış Açıkları	Şerife KOÇ (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Prof. Dr. Birol MERCAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Kurumsal Girişimcilik Sürecinde Yenilik
11.30-11.45	Prof. Dr. Erşan SEVER (Aksaray Üniversitesi-Türkiye) Prof. Dr. Zekai ÖZDEMİR (İstanbul Üniversitesi-Türkiye) Çevre Vergisi ve Ekonomik Büyümenin İnovasyona Etkisi: Yükseklen Piyasalar Örneği	Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Tıbbi Fizyoloji Bağlamında Biyomedikal Teknoloji İnovasyonu	Doç. Dr. Serife ÖZŞAHİN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Finansal Gelişme, Finansal Dışa Açıklık ve Girişimcilik: Kırlıgan Beşi Ülkeler Üzerine Panel Regresyon Analizi
11.45-12.00	Arş. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Ulusal Bir Sağlık Girişimi Örneği: Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. (USHAŞ)	Arş. Gör. Mustafa KAFES (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Doç. Dr. Yusuf Yalçın İLERİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Yaşlılar ve Sanal Gerçeklik Teknolojisi: Bibliyometrik Analiz	Ayşe CEVLAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Prof. Dr. Ahmet ŞAHBAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Ar-Ge Harcamaları, Patent, Yüksek Teknoloji İhracatı ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği
12.00-12.15		Doç. Dr. Emine Nihan Cici Karaboğa (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Bir Sosyal Girişimcilik Örneği Olarak Kadın Girişimci Derneklerinin ve Kurullarının Sürdürülebilir Kalkınmadaki Yeri	Arş. Gör. Hacer AKIN (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Dr. Öğr. Üyesi Nahit YILMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye) Sürdürülebilir Girişimcilik Kaynağı Olarak Tutumlu İnovasyon

Boards & Committees

Kurullar ve Komiteler

KONGRE ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Cem ZORLU
Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Birol MERCAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KALECİ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÖMLEKSİZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ahmet Rıza BALIM
Konya Teknokent
Muhammed CANPOLAT
Konya Teknokent
İhsan POLAT
Girişimci İşadamları Vakfı- KONYA
Zekeriya BÜYÜKYANGÖZ
Girişimci İşadamları Vakfı- KONYA
Ali GÜNEY
Sosyal İnovasyon Ajansı
Kamil KARADENİZ
Sosyal İnovasyon Ajansı
Emre AVCI
Sosyal İnovasyon Ajansı

BİLİM VE HAKEM KURULU

Prof. Dr. A. Asuman AKDOĞAN
Erciyes Üniversitesi

- Prof. Dr. Abdullah ÇALIŞKAN
Toros Üniversitesi
- Prof. Dr. Abdullah KARAMAN
Selçuk Üniversitesi
- Prof. Dr. Abitter ÖZULUCAN
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- Prof. Dr. Adem ÖĞÜT
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Prof. Dr. Adnan ÇELİK
Konya Selçuk Üniversitesi
- Prof. Dr. Akif TABAK
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
- Prof. Dr. Ali ALAGÖZ
Selçuk Üniversitesi
- Prof. Dr. Ali DERAN
Tarsus Üniversitesi
- Prof. Dr. Andrés PEREA
Maastricht Üniversitesi
- Prof. Dr. Arif KÖKTAŞ
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Ayşe ŞAHİN
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Ayşehan ÇAKICI
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. B. Zafer ERDOĞAN
Anadolu Üniversitesi
- Prof. Dr. Biagio SIMONETTI
Università Degli Studi Del Sannio
- Prof. Dr. Birdoğan BAKİ
Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Burcu ERŞAHAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- Prof. Dr. Cem SAATÇIOĞLU
İstanbul Üniversitesi
- Prof. Dr. Cemal ALTAN
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Cemile ÇELİK
Mersin Üniversitesi

- Prof. Dr. Çiğdem KIRE
Anadolu Üniversitesi
- Prof. Dr. Erdiñ KARADENİZ
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Erkan AKTAŞ
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Fatih DOĞANOĞLU
Adıyaman Üniversitesi
- Prof. Dr. Fatma TEKTÜFEKÇİ
Dokuz Eylül Üniversitesi
- Prof. Dr. Gönen DÜNDAR
İstanbul Üniversitesi
- Prof. Dr. H. Bahadır AKIN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Prof. Dr. Hacı KURT
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Hacı Mustafa PAKSOY
Gaziantep Üniversitesi
- Prof. Dr. Haluk KORKMAZ YÜREK
Toros Üniversitesi
- Prof. Dr. Hasan BÜLBÜL
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ
Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi
- Prof. Dr. Haydar AKYAZI
Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Hayrettin USUL
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
- Prof. Dr. Hüseyin DAĞLI
Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Hüseyin Mualla YÜCEOL
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. İhsan Erdem SOFRACI
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. İhsan KAMALAK
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. İlhan EGE
Mersin Üniversitesi

- Prof. Dr. İsa İPÇİOĞLU
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
- Prof. Dr. İsmail TUNCER
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. İzzettin TEMİZ
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Jan FIDRMUC
Université de Lille
- Prof. Dr. Jha AVDESH
CVM Üniversitesi, India
- Prof. Dr. José-Ignacio ANTÓN
Üniversitesi of Salamanca
- Prof. Dr. Kertész Krisztián ANDRÁS
National Üniversitesi of Public Service
- Prof. Dr. Khaldoun KHASHANAH
Stevens Institute of Technology
- Prof. Dr. Köksal HAZIR
Toros Üniversitesi
- Prof. Dr. Kürşat Haldun AKALIN
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Prof. Dr. M. Atilla ARICIOĞLU
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Prof. Dr. M. Şükrü AKDOĞAN
Erciyes Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet CİHANGİR
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet İNCE
Tarsus Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet İsmail YAĞCI
Mersin Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet MARANGOZ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- Prof. Dr. Müjdat AVCI
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Prof. Dr. Murat ÇEMREK
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Prof. Dr. Mustafa ACAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa AKAR
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TAŞLIYAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Nejat BASIM
Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer İSKENDEROĞLU
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ŞAHBAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Onur ÖZSOY
SoLBridge International School of Business
Prof. Dr. Orhan KÜÇÜK
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Osman KARAMUSTAFA
Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Özlem ÖZDEMİR
Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Rabia ÖZPEYNİRCİ
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan AKTAŞ
TOBB Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Remzi ALTUNIŞIK
Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Rıfat İRAZ
Konya Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. S. Burak ARZOVA
Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Salih GÜNEY
İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin KARABINAR
İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Selçuk PERÇİN
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Selim KAYHAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Serkan Yılmaz KANDIR
Çukurova Üniversitesi

Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU
Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Sevtap ÜNAL
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. Tahir AKGEMCI
Konya Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Tevfik AYTEMİZ
Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Turhan KORKMAZ
Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Veli KARGI
Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Yıldırım Beyazıt ÖNAL
Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki DOĞAN
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Zeynep HATUNOĞLU
Tarsus Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulkerim KARAASLAN
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet KURTARAN
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Altuğ Murat KÖKTAŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Ayben KOY
İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ
Toros Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe ALİCAN ŞEN
Tarsus Üniversitesi
Doç. Dr. Azime TELLİ
Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Banu TANRIÖVER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Doç. Dr. B. Gülsün NAKİBOĞLU
Çukurova Üniversitesi

- Doç. Dr. Cansel OSKAY
Mersin Üniversitesi
- Doç. Dr. Cihan YÜKSEL
Mersin Üniversitesi
- Doç. Dr. Ç. Erkan AKYÜREK
Ankara Üniversitesi
- Doç. Dr. Dilşad GÜZEL
Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Dragos BOZDOG
Stevens Institute of Technology
- Doç. Dr. E. Yaşa ÖZELTÜRKAY
Çağ Üniversitesi
- Doç. Dr. Emel BAHAR
Tarsus Üniversitesi
- Doç. Dr. Ercan ÇİÇEK
Tarsus Üniversitesi
- Doç. Dr. Erdal BAYRAKÇI
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Doç. Dr. Esra DİK
Mersin Üniversitesi
- Doç. Dr. Fatih KAPLAN
Tarsus Üniversitesi
- Doç. Dr. Fatma İNCE
Mersin Üniversitesi
- Doç. Dr. Ferhat PEHLİVANOĞLU
Kocaeli Üniversitesi
- Doç. Dr. Feyyaz ZEREN
Yalova Üniversitesi
- Doç. Dr. Filiz Güneysu ATASOY
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Doç. Dr. Fuat LEBE
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Doç. Dr. Gülden ŞIŞMAN
Mersin Üniversitesi
- Doç. Dr. H. Hüseyin TEKİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. H. Yasemin ÖZUĞURLU
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim Efe EFOĞLU
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Tek. Uni.

Doç. Dr. İlkay YILMAZ
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. İskender PEKER
Gümüşhane Üniversitesi

Doç. Dr. K. Özcan ATILGAN
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Kemal YAMAN
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Muhammet SAYGIN
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Murat Can GENÇ
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Murat GÜLMEZ
Çağ Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa KILLI
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Mutlu Yüksel AVCILAR
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Ömer ALKAN
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. O. Başar ÖZBOZKURT
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Orhan Veli ALICI
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Oya KORKMAZ
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Özge KORKMAZ
Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Doç. Dr. Pınar YARDIMCI
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Saffet AKDAĞ
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Samet EVCİ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Semiha AYTEMİZ
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Serkan ŞAHİN
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Serpil TOMAK
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Sezen BOZYİĞİT
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Sinem EYÜBOĞLU
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Şükrü Anıl TOYGAR
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Sümeyra GAZEL
Yozgat Bozok Üniversitesi

Doç. Dr. Tuğba YOLCU
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. T. Turan TURABOĞLU
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Ufuk ORHAN
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Uğur Korkut PATA
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Uğur SEVİM
Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. Yunus ZENGİN
Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf Ekrem AKBAŞ
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Alperen AĞCA
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale ALOLA
İstanbul Gelişim Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ata KAHVECİ
Tarsus Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aysel TEKGÖZ OBUZ
Tarsus Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARI
Mersin Üniversitesi

- Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ERGİN ÜNAL
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Aysel TEKGÖZ OBUZ
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Aytül GÜNEŞER DEMİRCİ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi B. Bilge SAĞLAM
Dokuz Eylül Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Beyhan BELLER DİKMEN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi B. İrem SELAMOĞLU
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Bilal Özel
Bingöl Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Burcu Şefika DOĞRUL
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Caner ATIŞ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Cenk KIRITOĞLU
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Ceren EVCİMEN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Duygu ARSLANTÜRK ÇÖLLÜ
İğdır Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Ebru ARICIOĞLU
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Elifcan DURSUN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi E. Kerime SİLAHTAROĞLU
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi E. AYRANCI BAĞRIAÇIK
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Emre YAKUT
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Ender GÜRGEN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKKAN
Mersin Üniversitesi

- Dr. Öğr. Üyesi Evren DENKTAŞ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Fatih OKUR
Bayburt Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi F. Banu BEYAZ SİPAHİ
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Gaye ONAN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Gizay DAVER
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Göknil ERBAŞ DOĞAN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Gülpembe OĞUZHAN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Gülşen KIRPIK
Adıyaman Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Hakan YILDIRIM
İstanbul Gelişim Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Halil KANADIKIRIK
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi I. Şirin SELÇUK ÇAKMAK
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Kaan Kutlu ATAÇ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi M. Nasih TAĞ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi M. Nuri SALUR
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi M. Sami SÜYGÜN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Melda AKBABA
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Mithat TURHAN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Murat BERBEROĞLU
Artvin Çoruh Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Murat ERGÜL
Karabük Üniversitesi

- Dr. Öğr. Üyesi Murat GENÇ
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi M. Mustafa KUTLUTÜRK
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ATSAN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Can SAMIRKAŞ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cüneyt ÖZŞAHİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÖMLEKSİZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Nahit YILMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Nazmiye ÜLKÜ PEKKAN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Necdet SEZAL
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer YÜCEDAĞ ERDİNÇ
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Onur ŞEN
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Onur UÇAR
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Özgür Bayram SOYLU
Kocaeli Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Özlem İPEK
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Pınar MİÇ
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Sami SÜYGÜN
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Sami ZARİÇ
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Serkan NAS
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Sevilay Ece Gümüş ÖZUYAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi

- Dr. Öğr. Üyesi Şeyma AKIN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Talal AL SULEYMAN
Prince Sultan Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AYDIN HALISOĞLU
Tarsus Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Ümit DOĞRUL
Mersin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Umut ÜZAR
Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Xiaodi (Coco) ZHU
New Jersey City Üniversitesi
- Dr. Amin SALIGHEHDAR
Stevens Institute of Technology
- Dr. İsmail ÇAKMAK
Ordu Üniversitesi
- Dr. Kerem KİPER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Saud ALMAHDI
Stevens Institute of Technology
- Dr. Serdar GÖCEN
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Dr. Serkan ALKAN
Tarsus Üniversitesi

SEKRETERYA

- Feyza ÖZEL
Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Şerife KOÇ
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Contents

İçindekiler

General Information - Genel Bilgi	1
Destekleyen Kurumlar - Partners of Organization	3
Programme - Program	4
Boards & Committees - Kurullar ve Komiteler	7
ÖN SÖZ	12
Cumhuriyet Sonrasında Geleneksel Sanatlara Yönelik Politika ve Uygulamaların Dönüşümü	14
<i>Fatma KARAMAN - Prof. Dr. Vejdi BİLGİN</i>	

YEREL TOPLULUKLARI GÜÇLENDİRMEK: MAHALLELERDE GİRİŞİMCİLİĞİN ORGANİZASYONU VE ÖZBEKİSTAN'DA GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ

Yakhshiboeva LAYLO

Tashkent State University of Economics

ÖZET

Mahalle, küçük işletmelerin gelişmesini teşvik etmede önemli bir rol oynuyor. Son yıllarda, yerel toplulukların (mahallaların) ekonomik büyümeyi teşvik etme ve bireylerin girişimcilik faaliyetlerine başlamaları için fırsatlar yaratma potansiyelinin giderek daha fazla farkına varılmaktadır. “Büyük İpek Yolu”nun tarihi döneminden gelen zengin bir girişimcilik geçmişine sahip bir ülke olan Özbekistan, taban düzeyinde gelişen bir girişimcilik ekosistemini beslemenin öneminin farkına varmıştır. Hükümet organları girişimcileri her şekilde destekliyor, yeni endüstriler açıyor ve ulusal el sanatları faaliyetlerinin yeniden canlandırılmasına yardımcı oluyor. Yeni Özbekistan’da, halkın ekonomik ve sosyal refahının sağlanmasına yönelik etkili mekanizmalar oluşturmak için devletin sosyal hareketinin ana gücü olarak üretken bir sistem oluşturuluyor. Bu doğrultuda Cumhurbaşkanı Sayın Mirziyoyev Shavkat’ın 1 Mart 2022 tarihli kararına göre Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu tarafından “Mahalle Bakanlığı ve Nurani Desteği” düzenlenen yeni bakanlık. Bakanlık, bu bölgenin siyasi statüsünü artırdı, devlet yönetimi komutadan sosyal yönetime geçmeye başladı. Ülkede işsizliği körü körüne tanıtan “Demir Kayıt”, “Kadın Kayıt”, “Gençlik Kayıt” listelerinde dar gelirli, ihtiyaç sahibi insanlar yer alıyor ve ülkedeki işsizlik oranlarının azalmasına katkı sağlanıyor. Mahallelerde “Müreffeh ve güvenli mahalle” ilkesi getirilerek küçük yönetim altyapısına dönüştürüldü ve nüfusun sorunlarına bireysel çözüm bulan devletin bir alt sistemi olarak geliştirildi. Ailelerde iş ortamı oluşmaz, mahallelerde girişimciler çoğalmazsa işsizlik sorunu bitmez. Bu nedenle geçtiğimiz dönemde küçük işletme ve özel girişimcilik, ülkemiz ekonomisinin öncelikli yönü olarak tanımlanmış ve bu sektörün geliştirilmesine yönelik 2 bine yakın kanun, kararname ve karar hayata geçirilmiştir. Bunlara göre 114 ruhsat ve izin iptal edildi, 33 faaliyet türü bildirim prosedürüne aktarıldı. İzin verme prosedürleri basitleştirildi ve dijitalleşme sayesinde süreleri ortalama 2 kat kısaltıldı. Fazla çekler ve nakit, döviz ve emtia üzerindeki birçok kısıtlama kaldırıldı. Bu sunum, yerel toplulukların

girişimcilik yoluyla güçlendirilmesi kavramını araştırıyor ve Özbekistan'ın özel bağlamına odaklanıyor. Bu sunum, ekonomik büyüme ve yenilik için uygun bir ortam yaratmak amacıyla yerel işletmelerin nasıl organize edildiğini, desteklendiğini ve beslendiğini inceleyerek mahallelerdeki girişimciliğin organizasyonunu ele alıyor. Aynı zamanda yerel işletmelerin büyümesine ve sürdürülebilirliğine katkıda bulunan çeşitli paydaşları ve faktörleri anlayarak Özbekistan'daki girişimcilik ekosistemini de keşfedecek. Girişimciliği teşvik eden girişimlere, politikalara ve programlara ışık tutarak, yerel toplulukların Özbekistan'ın ekonomik manzarasını şekillendirmedeki rolünü göstermeyi amaçlıyor.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Ekosistem, Mahalleler, Küçük İşletmeler, Aile İşletmeleri

EMPOWERING LOCAL COMMUNITIES: THE ORGANIZATION OF ENTREPRENEURSHIP IN NEIGHBORHOODS AND THE ENTREPRENEURSHIP ECOSYSTEM IN UZBEKISTAN

Yakhshiboeva LAYLO

Tashkent State University of Economics

ABSTRACT

The neighborhood is playing an important role in encouraging the development of small businesses. In recent years, there has been a growing recognition of the potential of local communities (mahallas) to drive economic growth and create opportunities for individuals to start their entrepreneurship activities. Uzbekistan, a country with a rich entrepreneurial history experienced from historical period of “Great Silk Road”, has recognized the importance of nurturing a thriving entrepreneurship ecosystem at the grassroots level. Government bodies support entrepreneurs in every way, opening new industries and helps restore national handcrafting activities. In the new Uzbekistan, a productive system is being formed as the main force of the state’s social movement to build effective mechanism for ensuring the people’s economic and social wellbeing. In this direction, according to the decision of President Mr.Mirziyoyev Shavkat in March1,2022 on organized new ministry “ Ministry of Neighborhood and Nurani Support “by the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan” .As a result of the establishment of the ministry, the political status of this area has increased, the state management has started to move from command to social management. Low-income, needy people are included in the list of “Iron Register”, “Women’s Register”, “Youth Register”, which blindly introduces unemployment in the country, contributing to the reduction of unemployment rates in the country. The principle of “Prosperous and safe neighborhood” was introduced in the neighborhoods, it was transformed into a small management infrastructure, and it was improved as a sub-system of the state that finds individual solutions to the problems of the population. The problem of unemployment will not end if the business environment is not formed in the families, and entrepreneurs do not increase in the neighborhoods. Therefore, in the past period, small business and private entrepreneurship was defined as the priority direction of our country’s economy, and about 2 thousand laws, decrees and decisions aimed at the development of

this sector were implemented. Based on them, 114 licenses and permits were canceled, 33 types of activity were transferred to the notification procedure. Procedures for issuing permits have been simplified, and due to digitization, their terms have been shortened by an average of 2 times. Redundant checks and many restrictions on cash, currency and commodities were abolished. This article/presentation explores the concept of empowering local communities through entrepreneurship and focuses on the specific context of Uzbekistan. This presentation delves into the organization of entrepreneurship in neighborhoods, examining how local businesses are organized, supported, and nurtured to create a favorable environment for economic growth and innovation. It also will explore the entrepreneurship ecosystem in Uzbekistan, understanding the various stakeholders and factors that contribute to the growth and sustainability of local businesses. By shedding light on the initiatives, policies, and programs that encourage entrepreneurship, aiming to showcase the role of local communities in shaping the economic landscape of Uzbekistan.

Keywords: *Entrepreneurship, Ecosystem, Neighborhoods, Small Businesses, Family Businesses*

TEKNO-GİRİŞİMLERDE ORTAKLIK DİNAMİKLERİ

Dr. İhsan POLAT

İkonik Teknoloji

ÖZET

Tekno-girişim (Startup), müşterisinin problemine yenilikçi bir ürün, iş modeli, teknoloji ya da süreç geliştirerek gelenekselin dışında riskli çözümler üreten, bu sayede kazandığı rekabet üstünlüğünü hızlı büyüme ve ölçeklenme için kullanarak çalıştığı sektörlerde yıkıcı etkiler yaratan, sürdürülebilir bir iş modeli için prototip denemeleri ile sürekli geliştirmeler yapan, çekirdek bir ekiple adanmış olarak çalışan dolayısıyla kurumsal yapısını ve müşteri tabanını henüz kurgulayamamış, genelde bireysel kaynaklarla fonlanan başlangıç aşamasında ve yol haritası oldukça belirsiz işletmelerdir. Startup literatüründe göze çarpan en temel fonksiyon AR-GE dir (Kalaycı,2017; Cho ve Yang, 2014; Joglekar ve Levesque, 2009; Gans ve Stern, 2000; Kljuno ve Gureeva, 2017; Brown, 2015). Literatürden hareketle startup işletmenin bütün fonksiyonları için AR-GE aşamasını sürdürmekte olan yapıdır olarak tanımlanabilecektir. Bu tanımdan hareketle startup teriminin Türkçe karşılığının, ar-ge ve girişimin harmanlanmasıyla “ar-gerişim” olabileceği de değerlendirilmektedir. Startup tanımında değinilen maddeler, aynı zamanda startup’ları geleneksel girişimlerden ayıran özelliklere de işaret etmektedir. Bu maddelerden hareketle startup’ların tamamı girişimdir ancak girişimlerin tamamı startup değildir. Startup’ları küçük işletmelerden ayıran en temel özellik ölçeklenmek için planlanmış olabilmeleridir. Büyüme ile ölçeklenme arasındaki fark startup’ları hızlı büyüyen geleneksel işletmelerden ayıran temel özelliktir. Kurucusunun yeteneklerinden ya da şanslı bir sektörde iş yapıyor olmaktan kaynaklı hızlı büyüyen bir işletme ancak aşırı başarılı bir işletme olabilir. Bu tip işletmelerden startup’ları ayıran en temel özellik, startup’ların iş hacimlerinin büyüdüğü kadar operasyonlarının büyümüyor olmasıdır. Bu ise ölçeklenebilirlik olarak tanımlanmaktadır. Startup’ların doğasında olan belirsizlikler sonucu kapanma oranı ilk 5 yılda 8/9’a kadar yükselmektedir (Hellström, 2003, s. 370). Cantamessa’nın (2018) çalışmasında 26 sebebin 15 tanesinin belirsizlik yönetimiyle alakalı olduğu görülmektedir. Bu sebepler üzerinden startup’ların zayıf yönlerini anlamak mümkün görünmektedir. Bildiri, literatürde kapanma sıralamasında alt sıralarda işlenen kurucu ortak

anlaşmazlıklarına odaklanmaktadır. Startup'lar genelde bir iş fikrine inanan adanmış, tecrübesiz, arkadaşlığın ve duygusallığın bir araya getirdiği kişiler tarafından kurulmaktadır. Arkadaşlıktan beslenen güven duygusu ile bir araya gelen kurucular genelde tecrübesizliğin de etkisi ile iş dünyasının gerektirdiği rasyonellikten uzak, kervan yolda düzülür mantığıyla ortaklık dinamiklerini düşünmeden işe koyulmaktadır. Toplumsal dinamiklerin de etkisi ile ortaklık dinamiklerini konuşmak hem güvensizlik hem de ayıp olarak değerlendirilmektedir. Bu anlayış ortaklığın kurulmasını hızlandırırken sürdürülmesini ve büyütülmesini zorlaştıracak birçok problemin de tohumlarını atmaktadır. Ortaklıklar yatırım, üretim, dağıtım olmak üzere üç temel adalet üzerine inşa edilirse güven duygusu uzun süre korunabilir. Fakat kurucuların çoğu ne bu adalet mekanizmalarını kurabilecek tecrübe ve bilgiye ne de bunları müzakere edecek rasyonelliğe sahip olmaktadır. Şirket içi adalet mekanizmalarının oturtulması için yapılan müzakereler aslında şirketin kurumsal temellerinin atılması ve iç tüzüğüne oluşturulmasını da kolaylaştırır. Böylece hızlı büyümek için kurulmuş bir işletmenin henüz kuruluş aşamasında kurumsal bir zihniyete bürünmesi kolaylaşır. Bildiri üç temel adalet mekanizmasını örnekler ile tartışıp bir sistematik kurmayı ve böylece ortaklıkların daha uzun ömürlü olmasına katkı sunmayı vaat etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Startup, Tekno-Girişim, Ortaklık, Yatırım Adaleti, Üretim Adaleti, Dağıtım Adaleti*

PARTNERSHIP DYNAMICS IN TECHNO-ENTERPRISES

Dr. İhsan POLAT

İkonik Teknoloji

ABSTRACT

Techno-entrepreneurship (Startup) is a prototype for a sustainable business model that produces unconventional risky solutions by developing an innovative product, business model, technology or process for its customer's problem, thus creating disruptive effects in the sectors it operates by using the competitive advantage it has gained for rapid growth and scaling. The most basic function that stands out in the startup literature is R&D (Kalaycı, 2017; Cho and Yang, 2014; Joglekar and Levesque, 2009; Gans and Stern, 2000; Kljuno and Gureeva, 2017; Brown, 2015). Based on the literature, a startup can be defined as a structure that continues the R&D phase for all functions of the business. Based on this definition, it is also considered that the Turkish equivalent of the term startup may be "r-enterprise" by blending R&D and enterprise. The items mentioned in the definition of startup also point to the features that distinguish startups from traditional enterprises. Based on these articles, all startups are ventures, but not all startups are startups. The main feature that distinguishes startups from small businesses is that they can be planned to scale. The main feature that distinguishes startups from this type of businesses is that their operations do not grow as much as their business volumes grow. This is defined as scalability. As a result of the inherent uncertainties of startups, the closure rate increases to 8/9 in the first 5 years (Hellström, 2003, p. 370). In Cantamessa's (2018) study, it is seen that 15 of the 26 reasons are related to uncertainty management. The paper focuses on co-founder disputes, which are treated lower in the closure order in the literature. Startups are generally founded by dedicated, inexperienced people who believe in a business idea, brought together by friendship and emotionality. The founders, who come together with the feeling of trust nourished by friendship, generally, due to their inexperience, start to work without thinking about the partnership dynamics, far from the rationality required by the business world. With the influence of social dynamics, talking about partnership dynamics is considered both insecure and shameful. While this understanding accelerates the establishment of the partnership, it also sows the seeds of many problems

that will make it difficult to maintain and expand. If partnerships are built on three basic justice: investment, production and distribution, the sense of trust can be preserved for a long time. However, most of the founders have neither the experience and knowledge to establish these justice mechanisms nor the rationality to negotiate them. Negotiations to establish internal justice mechanisms actually facilitate the laying of the corporate foundations of the company and the creation of its internal regulations. Thus, it becomes easier for a business established to grow rapidly to adopt a corporate mentality during its establishment phase. The declaration promises to discuss the three basic justice mechanisms with examples and establish a systematic, thus contributing to the longer life of partnerships.

Keywords: *Startup, Techno-Entrepreneurship, Partnership, Investment Justice, Production Justice, Distribution Justice*

SOSYAL HİZMET ALANINDA KULLANILAN SANAL GERÇEKLİK TEKNOLOJİLERİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Doç. Dr. Hasan Hüseyin TEKİN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Arş. Gör. Mustafa KAFES

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma, sosyal hizmet uygulamalarında kullanılan sanal gerçeklik teknolojisine ilişkin yürütülmüş çalışmaların bibliyometrik bir analizini kapsamaktadır. Çalışmanın yürütülmesinde tercih edilen anahtar kelimeler “social work AND virtual reality” ve “social work AND VR” olarak belirlenmiş ve Ekim 2023 tarihinde Web of Science (WoS) veritabanında tarama gerçekleştirilmiştir. Toplam 3624 çalışmaya erişilmiş olup dâhil etme ve dışlama kriterlerinin ardından (yayın dili İngilizce, araştırma makaleleri ve bildiler, konu ile ilgili olmayan yayınların çıkarılması vb.) kalan 2031 makale ile analizler tamamlanmıştır. Analizlerin gerçekleştirilmesi için veritabanından ihtiyaç duyulan alt verilerin tamamı en üst düzey olan “mükemmel” ve bir alt düzeyi olan “iyi” olacak şekilde elde edilmiştir. Konu ile ilgili ilk makalenin Glantz ve ark. (1996) tarafından çalışmaya konu olan “Virtual Reality (VR) for psychotherapy: From the physical to the social environment” araştırmaları olduğu görülmektedir. Çalışmaların toplam 946 kaynakta (dergiler ve bildiri kııatpçıkları) yer alarak toplam 7658 yazar tarafından gerçekleştirildiğini ifade etmek mümkündür. Konunun yıllık büyüme hızı %22.4 olarak hesaplanmıştır. Bu da görece olarak konunun araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilen konulardan olduğunu göstermektedir. Elde edilen 2031 makalenin ortalama atıf sayısı ise 16.85 olarak bulunmuştur. Yıllık üretkenlik açısından konu incelendiğinde, 2016 yılına kadar normal sayılabilecek bir seyirde ilerleyen makale sayısının bu tarihten itibaren kayda değer şekilde artış göstererek popüler bir alan haline geldiği görülmektedir. Lokal veri setinde yer alan makalelerin yayınladığı en etkili ilk üç derginin *Frontiers in Psychology* (n=55); *IEEE ACCESS* (n=55) ve *Cyberpsychology Behavior and Social Networking* (n=40) olduğu görülmektedir. En fazla atıf alan ilk üç dergi ise sırasıyla *Computers in Human Behavior* (996); *PLOS ONE* (986) ve *Frontiers in Psychology* (761) dergileridir. 7658 yazar arasında alanın en etkili yazarları olarak ifade edilebilecek ilk üç yazarın Smith MJ, Sarkar N ve Kim JJ olduğunu

ifade etmek mümkündür. En etkili dergiler ve yazarların ardından alanın en etkili kurumlar listesinde ise ilk üçü Vanderbilt UNIV.; Northwestern UNIV. ve Yonsei UNIV. oluşturmaktadır. Lokal veri setinde, diğer araştırmacılar tarafından atıf alan en etkili makalenin Bordnick ve ark. (2008) tarafından yürütülen “Assessing reactivity to virtual reality alcohol based cues” isimli yayın olduğu görülmektedir. Bu yayın toplamda 121 atıf almıştır. Lokal veri setinin dışında küresel anlamda en fazla atıf alan yayın (n=584) ise Slater ve Vives (2016) tarafından yürütülen “Enhancing Our Lives with Immersive Virtual Reality” isimli yayındır. Çalışılan konu trendler açısından ele alındığında 2012 yılına kadar fazla bir tercih edilebilirlik ve trend oluşumu görünmezken 2012 yılı itibari ile çalışma alanı açısından trendlerin oluştuğu görülmektedir. Tercih edilirlilik açısından büyük kırılım gerçekleştiği 2016 yılına kadar çalışmaların daha çok “bağımlılık”, “sigara kullanan bireyler”, “farkındalık” ve “takip” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştiği görülürken; bu yıldan sonra daha çok “bilişsel davranışlar”, “maruz bırakma”, “korku”, “çocuklar”, “yeterlilik” ve “çevre” gibi daha niş ve bağımlılık dışı konulara kaydığını ifade etmek mümkündür. Gerçekleştirilen tematik analiz neticesinde “sosyal anksiyete”, “yaşlılar”, “otizm-spektrum bozukluklar” ve “sosyal biliş” gibi temalar konunun temel yapı taşlarını oluşturan konular arasında görülmektedir. Bunun yanında “metaverse” ve “eğitim” gibi anahtar kelimeler motor temaları oluşturmaktadır. Ayrıca çalışma konusu kapsamında, “sürükleyici sanal gerçeklik senaryoları” ise son yıllarda özellikle tercih edilen ve yeni ortaya çıkan konular arasında görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Social Work, Virtual Reality, Rehabilitation

VIRTUAL REALITY TECHNOLOGIES USED IN SOCIAL WORK: BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Doç. Dr. Hasan Hüseyin TEKİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Arş. Gör. Mustafa KAFES
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

This study covers a bibliometric analysis of studies conducted on virtual reality technology used in social work applications. The keywords preferred in the conduct of the study were “ social work AND virtual reality ” and “ social work AND VR ” and a search was carried out in the Web of Science (WoS) database in October 2023 . A total of 3624 studies were accessed, and after the inclusion and exclusion criteria (publication language English, research articles and papers, removal of publications not related to the subject, etc.), the analyzes were completed with the remaining 2031 articles. The first article on the subject was published by Glantz et al. (1996) “Virtual Reality (VR) for psychotherapy : From the physical to the social It seems that there are studies on “environment “ . It is possible to state that the studies were carried out by a total of 7658 authors in a total of 946 sources (journals and proceedings). When the subject is examined in terms of annual productivity, it is seen that the number of articles, which had a normal course until 2016, has increased significantly since then and has become a popular field. The first three journals with the most citations are Computers in Human Behavior (996); The journals are PLOS ONE (986) and Frontiers in Psychology (761). It is possible to state that among 7658 authors, the first three authors who can be described as the most influential authors in the field are Smith MJ, Sarkar N and Kim JJ. Following the most influential journals and authors, the top three in the list of the most influential institutions in the field are Vanderbilt UNIV.; Northwestern UNIV. And Yonsei UNIV. constitutes. In the local data set, the most influential article cited by other researchers was Bordnick et al. (2008) conducted by “ Assessing reactivity to virtual reality alcohol based It seems that there is a publication named “cues “ . This publication has received 121 citations in total. Apart from the local data set, the most cited publication globally (n=584) is “ Enhancing ” by Slater and Vives (2016). Our lives with It is a publication called “Immersive Virtual Reality “ . When the subject

studied is considered in terms of trends, while there was not much preference and trend formation until 2012, it is seen that trends have occurred in terms of the field of study as of 2012. Until 2016, when a major breakthrough occurred in terms of preferability, it was observed that studies were mostly carried out using the keywords “addiction”, “individuals who smoke”, “awareness” and “follow-up”; It is possible to say that after this year, it has shifted to more niche and non-addictive topics such as “cognitive behaviors”, “exposure”, “fear”, “children”, “sufficiency” and “environment”. As a result of the thematic analysis, themes such as “social anxiety”, “elderly people”, “autism-spectrum disorders” and “social cognition” are seen among the topics that form the basic building blocks of the subject.

Keywords: *Social Work Virtual Reality Rehabilitation Simulation*

İNOVASYONUN GENÇ İŞSİZLİĞİ İLE MÜCADELEDEKİ ROLÜ: 14 AB ÜLKESİ ÜZERİNE ANALİZ

Arş. Gör. Dr. Koray Uygur

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Volkan Han

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÖZET

Genç işsizliği, dünya genelinde ekonomik ve toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gençlerin işgücüne katılma fırsatlarının sınırlandırılması, genç işsizliğin artmasına neden olurken, bu durum ülkeler için ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyen bir dizi soruna yol açmaktadır. Genç nüfusun işgücüne aktif olarak katılamaması, bir ülkenin yetenekli ve yenilikçi genç işgücünü kullanma potansiyelini zayıflatırken, aynı zamanda toplumsal dengesizlikleri ve gelir eşitsizliğini artırmaktadır. İnovasyon, ekonomik büyümeyi destekleyen bir itici güç olarak kabul edilmekte ve ekonomik sistemlerin canlılığını artırma potansiyeli taşımaktadır. Bu süreç, yeni fikirlerin, ürünlerin ve iş modellerinin yaratılmasını teşvik ederken, aynı zamanda mevcut süreçleri verimli hale getirme ve sürdürülebilir rekabet avantajı elde etme fırsatı sunar. İnovasyon, endüstrilerin dönüşmesini ve pazarda yenilikçi ürünlerin ortaya çıkmasını kolaylaştırır, bu da yeni istihdam fırsatlarının doğmasına ve ekonominin büyümesine katkı sağlar. Ancak Shumpeterin yenilikçi fikirlerin ve süreçlerin ekonomiye girmesi ve geleneksel iş yapma yöntemlerini dönüştürmesini içeren Yaratıcı yıkım teorisi, son yıllarda özellikle robotik üretimin etkisiyle mevcut işleri yıkarken yeni işlerin meydana gelmesinde çokta başarılı olamamaktadır. Bu çalışma, inovasyonun genç işsizliği üzerinde nasıl etkileri olduğunu ve genç işsizliğin özellikle son yıllardaki artışının nasıl şekillendirebileceğini vurgulamaktadır. İnovasyon, yeni iş fırsatlarını yaratırken, gençleri de bu fırsatlardan yararlanmaya teşvik edebilir. Ayrıca, inovasyon, gençlerin beceri ve yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Ancak diğer taraftan inovasyon genç işsizliğinin artmasına ve mevcut işlerin emek yoğun olmaktan tam otomasyona doğru evrilmesine neden olabilmektedir. Bununla birlikte, inovasyon ve genç işsizliği arasındaki ilişki karmaşıktır ve bu iki kavram arasındaki etkileşimi anlamak için çoklu faktörler göz önüne alınmalıdır. Genç işsizliği, eğitim, nüfus, arge harcamaları, ekonomik büyüme ve enflasyon

gibi temel makro değişkenlerin dahil edildiği AB üyesi 14 ülke için bir panel data analizi yapılarak genç işsizliğinin inovasyonla ve diğer değişkenlerle olan ilişkisi açıklanmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, inovasyon ve genç işsizliği arasındaki ilişki karmaşık olsa da, bu iki kavram arasındaki etkileşim anlaşıldığında gençlerin istihdam fırsatlarını artırma ve ekonomik büyümeyi teşvik etme potansiyeli taşımaktadır. Bu çalışma, bu iki alan arasındaki olumlu etkileşimi teşvik etmek için politika yapıcılar, iş dünyası ve eğitim kurumları için önemli bir rehber sunmaktadır. Genç işsizliği, uzun vadeli ekonomik büyümeyi kısıtlayarak ülkenin rekabetçiliğini azaltabilir ve sosyal refahı olumsuz yönde etkileyebilir. Gençlerin işgücüne katılmasının önündeki engelleri aşmak, hem gençlerin geleceğini güvence altına almak hem de ekonomik büyümeyi teşvik etmek için kritik bir adımdır.

Anahtar Kelimeler: *Inovasyon, Genç İşsizliği, Ekonomik Büyüme*

THE ROLE OF INNOVATION IN FIGHTING YOUTH UNEMPLOYMENT: ANALYSIS ON 14 EU COUNTRIES

Arş. Gör. Dr. Koray Uygur

Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Volkan Han

Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ABSTRACT

Youth unemployment emerges as an economic and social problem worldwide. While limiting the opportunities for young people to participate in the workforce causes youth unemployment to increase, this leads to a series of problems that negatively affect economic growth for countries. The inability of the young population to actively participate in the workforce weakens a country's potential to use its talented and innovative young workforce, while at the same time increasing social imbalances and income inequality. Innovation is considered a driving force that supports economic growth and has the potential to increase the vitality of economic systems. This process encourages the creation of new ideas, products and business models, while also providing the opportunity to streamline existing processes and achieve sustainable competitive advantage. Innovation facilitates the transformation of industries and the emergence of innovative products in the market, which contributes to the emergence of new employment opportunities and growth of the economy. However, Shumpeter's theory of creative destruction, which involves innovative ideas and processes entering the economy and transforming traditional business methods, has not been very successful in recent years, especially in the creation of new jobs while destroying existing jobs with the effect of robotic production. This study highlights how innovation has an impact on youth unemployment and how it can shape the increase in youth unemployment, especially in recent years. While innovation creates new job opportunities, it can also encourage young people to take advantage of these opportunities. Additionally, innovation can help young people develop their skills and abilities. However, on the other hand, innovation can cause youth unemployment to increase and existing jobs to evolve from being labor-intensive to fully automated. However, the relationship between innovation and youth unemployment is complex and multiple factors must be considered to understand the interaction between these two

concepts. An attempt was made to explain the relationship between youth unemployment and innovation and other variables by conducting a panel data analysis for 14 EU member countries, including basic macro variables such as youth unemployment, education, population, R&D expenditures, economic growth and inflation. In conclusion, although the relationship between innovation and youth unemployment is complex, the interaction between these two concepts, when understood, has the potential to increase employment opportunities for young people and stimulate economic growth. This study provides important guidance for policy makers, business and educational institutions to promote positive interaction between these two fields. Youth unemployment can restrict long-term economic growth, reducing a country's competitiveness and negatively impacting social welfare. Overcoming barriers to youth participation in the workforce is a critical step in both securing young people's futures and promoting economic growth.

Keywords: *Innovation, Youth Unemployment, Economic Growth*

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE YABANCI YATIRIMIN GİRİŞİMCİLİK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Bilal ÖZEL
Bingöl Üniversitesi

ÖZET

Yabancı yatırım, başta gelişmekte olan birçok ülke ekonomisinin büyümesini ve kalkınmasını destekleyen kritik bir unsurdur. Bu yatırımların çoğu, doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) veya portföy yatırımları şeklinde gerçekleşmektedir. DYY, genellikle bir şirketin bir diğer ülkede fiziksel bir işletme kurması veya mevcut bir işletmeyi satın alması şeklinde gerçekleşir. Bu tür yatırımlar, yatırım alıcı ülkeler açısından birçok avantaj sunar. Öncelikle, yerel işletmelere ve endüstrilere sermaye aktarımını sağlamaktadır. Bu, aktarım; yeni projelerin finanse edilmesini, işletmelerin büyümelerini ve beraberinde ekonominin genel olarak büyümesini teşvik eder. Ayrıca, yabancı yatırımlar genellikle gelişmiş teknolojileri, yönetim uygulamalarını ve stratejik becerileri de artırmaktadır. Bu, yerel işletmelerin verimliliğini ve rekabetçiliğini artırabilir. Girişimcilik, ekonomik yenilik ve iş yaratma konusunda da hayati bir öneme sahiptir. Girişimciler, yeni iş fikirleri oluşturarak, risk alarak ve bu fikirleri hayata geçirerek ekonomiye katkıda bulunurlar. Yabancı yatırımın artışı, girişimcilik ekosistemini de olumlu bir şekilde etkileyebilir. Daha fazla sermaye ve kaynak, girişimcilerin işlerini başlatma ve büyütme kapasitelerini artırabilir. Yapılan bu çalışma, Türkiye'deki yabancı yatırımın, girişimcilik faaliyetlerini nasıl etkilediğini ve bu etkileşimin ekonomik büyüme üzerindeki sonuçlarını karşılaştırmalı bir şekilde ele almaktadır. Çalışma sonucunda ülkenin ekonomi politikalarını şekillendirme ve yabancı yatırımları daha etkili bir şekilde kullanma kapasitesini artırma konularında politika önermeleri yapılmıştır. Bu nedenle, bu çalışma, hem politika yapımcılar hem de akademisyenler için büyük bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: *Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY), Girişimcilik, Ekonomik Büyüme, Türkiye Ekonomisi*

THE EFFECTS OF FOREIGN INVESTMENT ON ENTREPRENEURSHIP IN THE TURKISH ECONOMY

Dr. Öğr. Üyesi Bilal ÖZEL
Bingöl Üniversitesi

ABSTRACT

Foreign investment is a critical element that supports the growth and development of the economies of many developing countries. Most of these investments take place in the form of foreign direct investments (FDI) or portfolio investments. FDI usually occurs when a company establishes a physical business or acquires an existing business in another country. Such investments offer many advantages for investment recipient countries. First of all, it provides capital transfer to local businesses and industries. This is transference; It encourages the financing of new projects, the growth of businesses and the overall growth of the economy. Additionally, foreign investments often lead to advanced technologies, management practices and strategic skills. This can increase the efficiency and competitiveness of local businesses. Entrepreneurship is also vital to economic innovation and job creation. Entrepreneurs contribute to the economy by creating new business ideas, taking risks and implementing these ideas. The increase in foreign investment can also positively affect the entrepreneurial ecosystem. More capital and resources can increase entrepreneurs' capacity to start and grow their businesses. This study comparatively examines how foreign investment in Turkey affects entrepreneurial activities and the consequences of this interaction on economic growth. As a result of the study, policy recommendations were made on shaping the country's economic policies and increasing its capacity to use foreign investments more effectively. Therefore, this study is of great importance for both policy makers and academics.

Keywords: *Foreign Direct Investment (FDI), Entrepreneurship, Economic Growth, Turkish Economy*

MODİFİYE ELEKTRONİK GONYOMETRE, İNKİLOMETRE TASARIMI VE ÜRETİMİ

Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Mühendis Muhammet Ali ÇINAR
MPG Makine Prodüksiyon Grubu Makine İmalat San. ve Tic. A.Ş.

ÖZET

Giriş Eklem hareket açıklığının değerlendirilmesi; tanı konulması, fonksiyonel limitasyonun belirlenmesi, tedavi ile elde edilen gelişmelerin izlenmesi veya tedavi sonuçlarının ortaya konulması açısından klinisyenlere yardımcı olmaktadır. Kolay ulaşılabilir ve ucuz olması nedeniyle tercih edilen ve birçok eklem ölçümünü sağlayan evrensel gonyometre, klinikte kullanılan en yaygın kullanılan yöntemdir. Materyal Metot Tasarlanan ölçüm aletlerinin elektronik olması hataları azaltacaktır. Elektronik gonyometrenin temel yapısında kullanılan cihazlar arasında eğim ölçer (İnklinometre) sabit kısmın dünyaya göre duruş açısını ölçmek için kullanılmaktadır. Mutlak açı ölçer (absolute Encoder), eğim sensörü kullanılacaktır. Ekstremitelerin distal noktalarının iki sabitleyici bant yapılacak, bu bantların içine uygun büyüklükte neodyum mıknatıs konulacaktır. Birbirine geçebilecek şekilde tasarlanan mıknatıslar elektronik gonyometre de distal noktalarına ekstremiten uzunluk farklılıkları olabileceği düşünülerek 2cm aralıkla 2 şer adet neodyum mıknatıs her iki kolada uygulanacaktır. Böylece kişisel farklılıktan kaynaklı ölçüm hatalarını engellenecektir. Eğim ölçer (İnklinometre) sayesinde de ekstremitenin uzaydaki pozisyonunda ayrıca ölçülecektir. Omurga ile ilgili ölçümler ayakta durmada diz eklemine yer çekime göre durumu, ölçülebilecektir. Sonuçlar Normal eklem hareketleri daha hassas ölçebilen bir cihaz geliştirilmiş olacaktır. Klinisyenler ve alanda çalışanlar için daha spesifik standart sapması düşük ölçümler elde edilecektir. Bu sayede normal eklem hareket açıklığı ölçümleri daha kolay basit olacaktır. Kliniklerde fizyoterapistlerin kullanım pratikliğini geliştirerek ülke çapında yaygınlaştırılmasını sağlanacaktır. Maliyet etkinliğime göz önüne alınarak cihaz yaygınlaşacaktır

Anahtar Kelimeler: *Elektronik Gonyometre, İnklinometre, Dijital Gonyometre.*

DESIGN AND PRODUCTION OF MODIFIED ELECTRONIC GONIOMETER, INCLINOMETER

Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Mühendis Muhammet Ali ÇINAR
MPG Makine Prodüksiyon Grubu Makine İmalat San. ve Tic. A.Ş.

ABSTRACT

Abstract Introduction Evaluation of the range of motion of the joint helps clinicians in terms of diagnosis, determination of functional limitation, monitoring the improvements obtained with treatment or revealing the results of treatment. The universal goniometer, which is preferred because it is easily accessible and inexpensive and provides measurement of many joints, is the most widely used method used in the clinic. Material Method The fact that the designed measuring instruments are electronic will reduce errors. Among the devices used in the basic structure of the electronic goniometer, the inclinometer (inclinometer) is used to measure the posture angle of the fixed part relative to the earth. Absolute angle meter (absolute encoder), inclination sensor will be used. Two stabilising bands will be made at the distal points of the extremities and neodymium magnets of appropriate size will be placed inside these bands. The magnets, which are designed to be interchangeable, will be applied to the distal points of the electronic goniometer, considering that there may be limb length differences, 2 neodymium magnets will be applied to both arms at 2cm intervals. Thus, measurement errors due to personal differences will be prevented. The position of the extremity in space will also be measured with the inclinometer. Measurements related to the spine, the position of the knee joint relative to gravity in standing, can be measured. Results A device that can measure normal joint movements more precisely will be developed. More specific measurements with low standard deviation will be obtained for clinicians and those working in the field. In this way, normal range of motion measurements will be simpler and easier. By improving the practicality of use of physiotherapists in clinics, it will be made widespread throughout the country. The device will become widespread by considering cost effectiveness.

Keywords: *Electronic Goniometer, Inclinometer, Digital Goniometer*

KİTLE KAYNAK ve İNOVASYON BAĞLAMINDA OYUNLAŞTIRMA: SİSTEMATİK BİR LİTERATÜR TARAMASI ve ÖNERİLER

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇUBUKCU
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tuba ULUSOY
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Kitle kaynak kullanımının ve oyunlaştırmanın popülaritesi her geçen gün artmaktadır. Oyunlaştırma ve kitle kaynak kullanımının ortaya çıkmasıyla birlikte, kitle kaynak sistemlerinde oyunlaştırma kullanımı, bilimsel ilgiyi çekmiş ve bu konudaki araştırmaların sayısının sürekli artmasına yol açmıştır. Bu iki olguya ilişkin çalışmalar artmasına rağmen, oyunlaştırmanın kitle kaynak sistemleri üzerindeki etkinliği, sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla tam olarak anlaşılammıştır. Öte yandan kitle kaynak kullanımı ve inovasyon birbiriyle oldukça ilişkili kavramlardır. Bu nedenle çalışmanın ana katkıları, oyunlaştırmanın kitle kaynak kullanımı ve inovasyon sistemlerinde nasıl incelendiğini araştırmak ve gelecekteki çalışmalar için önerilerde bulunmaktır. Bunun için sistematik bir literatür taraması yapılmıştır. Bilimsel çalışmalarda en önemli referans kaynağı olması nedeniyle, veri kaynağı olarak Web of Science (WoS) veritabanı kullanılmıştır. Öncelikle çalışma türlerinin sıklığı analiz edilmiştir. Daha sonra, araştırmada kullanılan oyunlaştırma unsurları, araçları veya süreçleri, çalışmaların ana merkezi, sonuçları ve bulgularına odaklanarak, çalışmaların kapsamlı bir analizi yapılmıştır. Bu çalışma, oyunlaştırmanın kitle kaynak, inovasyon ve oyunlaştırma bağlamındaki üç olguyu ele alarak sistematik bir literatür taraması yapmaktadır. Kitle kaynak kullanımı ve inovasyon bağlamında oyunlaştırmanın kullanımını analiz etmek için yapılandırılmış ve tutarlı bir yöntem sunmaktadır. Sistematik literatür taraması sürecinde incelenen çalışmalarda genellikle oyunlaştırılmış ve/veya kitle tabanlı yazılımların, oyunlaştırma unsuru, aracı veya süreci olarak kullanıldığı görülmektedir. Oyunlaştırma kapsamında bazı modeller geliştirilmiş olsa da çalışmalarda bu model tabanlı oyunlaştırma bileşenlerinin kullanıldığı çok fazla görülmemektedir. Bu yazılımların ne kadarının bu modellere dayanarak geliştirildiği belirli değildir. Bununla birlikte bu keşifsel çalışma, oyunlaştırmanın kitle kaynak kullanımını ve inovasyon sistemlerine katılım, motivasyon, ekipler arası rekabet, birlikte

yaratma ve diğer inovasyon alanlarında, daha iyi hale gelme konusunda destekleyebileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kitle Kaynak, Oyunlaştırma, Kurumsal İnovasyon, Açık İnovasyon*

GAMIFICATION In CROWDSOURCING and INNOVATION CONTEXT: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW and FUTURE DIRECTIONS

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇUBUKCU
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tuba ULUSOY
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

The popularity of crowdsourcing and gamification is increasing day by day. Along with the emergence of gamification and crowdsourcing, gamification in crowdsourcing systems has drawn scientific attention and has led to a continuously rising number of research publications. Although the studies on these two phenomena are increasing, the effectiveness of gamification on crowdsourcing systems with a systematic and holistic approach is not fully understood. On the other hand, crowdsourcing and innovation are highly interrelated concepts. Therefore, the study's main contributions are derived through a systematic literature review that investigates how gamification has been examined in crowdsourcing and innovation systems and makes recommendations for future studies. For this, a systematic literature review is conducted. We use the Web of Science (WoS) database as our source of data since it is the most important reference source in scientific studies. Firstly, we analyze the frequency of the types of studies. Then, we make a comprehension study of the studies focusing on their gamification elements, tools or processes that they used in the study, interesting areas of the studies, and their results and findings. This paper provides a structured and coherent manner of analyzing the use of gamification throughout the crowdsourcing and innovation context by making a systematic literature review where gamification is used to address these two phenomena. In the studies analyzed in the systematic literature review process, it is generally seen that gamified and/or crowd-based software is used as a gamification element, tool, or process. Although some models have been developed within the scope of gamification, it is not generally seen that these model-based gamification components are used in the studies. It is unclear how much of this software was developed based on these models. Nevertheless, this explorative study put forth that gamification can support crowdsourcing and innovation systems in becoming better

at such as engagement, motivation, inter-team competition, co-creation, and other innovation areas.

Keywords: *Crowdsourcing, Gamification, İnnovation, Corporate İnnovation, Open İnnovation*

TIP ALANINDA CHATGPT BAŞARILI OLABİLİR Mİ?

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Hakan GÖKTEPE

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ERDEO

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Giriş: Chat Generative Pre-trained Transformer (ChatGPT) is an artificial intelligence language model that has gained popularity due to its large database and ability to interpret and answer various queries. Although it has been tested by researchers in different fields, its performance varies by field. In parallel with the studies carried out abroad in the field of medicine, we were curious about the success of ChatGPT in multiple choice exams. Amaç: ChatGPT'nin ÇSS tabanlı sınavlardaki performansına ilişkin güncel araştırma kanıtlarının yanı sıra tıp eğitiminde mesleki uygulama sınavında ChatGPT'nin başarısını araştırmaktır. Metod: Bu çalışma tanımlayıcı çalışma türündedir. Çalışma için ChatGPT'nin ücretsiz 1.2023.256 sürümü kullanıldı. 2022 güz dönemi final sınav soruları baz alındı. 100 adet soru vardı. Kısaltma kullanılan veya yapay zekanın tam algılayamadığı 3 soru değerlendirmeden çıkarıldı. Her soruyu ChatGPT'ye yaptırdık ve yanıtını, sınav kurulunun verdiği doğru yanıtla karşılaştırarak kaydettik. Her soru tipinin doğruluk oranlarını hesaplamak için KEYPS (Kurumsal Eğitim Yönetim Planlama Sistemi) ve Excel'i kullandık. Ve cevap yazılı şekilde alındı. Bulgular: ChatCPT 100 sorudan 63 soruya doğru ve 35 soruya yanlış cevap verdi. 2 soru farklı türlerde sorulduğu halde anlaşılamadı. Yapay zeka yani ChatCPT programı 63 puan ile sınavı geçti. Yanlış cevap verilen soruların madde güçlük indeksi 0,68 idi. Normalde bu indeksin 0,50 civarında olması gerekmektedir. Cevaplanamayan sorular biraz zor soru kategorisine girmektedir. Sonuç: Özellikle tıp alanında mesleki yeterlilik için çoktan seçmeli sorularda, ChatCPT gibi özellikle temel bilgileri değerlendiren benzer araçlara sınırlı erişimle güvenli koşullar altında gerçekleştirilmelidir. ChatGPT'nin doğruluk oranı yeterince iyi değildi. ChatGPT, olumsuz cümleli sorularda, birbirini dışlayan sorularda ve örnek olay senaryosu sorularında kabul edilebilir bir performans sergiledi ve öğrenme ve sınav hazırlığı için yararlı bir

araç olabilir. Gelecekteki araştırmalar, ChatGPT'nin özel sınavlar ve diğer alanlar için doğruluk oranını iyileştirmenin yollarını keşfedebilir.

Anahtar Kelimeler: *Yapay Zeka; ChatGPT; Eğitimsel Değerlendirme; Tıp Mesleği*

CAN CHATGPT BE SUCCESSFUL IN THE FIELD OF MEDICINE?

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Hakan GÖKTEPE

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ERDEO

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Background: Chat Generative Pre-trained Transformer (ChatGPT) is an artificial intelligence language model that has gained popularity due to its large database and ability to interpret and answer various queries. Although it has been tested by researchers in different fields, its performance varies by field. In parallel with the studies carried out abroad in the field of medicine, we were curious about the success of ChatGPT in multiple choice exams. Objectives: To investigate current research evidence on the performance of ChatGPT in MCQ-based exams, as well as the success of ChatGPT in professional practice testing in medical education. Metod: This study is a descriptive study. ChatGPT's free version 1.2023.256 was used for the study. It was based on the 2022 fall semester final exam questions. There were 100 questions. Three questions that used abbreviations or that the artificial intelligence could not fully detect were removed from the evaluation. We pasted each question into ChatGPT and recorded the answer, comparing it with the correct answer given by the exam board. We used KEYPS (Corporate Learning Management Planning System) and Excel to calculate accuracy rates for each question type. And the answer was received in written form. Results: Out of 100 questions, ChatCPT answered 63 questions correctly and 35 questions incorrectly. Two questions could not be understood even though they were asked in different types. Artificial intelligence, or ChatCPT program, passed the exam with 63 points. The item difficulty index of incorrectly answered questions was 0.68. Normally, this index should be around 0.50. The unanswered questions fell into the category of slightly difficult questions. Conclusion: Particularly multiple choice questions for professional qualification in the field of medicine should be carried out under safe conditions with limited access to similar tools that assess especially basic knowledge, such as ChatCPT. ChatGPT's accuracy rate was not good enough. ChatGPT performed acceptably on negatively worded questions, mutually exclusive questions, and case scenario questions and can be a useful tool for learning and exam preparation.

Future research may explore ways to improve ChatGPT's accuracy for specific exams and other domains.

Keywords: *Artificial Intelligence, Chatcpt; Medical Education*

GİRİŞİMCİLER BAĞLAMINDA FİNANSAL OKURYAZARLIĞIN ÖNEMİ: BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ

Prof. Dr. Hüseyin ÇETİN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tarık EKİNCİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Girişimciler, yeni ürünler, süreçler veya pazarlar belirleyerek ve bunlardan yararlanarak ekonomik faaliyetin yaratılması veya genişletilmesi yoluyla değer yaratmaya çalışan bireylerdir. Girişim ise girişimciler tarafından kurulan, mal veya hizmet üreten bir organizasyonel birim olan ve özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için karar almada belirli bir derecede özerklikten yararlanan yasal birimlerin en küçük kombinasyonu olarak tanımlanır. Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler şeklinde sınıflandırılabilen girişimler, dünyadaki işletmelerin çoğunluğunu oluşturmakta, istihdam fırsatları sağlamakta ve ülkelerin milli gelirine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle girişimlerin iş kapasitesinin ve performansının iyileştirilmesi, ülkelerin, bölgelerin ve şehirlerin verimliliğini artırmak, istihdam yaratmak, eşitsizlikleri azaltmak ve daha dayanıklı ve sürdürülebilir bir büyüme oluşturmak için kritik öneme sahiptir. Tüm girişimlerin kapasitesini artırma ve büyütme olanağı olmasına rağmen, OECD ülkelerinde bunların yalnızca küçük bir yüzdesi bunu başarabilmektedir. Yeni kurulan şirketler de dahil olmak üzere çoğu girişim, daha düşük düzeyde üretkenlik ve ücret, daha düşük düzeyde teknoloji benimseme ve yenilik veya daha düşük düzeyde uluslararasılaşma ve küresel değer zincirlerine katılım göstermektedir. Girişimlerin özellikle bilgi, teknoloji, finans veya beceriler gibi stratejik kaynaklara erişim, yenilik yapma ve büyüme konusunda dış ağlara bağımlı olmasından kaynaklı olarak yaşanan sorunlar girişimlerin önündeki en büyük engeli oluşturmaktadır. Girişimler uygun koşullar oluşturulduğunda ve zamanında destek sağlandığında, sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik büyüme ve kalkınmanın teşvik edilmesinde ve finansal istikrarın artırılmasında önemli bir rol oynayabilirler. Girişimlerin başarılı gelişimi ve büyümesi, yeterli finansal bilgi ve beceriye sahip olmayı da kapsayan hem arz hem de talep yönlü faktörlere bağlıdır. Yapılan birçok çalışma girişimcilerin özellikle finansal alandaki bilgi ve yönetim yetersizliğinden kaynaklı

olarak birçok farklı boyut ve büyüklükte sorunla yüzleştğine dikkat çekmiş ve girişimciler için finansal okuryazar olmanın önemini vurgulamıştır. Kısaca “parayı yönetme yetkinliği” şeklinde ifade edilen finansal okuryazarlık girişimciler için oldukça önemlidir çünkü bütçelerini ve kredilerini etkili bir şekilde yönetmelerine, işlerini etkileyebilecek operasyonel riskleri anlamalarına yardımcı olur. Ayrıca finansal okuryazarlığın doğru ve uygun finansal davranış ve finansal tutum geliştirdiğini gösteren kanıtlara dayanarak, finansal okuryazar olan girişimcilerden bir sorunla karşılaştıklarında uygun davranış ve tutumu sergilemesi beklenmektedir. Özellikle finansal okuryazarlığın temel bileşenlerini oluşturan; temel para bilgisi, gelir konusundaki kavramlara ilişkin bilgi, tasarruf ve yatırıma ilişkin bilgi, harcama ve borçlanmaya yönelik bilgi ve para idaresine yönelik bilgi sahipliği, bir girişimcinin işin kontrolünü sağlamasında ve girişimin büyüme ve gelişim sürecinde faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimci, Girişim, Finansal okuryazarlık, Finansal Eğitim*

THE IMPORTANCE OF FINANCIAL LITERACY IN THE CONTEXT OF ENTREPRENEURS: A LITERATURE REVIEW

Prof. Dr. Hüseyin ÇETİN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tarık EKİNCİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Entrepreneurs are individuals who seek to create value through the creation or expansion of economic activity by identifying and exploiting new products, processes or markets. An enterprise is defined as the smallest combination of legal units created by entrepreneurs, i.e. an organisational unit that produces goods or services and benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its available resources. Enterprises, which can be classified as micro, small and medium-sized enterprises, constitute the majority of enterprises in the world, provide employment opportunities and contribute significantly to the national income of countries. Improving the business capacity and performance of enterprises is therefore critical to increasing the productivity of countries, regions and cities, creating jobs, reducing inequalities and building more resilient and sustainable growth. While all enterprises have the opportunity to improve and grow their capacity, only a small percentage in OECD countries are able to do so. Most enterprises, including start-ups, have lower levels of productivity and wages, lower levels of technology adoption and innovation, or lower levels of internationalisation and participation in global value chains. Enterprises' dependence on external networks, especially in terms of access to strategic resources such as knowledge, technology, finance or skills, as well as their dependence on external networks for innovation and growth, is the main obstacle facing enterprises. When favourable conditions are created and timely support is provided, enterprises can play an important role in promoting sustainable and inclusive economic growth and development and in enhancing financial stability. The successful development and growth of enterprises depends on both supply- and demand-side factors, including adequate financial knowledge and skills. Many studies have pointed out that entrepreneurs face many problems of varying scale and magnitude, in particular due to a lack of financial knowledge and management, and have underlined the

importance of financial education for entrepreneurs. Financial literacy, simply defined as “the ability to manage money”, is very important for entrepreneurs because it helps them to manage their budgets and loans effectively and to understand the operational risks that may affect their business. Moreover, based on the evidence that financial education develops correct and appropriate financial behaviour and attitudes, financially literate entrepreneurs are expected to display appropriate behaviour and attitudes when faced with a problem. In particular, knowledge of basic money, knowledge of income concepts, knowledge of saving and investing, knowledge of spending and borrowing and knowledge of money management, which are the basic components of financial literacy, can be useful for an entrepreneur to take control of the business and in the growth and development process of the enterprise.

Keywords: *Entrepreneur, Enterprise, Financial Literacy, Financial Education*

A CONCEPTUAL MODEL ON OBSTACLES FACED BY WOMEN ENTREPRENEURS: IS IT THAT DIFFERENT IN MOROCCO?

Khadija Bouanani

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

For ages, women's role was about managing and taking charge of the family sphere, they are confined to the role of the mother attached to her family but gradually this function has changed, especially because of the structural unemployment and low wage growth, which has led women to invest more and more in the job market. This situation contributed to the change of the family structure and to improve the position of the women in society. Many projects, programs and studies are being carried out to support women's entrepreneurship all around the globe. Despite the efforts of the Moroccan government in terms of literacy, women still suffer from several obstacles when compared with men in terms of access to finance and some socio-cultural problems. The main purpose of this paper is to gather specialized literature to clearly identify the issue of women entrepreneurship. The reflection will be oriented towards a conceptual model explaining the factors encouraging and/or preventing women from starting a business.

Keywords: *Entrepreneurship; Women; Morocco; Public policies; Obstacles*

GÖRÜNTÜLÜ GÖRÜŞME YÖNTEMİYLE MÜŞTERİ EDİNİMİ: BANKACILIK SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Ahmet Burak DOĞAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Bankacılık sektöründe yaşanan yüksek rekabet, firmaların müşteri edinim süreçlerini etkili bir şekilde yönetme gereksinimini artırmaktadır. Bu noktada, müşteri edinimi ve müşteri ilişkilerinin yönetimi, örgütsel başarı için kritik öneme sahip hale gelmiştir. İleri bilişim ve iletişim teknoloji uygulamalarının yaygınlaşmasıyla, bu yöntemlerden biri olan görüntülü görüşme yönteminin bankalar tarafından artan bir şekilde kullanıldığını gözlemliyoruz. Görüntülü görüşme yöntemi, zaman ve mekân limitlerini aşarak, müşteri ile daha yakın ilişkiler kurulmasına, hızlı ve etkili hizmet sunumuna olanak tanımaktadır. Bu çalışmanın amacı, bankacılık sektöründe müşteri edinimi süreçlerinde kullanılan görüntülü görüşme yönteminin boyutlarını ortaya koymak, avantajlarını ve dezavantajlarını vurgulamak ve bu yöntemin firma performansını yükseltmesi için sağlanması gereken örgütsel ve çevresel faktörleri tartışmak ve analiz etmektir. Görüntülü görüşme uygulaması, bankacılık sektöründeki yüksek rekabet ortamında piyasa aktörlerinin müşteri edinimi stratejilerini dönüştürme çabalarının bir ürünüdür. Teknolojideki hızlı ilerlemeler ve dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte, müşterilerin beklentileri de değişmiş, daha kişisel, etkileşimli ve kolay erişilebilir hizmetler talep etmeye başlamışlardır. Bu bağlamda, bankalar da müşteri edinimi ve müşteri ilişkileri yönetiminde inovasyonları benimsemek zorunda kalmıştır. Görüntülü görüşme yöntemi, bu gereksinimleri karşılamada önemli bir araç haline gelmiştir. Görüntülü görüşmeler, sadece geleneksel telefon görüşmelerinden daha fazlasını sunmakla kalmamakta, aynı zamanda fiziksel sınırlamaları aşarak müşteri ile daha kişisel ve etkileşimli bir bağ kurmayı olası kılmaktadır. Özellikle bankacılık sektöründe, karmaşık finansal ürünlerin anlatılması, müşteri sorularının yanıtlanması veya hızlı bir şekilde problemlerin çözülmesi gibi durumlar, görüntülü görüşme yöntemini ön plana çıkarmaktadır. Bu bağlamda, müşteri memnuniyetinin yükseltmesinin yanısıra, güveni ve bağlılığı da pekiştirilebilmektedir. Ancak, görüntülü görüşme

yönteminin etkili bir şekilde kullanılabilmesi için bazı kritik faktörlerin göz önünde bulundurulması kaçınılmazdır. Teknolojik altyapının güçlü olması, kesintisiz ve yüksek kaliteli bir iletişim için yaşamsal öneme sahiptir. Ayrıca, banka personelinin bu yeni iletişim kanalını etkili biçimde kullanabilmesi için gerekli eğitimi almış olmaları gerekmektedir. Profesyonellik, etik davranışlar ve müşteri mahremiyetine saygı da görüntülü görüşmelerin başarılı olması için vazgeçilmez öğeler arasındadır. Çalışma, görüntülü görüşme yönteminin bankacılık sektöründeki müşteri edinimi süreçlerine nasıl entegre edilebileceği ve bu entegrasyonun firmaların performansına nasıl etki edebileceği konusunda bir anlayış oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar ve analizler, bankacılık sektörünün bu yenilikçi iletişim aracını nasıl etkili bir şekilde kullanabileceğine dair yönergeler sunabilir. Görüntülü görüşme yönteminin doğru bir şekilde uygulanması, müşteri deneyimini iyileştirerek, firmaların rekabet avantajını artırabilir ve uzun dönemde sürdürülebilir büyümeyi destekleyebilir. Ayrıca çalışma, müşteri edinimi ve firma performansı yazınına bankacılık sektöründe yenilikçi bir yöntem olan görüntülü görüşme uygulama örnekleri ile karşılaştırma olanağı sunabilir. Görüntülü görüşme yöntemi aracılığıyla müşteri edinimi sürecinde ortaya konulan sektörel deneyimlerin analizi ile bankacılık sektörü aktörlerinin örgütsel stratejilerini etkili biçimde geliştirebilmelerine katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik ve inovasyon, Bankacılık sektörü, Görüntülü görüşme, Dijital girişimcilik

CUSTOMER ACQUISITION WITH DIGITAL ONBOARDING (VIDEO CALL) METHOD: THE EXAMPLE OF THE BANKING SECTOR

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Ahmet Burak DOĞAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

The high competition in the banking sector increases the need for companies to effectively manage their customer acquisition processes. At this point, customer acquisition and customer relationship management have become critical to organizational success. With the widespread use of advanced information technology, we observe that the video call method is increasingly used by banks. The video call method exceeds the time and space limits, allowing for closer relations with the customer and providing fast and effective service. The aim of this study is to reveal the dimensions of the video call method used in customer acquisition processes in the banking sector, to emphasize its advantages and disadvantages, and to discuss and analyze the organizational and environmental factors that should be provided for this method to increase company performance. The video call application is a product of the efforts of market actors to transform their customer acquisition strategies in a highly competitive environment in the banking sector. With the rapid advances in technology and the spread of digitalization, customers' expectations have also changed, and they have begun to demand more personal, interactive and easily accessible services. In this context, banks have also had to adopt innovations in customer acquisition and customer relationship management. The video call method has become an important tool in meeting these requirements. Video calls not only offer more than traditional phone calls, but also make it possible to build a more personal and interactive connection with the customer by overcoming physical limitations. Especially in the banking sector, situations such as explaining complex financial products, answering customer questions or solving problems quickly bring video calls to the fore. In this context, in addition to increasing customer satisfaction, trust and loyalty can also be reinforced. However, it is inevitable to consider some critical factors in order for the video call method to be used effectively. A strong technological infrastructure

is vital for uninterrupted and high-quality communication. In addition, bank personnel must have received the necessary training to use this new communication channel effectively. Professionalism, ethical behavior and respect for customer privacy are also essential elements for successful video calls. The aim of the study is to create an understanding of how the video call method can be integrated into customer acquisition processes in the banking sector and how this integration can affect the performance of companies. Research and analysis on this subject can provide guidelines on how the banking sector can effectively use this innovative communication tool. The correct application of the video call method can improve the customer experience, increase the competitive advantage of companies and support sustainable growth in the long run. In addition, the study can provide the opportunity to compare customer acquisition and firm performance literature with video call application examples, which is an innovative method in the banking sector. With the analysis of the sectoral experiences in the customer acquisition process through the video call method, it can be contributed to the banking sector actors to develop their organizational strategies effectively.

Keywords: *Entrepreneurship and innovation, Banking sector, Video calling, Digital entrepreneurship*

SINIR TİCARETİ BAĞLAMINDA SINIR İLLERİMİZDEKİ GİRİŞİMCİLİK FAALİYETLERİNİN ÖZENDİRİLMESİ: KARS İLİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR
Aksaray Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Onur OKTAYSOY
Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Gökhan KERSE
Kafkas Üniversitesi

ÖZET

Günümüzde ülkelerin sosyoekonomik gelişmişlik düzeyleri bir ölçüde başarılı ve nitelikli işler gerçekleştirebilen girişimcilerin varlığına bağlı olmaktadır. Diğer bir deyişle nitelikli iş fikirlerini sürdürülebilir bir işletmeye dönüştürebilen girişimcilerin çok olduğu ülkeler refah seviyesi yüksek olan ülkeler olmaktadır. Başlangıç aşamasında genellikle iç pazara odaklanan girişimciler iç pazarda ayakta kalmayı başardıktan sonra dış pazarlara girebilmek için arayışa geçer ve bu konudaki yeteneklerini geliştirmek isterler. Söz konusu girişimciler sınır bölgelerinde faaliyet gösteren girişimciler olduğunda daha düşük maliyet, daha kolay iletişim veya kolaylıkla bağlantı kurabilme gibi nedenlerden dolayı sınır ülkelerdeki pazarlar ilk girmek istedikleri pazarlar olmaktadır. Bu noktada girişimcilerin faydalanabileceği önemli argümanlardan biri sınır ticaretidir. Ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin önemli bir parçası olan sınır ticareti, hem bu ticareti yapan ülkelerin hem de bu ticarete aracılık yapan sınır illerinin ekonomileri üzerinde destekleyici ve geliştirici etkiye sahiptir. Sınır illerinde bulunan girişimcilerin sınır ticareti vasıtasıyla girişimcilik faaliyetlerini canlandırılabilmesi durumunda bu illerimize ilave istihdam, yeni fikirler ve yeni iş fırsatlarının oluşmasına önemli katkılar sunar. Bu noktadan hareketle sınır illerimizin mevcut durumlarını tespit etmek, bu yöndeki potansiyellerini keşfetmek, ortaya çıkarabilmek ve bu girişimcilik faaliyetlerini geliştirebilmek için yapılması gerekenler önemli olmaktadır. Bu çalışma bir sınır ilimiz olan ve sınır ticaretine yetkili iki gümrük kapısı (Dilucu, Aktaş) bulunan Kars'ın, sınır ticareti bağlamında mevcut durumunu istatistikî verilerle ortaya koymak ve sınır ticaretinin gelişmesini sağlayabilecek öneriler sunmak amacı taşımaktadır. Araştırmanın amacı çerçevesinde ilin sınır ticaretine ilişkin verilere Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Kars Ticaret

Odası ve Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği kayıtlarından ulaşılmıştır. Elde edilen veriler Kars ilinin sınır ticareti noktasında olması gereken konumun oldukça uzağında olduğunu göstermektedir. Bu tespit birçok açıdan önemli bir potansiyeli olan Kars ilinde sınır ticaretine yönelik girişimcilik faaliyetlerinin yaygınlaşabilmesi için bu faaliyetlerin kamu politikaları ile desteklenmesine ve girişimcilere verilen teşviklerin bu açıdan da değerlendirilmesine olan ihtiyaca işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sınır Ticareti, Girişimcilik, Girişimcilik Politikaları, İhracat.*

ENCOURAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITIES IN OUR BORDER PROVINCES IN THE CONTEXT OF BORDER TRADE: THE CASE OF KARS PROVINCE

Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR
Aksaray Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Onur OKTAYSOY
Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Gökhan KERSE
Kafkas Üniversitesi

ABSTRACT

Today, the socio-economic development levels of countries depend to some extent on the existence of entrepreneurs who can realize successful and qualified businesses. In other words, countries with a high number of entrepreneurs who can turn qualified business ideas into sustainable businesses are countries with high levels of prosperity. In the start-up phase, entrepreneurs usually focus on the domestic market, but once they have succeeded in surviving in the domestic market, they seek to enter foreign markets and want to improve their skills in this area. When these entrepreneurs are operating in border regions, the markets in border countries are the first markets they want to enter due to lower costs, easier communication or easy connections. At this point, one of the important arguments that entrepreneurs can benefit from is border trade. Border trade, which is an important part of economic relations between countries, has a supportive and developing effect on the economies of both the countries engaged in this trade and the border provinces that mediate this trade. If entrepreneurs in border provinces can revitalize their entrepreneurial activities through border trade, it will contribute significantly to the creation of additional employment, new ideas and new business opportunities in these provinces. From this point of view, it is important to determine the current situation of our border provinces, to discover and reveal their potential in this direction and what needs to be done in order to develop these entrepreneurship activities. This study aims to reveal the current situation of Kars, which is a border province and has two customs gates (Dilucu, Aktaş) authorized for border trade, in terms of border trade with statistical data and to provide suggestions that can ensure the development of border trade.

For the purpose of the study, data on the border trade of the province were obtained from the records of the Turkish Exporters Assembly (TİM), Kars Chamber of Commerce and Eastern Anatolia Exporters Association. The data obtained show that Kars province is far from the position it should be at the point of border trade. This finding points to the need to support these activities with public policies and to evaluate the incentives given to entrepreneurs in this respect in order to expand entrepreneurship activities for border trade in Kars province, which has a significant potential in many aspects.

Keywords: *Border Trade, Entrepreneurship, Entrepreneurship Policies, Export.*

GÖÇMEN GİRİŞİMCİLİK KAVRAMI ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK İNCELEME

Arş. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Göçmen girişimciliği, kaynak ülke dışındaki ülkeye göç eden bireyler tarafından üstlenilen girişimcilik faaliyetlerini ifade eder. Göçmen girişimciliği hem ev sahibi ülkenin hem de göçmenlerin kendi ülkelerinin ekonomik ve sosyal kalkınmasında önemli bir rol oynar. Göçmen girişimciliği ekonomik ve sosyal kalkınmanın önemli bir itici gücüdür ve daha iyi fırsatlar arayışıyla yeni ülkelere taşınan bireylerin dayanıklılığını ve girişimci ruhunu yansıtır. Web of Science (WoS) veri tabanında gerçekleştirilen ilk tarama neticesinde toplam 356 çalışmaya erişilmiş olup, gerekli dâhil etme ve dışlama kriterlerinin ardından (dil, yayın türü, duplicate yayınlar vb.) 272 çalışma ile analizler gerçekleştirilmiştir. Konu ile ilgili ilk yayın tarihinin 1984'tür ve araştırma kapsamı 2022 ile sınırlandırılmıştır. Yayın oranı açısından yıllık ortalama %13,6 oranında bir ivme bulunmaktadır. Yayın sayısı dönemsel olarak çok dalgalanmakla birlikte 2018-2022 döneminde yoğunlaşma bulunmaktadır. Analize dâhil edilen 272 yayın toplamda 464 çalışmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Yayınların ortalama atıf sayıları ise 16.63 olarak bulunmuştur. Konu ile ilgili araştırmalar toplamda 197 kaynaktan yer edinmiş olup; ilk 10 dergide yer alan araştırmaların sayısı (n=73) toplam yayın sayısının %37,05'ini oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilen ve alanın en etkili dergileri olarak görülebilecek ilk üç derginin ise Entrepreneurship and Regional Development, Female Immigrant Entrepreneurs The Economic and Social Impact of A Global Phenomenon ve International Journal of Entrepreneurial Behavior Research olduğu görülmektedir. Ayrıca alanın en etkili ilk üç yazarı ise Nijkamp, P.; Sahil, M. ve Abd Hamid, H.'dir. Bunun yanında konu ile ilgili araştırmaların gerçekleştirildiği en etkili merkezlerden ilk üçü de Vrije Universiteit Amsterdam, University of Amsterdam ve University of Birmingham'dır. Konu ile ilgili globalde en çok atıf alarak araştırmacıların faydalandığı en önemli yayının ise Kloosterman, RC. (2010) tarafından yayınlanan "Matching opportunities with resources: A framework for analysing (migrant) entrepreneurship from a mixed embeddedness perspective" isimli makale olduğu görülmektedir. Bu yayın toplamda 364, yıllık

ise ortalama 26 atıf almaktadır. Çalışma trendi olarak alandaki konu başlıklarının işletme ekonomisi ve demografi gibi konuları kapsadığı görülmektedir. Çalışma yeni araştırmacılar için alanın en etkili yazarları, dergileri, ülkeleri ve yayınları gibi analiz sonuçlarını sunmaktadır. Bu sonuçlar gelecekteki araştırmacılara, konu ile ilgili doğru ve etkili araştırma yapma faydası sağlamaktadır. Bunun yanında gerçekleştirilen tematik analizler, yıllara göre araştırmacılar tarafından konunun hangi özelliğinin daha çok çalışıldığını da göstermektedir. Bu sayede günümüzde en çok tercih edilen alt çalışma alanlarına yönelim ya da geçmişte eksik görülen alanların araştırma konularına dâhil edilmesi sağlanabilir. Yürütülen çalışmanın en önemli sınırlılığı bibliyometrik çalışmaların da en büyük sınırlılıklarından olan tek bir veri tabanına bağlı kalınmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, Göçmen Girişimcilik, Bibliyometrik Analiz

BIBLIOMETRIC STUDY ON THE CONCEPT OF MIGRANT ENTREPRENEURSHIP

Arş. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Migrant entrepreneurship refers to entrepreneurial activities undertaken by individuals who migrate to a country other than the country of origin. Migrant entrepreneurship plays an important role in the economic and social development of both the host country and the migrants' home country. Migrant entrepreneurship is an important driver of economic and social development and reflects the resilience and entrepreneurial spirit of individuals who move to new countries in search of better opportunities. As a result of the first search in the Web of Science (WoS) database, a total of 356 studies were accessed, and after the necessary inclusion and exclusion criteria (language, publication type, duplicated publications, etc.), 272 studies were analysed. The first publication date on the subject was 1984 and the scope of the research was limited to 2022. In terms of publication rate, there is an average annual acceleration of 13.6%. Although the number of publications fluctuates very much periodically, there is a concentration in the 2018-2022 period. The 272 publications included in the analysis were carried out by 464 researchers in total. The average number of citations of the publications was found to be 16.63. Research on the subject has been included in 197 sources in total; the number of studies in the top 10 journals (n=73) constitutes 37.05% of the total number of publications. It is seen that the first three journals that are frequently preferred by researchers and can be seen as the most influential journals in the field are Entrepreneurship and Regional Development, Female Immigrant Entrepreneurs The Economic and Social Impact of A Global Phenomenon and International Journal of Entrepreneurial Behaviour Research. In addition, the top three most influential authors in the field are Nijkamp, P.; Sahin, M. and Abd Hamid, H. In addition, the top three most influential centres where research on the subject is carried out are Vrije Universiteit Amsterdam, University of Amsterdam and University of Birmingham. The most important publication on the subject, which is the most cited and utilised, is "Matching opportunities with resources: A framework for analysing (migrant) entrepreneurship from a mixed

embeddedness perspective”. This publication receives 364 citations in total and 26 citations per year on average. The study trend shows that the topics in the field cover topics such as business economics and demography. The study presents the results of analyses such as the most influential authors, journals, countries and publications of the field for new researchers. These results provide future researchers with the benefit of conducting accurate and effective research on the subject. In addition, thematic analyses also show which aspect of the subject has been studied more by researchers according to years. In this way, it can be ensured that the most preferred sub-study areas can be oriented or the areas that have been missing in the past can be included in the research topics. The most important limitation of the current study is the dependence on a single database, which is one of the biggest limitations of bibliometric studies.

Keywords: *Migrant, Migrant Entrepreneurship, Bibliometric Analysis*

GÖÇMENLERİN GİRİŞİMCİLİKTE BAŞARIYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tareq Jouda

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Küresel bir perspektiften bakıldığında günümüzde hareket halinde olan insanlar ve uluslararası göç olgusu modern toplumun en göze çarpan özelliklerinden biridir. İçinde bulunduğumuz çağda deneyimlenen politik, sosyal ve ekonomik koşullar pek çok insanı ülkelerinden ayrılarak başka ülkelere göç etmeye yöneltmektedir. Göç olgusunun araştırmacılar tarafından araştırılması ve analiz edilmesi ihtiyacını ön plana çıkarılmasında sürece birçok önemli konu ve soru eşlik etmektedir. Göçmenlerin girişimcilik deneyimleri dünyada ilgi çeken ve üzerinde çalışılması gereken önemli konular arasında bulunmaktadır. Bu araştırma, Türkiye’deki göçmen girişimcilik uygulamalarını betimlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma aynı zamanda göçmenlerin ülkemizde kendi bağımsız girişimcilik projelerini kurarken karşılaştıkları güçlükleri ve kendilerine sunulan fırsatları da ortaya koymayı planlamaktadır.. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için, araştırmaya ilişkin kavramların tanımlandığı ve konuyla ilgili daha önce yapılan birçok çalışmanın analiz edildiği betimleyici araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, Türkiye’deki göçmenlerin dikkat çekici düzeyde başarılı girişimcilik örnekleri sergilediklerini göstermektedir. Araştırma aynı zamanda göçmenlerin Türkiye’de bağımsız girişimcilik projelerini realize ederken karşılaştıkları önemli zorlukları da kategorize etmektedir. Çalışma, dünyada göçmen girişimcilik konusunda elde edilen deneyim ve kazanımların ışığında Türkiye’de faaliyette bulunan göçmen girişimcilere yönelik kimi önerilerle sonuçlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Göçmen Girişimciliği, Uluslararası Göç, Girişimciliğin Engelleri, Girişimcilikte Başarıya Götüren Faktörler*

FACTORS AFFECTING MIGRANT'S ENTREPRENEURSHIP SUCCESS: THE CASE OF TURKEY

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tareq Jouda

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

From a global perspective, people on the move and the phenomenon of international migration are one of the most striking features of modern society. The political, social and economic conditions experienced in the age we live in lead many people to leave their countries and migrate to other countries. Many important issues and questions accompany the process in highlighting the need for research and analysis of the phenomenon of migration by researchers. Entrepreneurship experiences of immigrants are among the important issues that attract attention in the world and need to be studied. This research aims to describe migrant entrepreneurship practices in Turkey. The research also plans to reveal the difficulties that immigrants face while establishing their own independent entrepreneurship projects in our country and the opportunities offered to them. In order to achieve the purpose of the research, the descriptive research method was used in which the concepts related to the research were defined and many previous studies on the subject were analyzed. Research results show that immigrants in Turkey exhibit remarkable examples of successful entrepreneurship. The research also categorizes the major challenges that immigrants face in realizing independent entrepreneurship projects in Turkey. The study will be concluded with some suggestions for migrant entrepreneurs operating in Turkey in the light of experience and achievements in migrant entrepreneurship in the world.

Keywords: *Migrant Entrepreneurship, International Migration, Barriers to Entrepreneurship, Factors That Lead to Success in Entrepreneurship*

GİRİŞİMCİLER İÇİN BİR FİNANSMAN ALTERNATİFİ: KİTLE FONLAMASI

Doç. Dr. Suna AKTEN ÇÜRÜK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK
Sosyal İnovasyon Ajansı

ÖZET

Kitle fonlaması, işletmeleri ve projeleri finanse etmek için kullanılan ve küresel çapta ivme kazanan yeni bir seçenektir. Sermaye teminini amaçlayan girişimciler ile küçük miktarlarda yatırım yapmak isteyen yatırımcılar arasında internet tabanlı platformlar aracılığıyla bağlantı kurmanın bir yöntemi olarak tanımlanan kitle fonlaması, özellikle finansman seçeneklerinin sınırlı olduğu veya hiç olmadığı küçük şirketler için bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Bir kitle kaynak türü olan kitle fonlaması, finansal getirisi olan ve olmayan farklı modelleri kullanabilmektedir. İlgili projenin veya girişimin özel hedeflerine ve ihtiyaçlarına bağlı olarak bağış temelli, ödül içeren, öz sermayeye veya borca dayalı fonlama yapılabilmektedir. Girişimcilerin finansman kaynaklarına erişim sorunu yaşadığı ve bu durumun işletmelerin kuruluş aşamasında önemli bir engel oluşturduğu güncel çalışmalarla tespit edilmiştir. Özellikle kadın girişimcilerin finansal destek almakta ve işletmelerini büyütmede sorunlar yaşadığı belirtilmektedir. Bu çalışmanın amacı, tüm dünyada girişimcilerin milyonlarca dolar fon bulmasına imkân tanıyan bu yöntemi tanıtmak ve Türkiye özelinde sistemin işleyişini ortaya koymaktır. Çalışma girişimciler, aracı platformlar, yatırım yapmak isteyen bireyler ile istihdamı artırmayı ve ekonomik büyümeyi amaçlayan kamu otoriteleri açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimci, Girişimcinin Finansmanı, Kitlesele Fonlama*

AN ALTERNATIVE FINANCING OPTION FOR ENTREPRENEURS: CROWDFUNDING

Doç. Dr. Suna AKTEN ÇÜRÜK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK
Sosyal İnovasyon Ajansı

ABSTRACT

Crowdfunding is a new option gaining momentum globally, used to finance businesses and projects. It is defined as a method of connecting entrepreneurs seeking capital with individuals willing to invest small amounts, through internet-based platforms. Crowdfunding aims to fill a gap, especially for small companies where financing options are limited or non-existent. As a type of crowdsourcing, crowdfunding can employ different models, some with financial returns and some without. Depending on the specific goals and needs of the project or venture, crowdfunding can be donation-based, reward-based, equity-based, or debt-based funding. Current studies have identified the issue of entrepreneurs facing difficulties in accessing funding, which poses a significant barrier in the initial stages of businesses. Particularly, it is noted that female entrepreneurs face challenges in obtaining financial support and growing their businesses. The aim of this study is to introduce this method, which enables entrepreneurs worldwide to raise millions of dollars, and to demonstrate the functioning of the system in the context of Turkey. The study is important for entrepreneurs, intermediary platforms, individuals interested in investing, as well as for public authorities aiming to increase employment and promote economic growth.

Keywords: *Entrepreneur, Entrepreneurial Financing, Crowdfunding*

DİJİTAL GİRİŞİMCİLİK ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Uzman Zülfiye KAYNAR
Sosyal İnovasyon Ajansı

ÖZET

Girişimcilik türlerinden birisi olan dijital girişimcilik; bir ülkenin gelişimine katkı sunan, istihdamın artırılmasını sağlayan, inovasyon alanında farkındalığının artırılmasına fayda sunan bir kavramdır. Dijital girişimcilik, dijital teknolojilerin girişimcilik faaliyetlerine uyarlanmasıdır. Dijital teknolojiler sayesinde ticari fırsatların yaratılması, yeni istihdam alanlarının oluşturulması ve ekonomik anlamda gelişmelerin yenilikçi bir şekilde oluşmasını sağlamaktadır. Dijitalleşme hayatımızın her alanında yer alırken, girişimciliğin de dijital boyutlarda olması çeşitli avantajlar sağlamaktadır. Dijital girişimcilikte herhangi bir fiziki ortam olmadan da daha az maliyetle de işlemler gerçekleşmektedir. Dijital girişimcilik ile birlikte iş kurmak isteyen kişilerin sermaye ihtiyacı da minimuma düşmektedir. Çalışma hayatında aynı zamanda esneklik de sağlayan dijital girişimcilik temelde internet ve bilgisayar olması sayesinde de işlerin gerçekleşmesini sağlamaktadır. Ürün ve hizmetlere herhangi bir ülkeden kişiler rahatça ulaşarak daha hızlı iletişim ve ortak çalışmaya katkı sunmaktadır. Kısaca dijital girişimcilik, yeni müşterilerin hızlı şekilde bulunması, ürün hizmetlerin daha kısa yollarla tanıtılmasını, gelir elde ederken de maliyetlerin düşürülmesini, ortakların daha hızlı bulunmasını, fikirlerin daha güzel tasarlanmasını, problemlere farklı şekillerde yaklaşılmasını sağlamaktadır. Bu sebeple de dijital girişimcilik diğer geleneksel girişimciliklere kıyasla daha farklı noktalara katkılar sunmaktadır. Bu çalışmada “digital entrepreneurship” alanında yapılan çalışmaların bibliyometrik analizinin yapılarak çeşitli noktalarda bilgi verilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Web of Science veri tabanı kullanılarak çalışmalara ulaşılmış ve sonuçları bibliyometrik analiz programı VOSviewer ile analiz edilmiştir. Program sonucunda görsel haritalara ve sayısal bulgulara ulaşılmıştır. Bu bulgular; en çok çalışması olan yazarlar, en çok çalışması olan kurumlar, en çok çalışmaya sahip kaynaklar, en çok çalışmaya sahip ülkeler ve çalışmalarda en sık kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı şeklindedir. Veri tabanı özelinde de çeşitli analiz bulguları olmuştur. Bunlar; çalışmaların dillere göre dağılımı, çalışmaların yıllara göre dağılımı, çalışmaların türlerine göre

dağılımıdır. Dijital girişimcilik alanında; ülke bakımından ABD, dil bakımından İngilizce, tür bakımından makale, yazar olarak bakıldığında Antonia Ghezzi ilk sırada yer almaktadır. Çalışma literatürde dijital girişimcilik alanının daha net bilgiler vermesi sebebi ile önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital Girişimcilik, Bibliyometrik Analiz, VOSviewer Programı*

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES CONDUCTED IN THE FIELD OF DIGİİAL ENTREPRENEURSHIP

Uzman Zülfiye KAYNAR
Sosyal İnovasyon Ajansı

ABSTRACT

Digital entrepreneurship, one of the types of entrepreneurship, is a concept that contributes to the development of a country, increasing employment and raising awareness in the field of innovation. Digital entrepreneurship is the adaptation of digital technologies to entrepreneurial activities. Thanks to digital technologies, it enables the creation of commercial opportunities, the creation of new employment areas and the formation of economic developments in an innovative way. While digitalization is present in every aspect of our lives, the digital dimensions of entrepreneurship provide various advantages. In digital entrepreneurship, transactions are carried out at less cost without any physical environment. With digital entrepreneurship, the capital needs of people who want to start a business are also minimized. Digital entrepreneurship, which also provides flexibility in working life, basically enables the realization of jobs thanks to the internet and computers. Products and services can be easily accessed by people from any country, contributing to faster communication and collaboration. In short, digital entrepreneurship enables new customers to be found quickly, products and services to be introduced in shorter ways, costs to be reduced while generating income, partners to be found faster, ideas to be designed better, and problems to be approached in different ways. For this reason, digital entrepreneurship contributes to different points compared to other traditional entrepreneurs. In this study, it is aimed to provide information on various points by making a bibliometric analysis of the studies conducted in the field of “digital entrepreneurship”. In the study, studies were accessed using the Web of Science database and the results were analyzed with the bibliometric analysis program VOSviewer. As a result of the program, visual maps and numerical findings were obtained. These findings include the distribution of authors with the most studies, institutions with the most studies, sources with the most studies, countries with the most studies and the most frequently used keywords in the studies. There were also various analysis findings specific to the database. These include the distribution of studies by language, the

distribution of studies by year, and the distribution of studies by type. In the field of digital entrepreneurship; USA ranks first in terms of country, English in terms of language, article in terms of type, and Antonia Ghezzi ranks first in terms of author. The study is important because it provides clearer information about the field of digital entrepreneurship in the literature.

Keywords: *Digital Entrepreneurship, Bibliometric Analysis, VOSviewer Program*

DİJİTAL GİRİŞİMCİLİĞİN YÜKSELİŞİ: TRENDLER, DÖNÜŞÜMLER VE FIRSATLAR ODAĞINDA TÜRK GİRİŞİMCİLERİN FARKINDALIK DÜZEYİ

Doç. Dr. Oğuzhan AYTAR

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Adalet KÖTEMEN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

ÖZET

Dijital girişimcilik küresel anlamda yöneticilik ve girişimcilik kurallarını yeniden şekillendiren bir paradigma olarak kabul edilmektedir. Bu paradigmanın gelişiminde internet teknolojisinin gelişimi ve küreselleşme büyük rol oynamıştır. Küresel ekonomilerin dijital girişimlerin sağladığı büyük kazanç ve piyasa değerini fark etmesi girişimcilik anlayışını farklı bir boyuta taşımaktadır. İşletmelerin ve diğer örgütlerin daha etkin faaliyet göstermesi için bilgi teknolojisi araçlarını etkin olarak kullanmaları gerekmektedir. Bu çerçevede bu etkinliğin anahtarı örgütlerin yapı ve işlev olarak kendilerini dijital ortama entegre etmelerinde saklı görünmektedir. Bu entegrasyon süreci dijital dönüşüm olarak ifade edilmektedir. Dijital dönüşüm insan ihtiyaçlarının dijital teknolojilerin entegrasyonu ile karşılanmasına yönelik değişim, gelişim ve dönüşüm sürecidir. Sektör farkı gözetmeksizin tüm işletme ve özgün fikirlerin günümüzde başarıya ulaşmasında dijital dönüşüm kavramı kilit bir rol oynamaktadır. Dünya genelinde en başarılı girişimcilik faaliyetleri dijital dönüşüm ve dijital geliştirme ile dijital girişimcilik kapsamında sürekliliklerini korumaktadır. Girişimcilik genel anlamda ekonomik kalkınma ve büyümenin temel dinamiği kabul edilirken; dijital girişimcilik kavramı klasik anlayışın çarpan etkisi misyonunu yüklenmiştir. Klasik girişimcilik faaliyetlerinin ekonomi üzerindeki olumlu etkisi dijital girişimcilik anlayışıyla daha fazla önem kazanarak ekonomik verimlilik ve değer kavramlarını yeniden gündeme taşımaktadır. Bugerçekdünya genelinde tüm yöneticiler, akademisyenler, girişimciler ve girişimci adayları için kaçırılmayacak bir fırsat olarak görülmektedir. Teknolojik gelişmelerin çalışma hayatına kazandırdığı bilgi iletişim teknolojisi araçları ve iş modelleri, dijital dönüşüme hız kazandırırken dijital girişimcilik süreçlerini de yaygınlaştırmaktadır. Dünya genelinde dijital girişimcilik faaliyetleri yaygınlık kazanırken akademik alanda sınırlı sayıda çalışma bulunduğu gözlenmektedir.

Dijital girişimcilik alanının sahip olduğu gelişim hızı ve interdisipliner içeriği bu konudaki çalışmaların niteliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı dijital girişimciliğin trendler, dönüşümler ve fırsatlar bağlamında önemini ortaya koyarak, Türk girişimcilerin dijital girişimcilik konusundaki farkındalık düzeyini belirlemektir. Son yıllarda tüm dünyada gözlenen dijital girişimciliğin yükselişi bu alanda yapılacak özgün ve nitelikli çalışmalarla desteklenerek; yöneticilerin, girişimcilerin, girişimci adaylarının ve akademisyenlerin farkındalık düzeyini yükselterek, dijital girişimcilikle ilgili fırsat ve gerçekliğin anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Dijital Girişimcilik, Dijital Dönüşüm, Bilgi Ekonomisi, Girişimci, Türk Girişimcileri*

THE RISE OF DIGITAL ENTREPRENEURSHIP: AWARENESS LEVEL OF TURKISH ENTREPRENEURS IN FOCUS ON TRENDS, TRANSFORMATIONS AND OPPORTUNITIES

Doç. Dr. Oğuzhan AYTAR

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Adalet KÖTEMEN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

ABSTRACT

Digital entrepreneurship is accepted as a paradigm that reshapes the rules of management and entrepreneurship globally. The development of internet technology and globalisation played a major role in the development of this paradigm. Global economies' realisation of the great profits and market value provided by digital initiatives takes the understanding of entrepreneurship to a different dimension. In order for businesses and other organisations to operate more effectively, they need to use information technology tools effectively. In this context, the key to this effectiveness seems to be hidden in organisations integrating themselves into the digital environment in terms of structure and function. This integration process is referred to as a digital transformation. Digital transformation is the process of change, development, and transformation aimed at meeting human needs through the integration of digital technologies. The concept of digital transformation plays a key role in the success of all businesses and original ideas today, regardless of sector. The most successful entrepreneurial activities around the world maintain their continuity within the scope of digital transformation, digital development, and digital entrepreneurship. While entrepreneurship is generally accepted as the fundamental dynamic of economic development and growth, the concept of digital entrepreneurship has undertaken the mission of multiplier effect of the classical understanding. The positive impact of classical entrepreneurship activities on the economy gains more importance with the understanding of digital entrepreneurship, bringing the concepts of economic efficiency and value back to the agenda. This fact is seen as an opportunity not to be missed for all managers, academicians, entrepreneurs, and entrepreneur candidates around the world. Information communication technology tools and business models brought by technological developments to working life accelerate digital

transformation and also popularise digital entrepreneurship processes. While digital entrepreneurship activities are gaining prevalence around the world, it is observed that there are a limited number of studies in the academic field. The pace of development and interdisciplinary content of the field of digital entrepreneurship significantly affect the quality of studies on this subject. The aim of this study is to determine the awareness level of Turkish entrepreneurs about digital entrepreneurship by revealing the importance of digital entrepreneurship in the context of trends, transformations, and opportunities. The rise of digital entrepreneurship, which has been observed all over the world in recent years, will be supported by original and qualified studies in this field, and will help understand the opportunity and reality related to digital entrepreneurship by raising the awareness level of managers, entrepreneurs, entrepreneur candidates, and academics.

Keywords: *Digital Entrepreneurship, Digital Transformation, Knowledge Economy, Turkish Entrepreneurs*

DİJİTAL GİRİŞİMCİLİK VE MAKİNE ÖĞRENMESİ

Dr. Serkan DERİCİ

Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÖZET

Son sanayi devriminin getirdiği yeniliklerin hayatımıza etkisi, giderek artmaktadır. Dijitalleşme ya da dijital araçlar olarak artarak hayatımıza giren bu gelişmelerin en çok etkilediği alanların başında girişimcilik gelmektedir. Çünkü girişimcilik, dijitalleşme ve araçlarının etkisiyle artık klasik anlamdan sıyrılmakta ve dijital girişimcilik ismini almaktadır. Dijital girişimcilik erişilebilirlik, kullanım kolaylığı, sanal gerçeklik, maliyet ve zaman gibi kriterler bakımından klasik girişimcilik türlerine göre avantajlar sunmaktadır. Söz konusu dijital bileşenler ile artık girişimciler inovatif ürünlerini ya da fikirlerini hızlı bir biçimde tüm dünyaya iletmektedir. Dijital girişimcilikte söz konusu inovatif ürün ya da hizmetlerin tasarımı, üretilmesi, iletilmesi ve depolanması artık sanal ortamlarda olmaktadır. Sanal ortamlarda girişimcilerin dijital olarak yeni bir ürün fikri geliştirmeleri ve içerik oluşturmalarının da bireylerin tercihlerinden oluşan büyük veriler ve bu verilerin makine öğrenmesi algoritmaları aracılığıyla bilgisayarlar tarafından tahmin edilmesine dayanmaktadır. Örneğin bir içerik oluşturucu girişimci, trend olan gelişmelere dair ürün ve hizmetleri makine öğrenmesi aracılığıyla takip edebilmekte ve tasarlayabilmektedir. Buna ek olarak girişimcilerin inovatif ürünlerinin içeriği, fonksiyonları ve hedef kitlesi artık makineler tarafından bizlere söylenmektedir. Tüketicilerin online bir siteden izlediği videolara göre benzer videoların kendisine önerilmesi ya da ön plana çıkarılması gibi durumlar tamamen makine öğrenmesine örnektir. Bunlar gibi birçok makine öğrenmesi algoritması ve uygulaması geliştirilmiştir ve dijital girişimcilikte söz konusu algoritmaların etkin ve verimli kullanılması ile birlikte dijital araçların optimum kullanımı girişimcinin başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu bakımdan dijital girişimcilikte oldukça önemli olan bu konu kısımlar halinde ele alınarak, sektörel uygulama örnekleri ile konu derinlemesine açıklanacaktır. Çalışma sonucundaki bulguların, değerlendirmelerin ve tavsiyelerin dijital girişimcilere önemli katkılarda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijitalleşme, Girişimcilik, Makine Öğrenmesi*

DIGITAL ENTREPRENEURSHIP AND MACHINE LEARNING

Dr. Serkan DERİCİ

Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ABSTRACT

The impact of the innovations brought by the last industrial revolution on our lives is gradually increasing. Entrepreneurship is one of the areas most affected by these developments, which are increasingly entering our lives as digitalization or digital tools. Because entrepreneurship, with the effect of digitalization and its tools, is now getting out of its classical meaning and takes the name of digital entrepreneurship. Digital entrepreneurship offers advantages over classical entrepreneurship types in terms of criteria such as accessibility, ease of use, virtual reality, cost and time. With these digital components, entrepreneurs can now quickly communicate their innovative products or ideas to the whole world. In digital entrepreneurship, the design, production, transmission and storage of these innovative products or services are now in virtual environments. In virtual environments, entrepreneurs digitally develop a new product idea and create content based on big data consisting of individuals' preferences and the prediction of this data by computers through machine learning algorithms. For example, a content creator entrepreneur can track and design products and services related to trending developments through machine learning. In addition, the content, functions and target audience of entrepreneurs' innovative products are now told to us by machines. Situations such as recommending or highlighting similar videos to consumers based on the videos they watch on an online site are examples of machine learning. Many machine learning algorithms and applications such as these have been developed, and the effective and efficient use of these algorithms in digital entrepreneurship and the optimum use of digital tools directly affect the success of the entrepreneur. In this respect, this subject, which is very important in digital entrepreneurship, will be discussed in sections and the subject will be explained in depth with sectoral application examples. It is thought that the findings, evaluations and recommendations at the end of the study will make important contributions to digital entrepreneurs.

Keywords: *Digitalization, Entrepreneurship, Machine Learning*

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE ELEKTRONİK TİCARET VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ

Ayşe ŞAHİN

Kayseri Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz ÖCAL

Kayseri Üniversitesi

ÖZET

Dijitalleşen dünyada internetin yaygın kullanımıyla firmalar ile tüketiciler arasında hızlı alışverişi sağlayan ve sanal bir köprü olarak da nitelendirebileceğimiz “elektronik ticaret (e-ticaret)” kavramı ortaya çıkmıştır. Endüstri 4.0 ile gelişen seri üretim teknolojileri, e-ticaret platformlarındaki çeşitlilik ve pazar yerlerinin artışı da dünyanın birçok noktasındaki tüketiciye hızlı bir şekilde ulaşma isteğini artırmıştır. E-ticaret ile fiziki mağaza alışverişleri zamanla yerini online alışverişe bırakırken, firmaların da daha fazla müşteriye ulaşmasına imkân tanımıştır. Aynı zamanda devlet kurumları için de vergi, sigorta gibi ödemelerin ilgili kişi ve kurumlardan sağlanması konusunda da süreçleri hızlandırmıştır. Bu gelişmeler neticesinde, sanal platformlarda yer alan firmalar hedef kitesindeki müşterilere ulaşabilmek için dijital kanallardaki pazarlama faaliyetlerini de artırmak durumunda kalmışlardır. Üretimde ve tüketimde kazanılan bu ivmenin dünyada ve özellikle Türkiye’de e-ticarete yansımalarını görebilmek ve aynı zamanda Türkiye ekonomisine etkilerini inceleyebilmek amacıyla hazırlanan bu çalışma; günümüzdeki en önemli gelişim alanlarından biri haline gelen elektronik ticaretin geçmişten günümüze gidişatını ve etkilerini değerlendirmek, firmaların e-ticarete yönelik stratejik kararlarına ışık tutmak ve literatüre katkı sağlamak adına önemlidir. Statista raporuna göre; dünyada internet kullanım oranı 2005 yılında yaklaşık 1,023 milyon iken; 2022 yılında 5,3 milyona yükselerek yaklaşık %20 oranında bir artış göstermiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; Türkiye’de 2004-2023 yılları arasında internet kullanım oranları ile mal veya hizmet satın alma veya sipariş verme oranları incelenmiş ve 2004 yılında bu oran yaklaşık %0,9 iken, 2023 yılında %49,5'lara kadar ulaşmıştır. Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (ETİD), Iyzico ve Dogma Alares iş birliği ile hazırlanan 2022 yılı raporuna göre; e-ticaretin gayri safi yurt içi hasıladan (GSYİH) aldığı pay 2018 yılında %3,8 iken, bu oran her yıl artarak 2022 yılında

%6'ya ulaşmıştır. Türkiye'deki perakende e-ticaretin toplam perakende içerisindeki hacmi 2018 yılında %5,3 olurken, her yıl artış göstererek 2022 yılında %16,5 seviyelerine kadar ulaşmıştır. Ayrıca 2022 yılında perakende e-ticaretin toplam perakende hacminden aldığı pay ülkelere göre incelendiğinde; Çin %31,4, ABD %26,3, Birleşik Krallık %27,5 ve Brezilya %20,5 paya sahipken, Türkiye %16,5 seviyelerine ulaşmıştır. Bu verilerden de görüleceği üzere; Türkiye ekonomisindeki yurtiçi ve yurtdışı e-ticaret faaliyetlerinin daha da geliştirilmesine ve ülke ekonomisine katkı sağlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Ticaret, E-Ticaret, Dijitalleşme, Ekonomik Büyüme, Türkiye'de E-Ticaret

THE RELATIONSHIP BETWEEN ELECTRONIC COMMERCE AND ECONOMIC GROWTH IN THE DIGITALIZATION PROCESS: AN EMPIRICAL ANALYSIS ON TURKEY

Ayşe ŞAHİN

Kayseri Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz ÖCAL

Kayseri Üniversitesi

ABSTRACT

With the widespread use of the internet in the digitalizing world, the concept of electronic commerce (e-commerce), which can also be described as a virtual bridge that enables fast shopping between companies and consumers, has emerged. The mass production technologies developed with Industry 4.0, the diversity in e-commerce platforms, and the increase in marketplaces have quickly increased the desire to reach consumers worldwide. With e-commerce, physical store shopping was replaced by online shopping over time, allowing companies to access more customers. At the same time, it has also accelerated the processes for government agencies to provide payments such as taxes and insurance from the relevant persons and institutions. As a result of these developments, companies on virtual platforms have had to increase their marketing activities in digital channels to reach their target customers. This study was prepared to see the reflections of this momentum gained in production and consumption on e-commerce worldwide, especially in Turkey, and to examine its effects on the Turkish economy. At the same time, it is essential to evaluate the course and impacts of electronic commerce, which has become one of the most significant development areas today, to shed light on the strategic decisions of e-commerce companies and to contribute to the literature. According to the Statista report, while the internet usage rate in the world was approximately 1,023 million in 2005, it increased to 5.3 million in 2022, an increase of nearly 20%. According to data from the Turkish Statistical Institute (TUIK), the rates of internet usage and purchasing or ordering goods/services in 2004-2023 in Turkey were analyzed, and while this rate was approximately 0.9% in 2004, it reached 49.5% in 2023. According to the 2022 report prepared in cooperation with the Electronic Commerce Operators Association (ETİD), Iyzico and Dogma Alares, the share of e-commerce in the gross domestic product (GDP)

was 3.8% in 2018, increasing every year and reaching 6% in 2022. While the volume of retail e-commerce in total retail in Turkey was 5.3% in 2018, it rose each year and reached 16.5% in 2022. When the share of retail e-commerce in total retail volume in 2022 is analyzed by countries, China has a share of 31.4%, the USA 26.3%, the UK 27.5%, and Brazil 20.5%, while Turkey has reached 16.5%. As can be seen from these data, there is a need for further developing domestic and international e-commerce activities in the Turkish economy and contributing to the national economy.

Keywords: *Electronic Commerce, E-Commerce, Digitalization, Economic Growth, E-Commerce In Turkey*

KADIN GİRİŞİMCİLERİN GÜCÜ: İNOVASYONLA SOSYAL DÖNÜŞÜM YARATMAK

Araştırmacı Dilan BALCI
Sosyal İnovasyon Ajansı

ÖZET

Necip Fazıl Kısakürek'in "her şey zıddıyla kaimdir" sözünden hareketle bugün "yeni" olarak nitelendirdiğimiz her şeyin aslında bir "eski"den doğduğunu söylemek mümkündür. Düne ait olan çoğu yöntem ve uygulamaların, bugünün küreselleşen dünyasının birçok alanında yetersiz kalması ve eski şeklinde nitelendirilmesi yeni olanı, yani inovasyonu doğurmaktadır. Yenilik ve değişim temeli üzerine kurulu olan inovasyon kavramı, eskinin yetersiz kaldığı alanlarda, daha etkili ve verimli çözüm yollarının yaratıcı bir şekilde ortaya konmasını sağlamaktadır. Yeni fikirlerin ve çözümlerin, sürdürülebilir bir iş modeli oluşturmanın ve rekabet avantajı elde etmenin anahtarı olan inovasyon, sahip olduğu bu özellikler ile girişimciliğin temel taşıdır. İnovasyon sayesinde toplumsal ve ekonomik sorunlara çözümler üreten girişimciler, bu doğrultuda yeni ürünler, hizmetler ve iş modelleri geliştirirken var olan durumu analiz etmekte, geleceği öngörmekte ve stratejik değişiklikler yaparak toplumsal ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmaktadır. Girişimcilik dünyası, toplumların gelişmesi ve dönüşmesi adına önemli bir platform olarak görülürken, kadınların da bu alandaki varlığı ve katkısı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini azaltma noktasında oldukça kıymetlidir. Sahip oldukları inovatif bakış açıları ve yaratıcı çözümleri ile birçok alanda başarıya imza atan kadın girişimciler, iş dünyasında çeşitlilik ve kapsayıcılığı teşvik ederken yeni perspektifler ve fikirler sunmaktadırlar. Bu da, işletmelerin ve toplumların daha esnek ve sürdürülebilir bir form kazanması noktasında oldukça önemlidir. Kadınlar, inovasyon sürecinde toplumsal sorunlara duyarlılık ve empati ile yaklaşarak, toplumun genelini kucaklayan çözümler üretmektedirler. Kadınların liderlik ve inovasyon yetenekleri, toplumun her kesimini pozitif yönde etkileyebilir ve daha iyi bir dünya yaratma yolunda atılacak önemli bir adım olarak görülmelidir. Kısacası, kadın girişimciler, inovasyonun gücü ile yalnızca ekonomik değer yaratmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal dönüşüme de önemli ölçüde katkıda bulunurlar. Bu sebeple, kadın girişimciliğinin ve inovasyonun gücünün, toplumsal dönüşümün anahtarı olduğunu söylemek mümkündür. Bu, kadın

girişimcilerin ve inovasyonun birlikte, toplumun ve dünyanın daha iyi bir hale gelmesine nasıl katkıda bulunduğunun bir göstergesidir. Kadın girişimcilik konusu son yıllarda önemli bir ivme kazanan bir araştırma konusu haline gelmiştir. Ancak bahsi geçen konuda hazırlanan çoğu çalışma, benzer temaları işlemekte ve genellikle kadın girişimcilerin karşılaştıkları zorlukları vurgulamaktadır. Unutulmamalıdır ki girişimcilik, belirlenen amaç yolunda fikir aracı ile ilerlemeyi ifade etmektedir. Bu yolculukta kişinin yakıtı ise cesarettir. Bu makalede, kadın girişimcilik konusu farklı bir bakış açısı ile alınmış, kavramsal bir çerçeve ile kadın girişimcilerin sahip oldukları toplumun tamamını değiştirme ve iyileştirme gücü vurgulanarak fikir araçlarını ilerletmeleri noktasında gerekli olan cesaretlerini hatırlatmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Kadın Girişimci, Toplumsal Dönüşüm

THE POWER OF WOMEN ENTREPRENEURS: CREATING SOCIAL TRANSFORMATION THROUGH INNOVATION

Araştırmacı Dilan BALCI
Sosyal İnovasyon Ajansı

ABSTRACT

Based on Necip Fazıl Kısakürek's statement that "everything is permanent with its opposite", it is possible to say that everything we characterize as "new" today is actually born from an "old". The inadequacy and obsolescence of many of the methods and practices of yesterday in many areas of today's globalizing world gives rise to the new, that is, innovation. The concept of innovation, which is based on innovation and change, enables more effective and efficient solutions to be creatively put forward in areas where the old is insufficient. Innovation, which is the key to new ideas and solutions, creating a sustainable business model and gaining competitive advantage, is the cornerstone of entrepreneurship with these characteristics. Entrepreneurs, who create solutions to social and economic problems through innovation, contribute to social and economic development by analyzing the current situation, foreseeing the future and making strategic changes while developing new products, services and business models in this direction. While the world of entrepreneurship is seen as an important platform for the development and transformation of societies, the presence and contribution of women in this field is very valuable in reducing gender inequality. Women entrepreneurs, who have achieved success in many fields with their innovative perspectives and creative solutions, offer new perspectives and ideas while promoting diversity and inclusion in the business world. This is crucial for businesses and societies to become more resilient and sustainable. In the innovation process, women approach social problems with sensitivity and empathy, creating solutions that embrace society at large. Women's leadership and innovation skills can positively affect all segments of society and should be seen as an important step towards creating a better world. In short, women entrepreneurs not only create economic value through the power of innovation, but also contribute significantly to social transformation. Therefore, it is possible to say that the power of women entrepreneurship and innovation is the key to social transformation. This is an indication of how women entrepreneurs and innovation together contribute to the betterment of society and the

world. Women entrepreneurship has become a research topic that has gained significant momentum in recent years. However, most of the studies on the subject deal with similar themes and generally emphasize the challenges faced by women entrepreneurs. It should not be forgotten that entrepreneurship means moving forward with the vehicle of ideas on the way to the determined goal. The fuel for this journey is courage. In this article, the topic of women entrepreneurship is taken from a different perspective, with a conceptual framework, emphasizing the power of women entrepreneurs to change and improve society as a whole and reminding them of the courage required to advance their idea tools.

Keywords: *Entrepreneur, Women Entrepreneur, Social Transformation*

SANAL DÜNYADAN SOSYAL HAYATA BİR KADIN GİRİŞİMCİLİK ÖRNEĞİ OLARAK SÜMBÜL SOKAK

Huriye YILDIRIM

Melike ÜNAL

Tuğba TAN

Şule ŞAHİN

Esra YAMAN

Şerife BEYLİHAN

ÖZET

Sümbül Sokak projesi gönüllü kadın girişimciler tarafından, sanal dünyada fakat gerçek bir sokak gibi olabildiğince fazla çeşitliliği içinde barındıracak şekilde tasarlanmış bir web sitesidir. Sitenin amacı ifade alanının genişlemesi, temiz bir üslupla ele alınan gündemlerin farklı özelliklerdeki kitlelere duyurulabilmesi, insanların yeteneklerini tanıyarak üretime kazandırılmasının sağlanmasıyla topluma hizmet etmektir. "Sokak'ta Buluşalım!" mottosu ile, www.sumbulsokak.com adresinde 2020 yılı Ocak ayında yayın hayatına başlayan site; din, edebiyat, kültür, tasavvuf, tarih, musiki alanındaki sosyal ve güncel içerikleriyle de hali hazırda hizmet vermeye devam etmektedir. Okuyucu kitlesinin büyümesi ve sosyal medya etkileşimlerinin artmasıyla birlikte gerçek hayata yansıyan yönlerini de genişleten Sümbül Sokak, web sitesi sayesinde yazarlarına sağladığı ifade gücünün yanında gençlere ve annelere yönelik sosyal sorumluluk projeleri de geliştirmiştir. Sümbül Sokak bünyesinde gençler için hayata geçirilen Mahfil projesi, 18-35 yaş aralığındaki hanımlara yönelik eğitim-atölye çalışmaları yürütürken, anneler için planlanan Uçan Terlik projesi 0-6 yaş grubu çocuğu olan anneleri kapsamakta; onlara sosyalleşme ve psikolojik destek alanı sunmaktadır. Mahfil ve Uçan Terlik projeleri kapsamında bugüne kadar gönüllü eğitmenlerin gözetiminde elliye yakın eğitim semineri, geziler ve yaz okulu çalışmaları düzenlenmiş, böylece hayata geçirilen bu projeler aynı zamanda bir eğitim ve uygulama sahası olarak da işlev görmüştür. Hem proje katılımcıları hem de süreç içinde hizmet içi eğitimlere katılan web sitesinin gönüllü tasarımcı ve yazarları, kendilerini geliştirerek iş hayatına da dahil olmuştur. Site bünyesinde yapılan her çalışmada gönüllülük esası gözetilmiş, hem web sitesi hem de aynı çatı altında

yürüyen diğer iki proje sayesinde de iletişim ve ifade gücü kazandırılan katılımcılar, kendiyile barışık bir toplumun ve nesiller arası aktarımın da bir parçası olma yolunda adımlar atmıştır. Üç yıldır bine yakın özgün içerik üretmiş olan Sümbül Sokak, sanal mecradaki çabasını reel hayata da taşıyarak bu yolda emin adımlarla ilerlemektedir. Projenin çalışma prensipleri ve kadınların merkezde olduğu girişimcilik adına yürüttüğü faaliyetlerin incelendiği bu çalışmada katılımcı gözlem yöntemi ile üç yıllık deneyimin aktarılması hedeflenmiştir. Elde edilen veriler güncel yayıncılık sistemlerine entegre sosyal sorumluluk çalışmalarının alanda ciddi bir ihtiyaca cevap verdiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sümbül Sokak, Sosyal Sorumluluk, Çevrimiçi Yayıncılık, Gönüllülük

FROM THE VIRTUAL WORLD TO SOCIAL LIFE: AN EXAMPLE OF WOMEN ENTREPRENEURSHIP - SÜMBÛL SOKAK

Huriye YILDIRIM

Melike ÜNAL

Tuğba TAN

Şule ŞAHİN

Esra YAMAN

Şerife BEYLİHAN

ABSTRACT

The Sümbül Sokak Project is a website crafted by dedicated female entrepreneurs with the aim of replicating the diversity found in real streets within the virtual realm. Its purpose is to expand the realm of expression, bring different agendas to diverse audiences with a clean style, and serve society by recognizing people's talents and enabling them to contribute through their abilities. Launched in January 2020 with the slogan "Let's Meet on the Street!" at www.sumbulsokak.com, the website continues to provide social and contemporary content in areas such as religion, literature, culture, tasavvuf, history, and music. As its number of readers has grown and social media interactions have increased, Sümbül Sokak has expanded its real-life impact. Through the platform, it not only provides a platform for writers to express themselves but also initiates social responsibility projects targeting youth and mothers. Under Mahfil project, young individuals in the 18-35 age range are provided with educational workshops, while Uçan Terlik project offers social and psychological support to mothers with children aged 0-6. Under Mahfil and Uçan Terlik projects, nearly fifty educational seminars, excursions, and summer school programs have been organized with the guidance of voluntary educators. Consequently, these projects have also served as training and practical application fields. Participants in both the projects and the voluntary designers and writers of the website, who have undergone in-service training, have honed their skills and integrated into the workforce. The principle of volunteerism has been upheld in every endeavor conducted within the site. Through the website and two other projects operating under the same umbrella, participants have gained enhanced communication and expressive skills. They have taken steps

toward becoming integral parts of a society at peace with itself, fostering intergenerational continuity. Having produced over a thousand original pieces of content in three years, Sümbül Sokak is advancing confidently, bringing its virtual efforts into the real world. This study aims to convey a three-year experience using the method of participant observation , examining the working principles of the project, and its activities centered on women’s entrepreneurship. The data obtained demonstrates that integration of social responsibility projects into digital broadcasting systems effectively point to a significant need in the field.

Keywords: *Sümbül Sokak, Women Entrepreneurs, Social Responsibility, Online Publishing, Volunteerism*

AİLE ŞİRKETLERİNİN KURUMSALLAŞMA SÜRECİNDE KÜLTÜREL ETKİNİN BOYUTLARI

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Mert Kaan GÜRHAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

İktisadi girişimler hızla değişen insan istek ve ihtiyaçlarını karşılamak adına faaliyet gösteren, girişimciler tarafından üretim faktörleri bir araya getirilerek kurulan, kâr amacı güden birimlerdir. İşletmeler yüksek düzeyde rekabetin yaşandığı teknolojinin ve müşteri beklentilerinin hızlı devinim kazandığı bu ortamda kurumsallaşma süreçlerini işlevselleştirmek zorundadır.

Aile girişimlerinin gelecek kuşaklara sürdürülebilir nitelikte aktarılabilmesi için kurumsallaşma kaçınılmazdır. Aile işletmeleri denilince akla genellikle küçük işletmeler gelse de aile işletmesi olup asırlardır, uluslararası düzeyde faaliyet gösteren birçok işletme bulunmaktadır. Aile girişimleri ülke ekonomileri adına büyük katkılar sağlamakta ve bu sebeple aile işletmelerinin ekonomik performansları ülke ekonomilerini yakından ilgilendirmektedir. Aile girişimleri kurumsallaşma kültürünü içselleştirdikleri zaman belirsizliğe karşı olan esnekliklerini artırmakta, stratejik rekabet avantajı elde etmekte, faaliyetlerini profesyonel bir şekilde yürütmektedirler. Bu sayede özellikle girişimin sermayesi gelecek kuşağa aktarılarak hem ailenin çıkarları hem de işletmenin çıkarları üst düzeyde korunabilmektedir.

Aile işletmeleri kurumsallaşma sürecinde en çok dikkat etmeleri gereken konuların başında kuşkusuz kültür olgusu gelmektedir. İşletmeler kendi içlerinde yaşattıkları, geliştirdikleri, korudukları, zenginleştirdikleri kültür ile var olmakta, iş görenler kültür sayesinde farklı coğrafyalardan ve davranış düzlemlerinden olsalar bile bir arada takım ruhu anlayışıyla faaliyet göstermektedirler. Yaratıcı, yenilikçi, sağlam kurumsal kültür ortamlarında çalışanlar kendiliğinden motive olmakta ve görev tanımlarını aşan performanslar sergileyebilmektedir. Bu çalışmada aile girişimlerinde kurumsallaşma açısından kültürün boyutları ve etkileri örnek olaylarla zenginleştirilerek analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Aile şirketleri, Girişimcilik kültürü, Kurumsallaşma*

DIMENSIONS OF CULTURAL IMPACT ON THE INSTITUTIONALIZATION PROCESS OF FAMILY ENTERPRISES

Prof. Dr. Adem ÖĞÜT

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Mert Kaan GÜRHAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Economic enterprises are profit-oriented units that operate to meet rapidly changing human wants and needs, and are established by entrepreneurs by bringing together the factors of production. Businesses have to functionalize their institutionalization processes in this environment where there is a high level of competition, technology and customer expectations are rapidly moving.

Institutionalization is inevitable in order to transfer family initiatives to future generations in a sustainable manner. Although small businesses usually come to mind when family businesses are mentioned, there are many businesses that have been family businesses and have been operating internationally for centuries. Family enterprises make great contributions to the country's economy, and for this reason, the economic performance of family businesses is closely related to the country's economy. When family enterprises internalize the institutionalization culture, they increase their flexibility against uncertainty, gain strategic competitive advantage, and carry out their activities in a professional manner. In this way, both the interests of the family and the interests of the business can be protected at a high level, especially by transferring the capital of the venture to the next generation. Undoubtedly, culture is one of the most important issues that should be considered in the institutionalization process of family businesses. Businesses exist with the culture that they maintain, develop, protect and enrich within themselves, and even if the employees are from different geographies and behavioral levels thanks to the culture, they operate together with a team spirit understanding. In creative, innovative and robust corporate culture environments, employees are self-motivated and can demonstrate performances that exceed their job descriptions. In this study, the dimensions and effects of culture in terms of institutionalization in family enterprises will be analyzed by enriching with case studies.

Keywords: *Family businesses, Entrepreneurship culture, Institutionalization*

POSTÜR EĞİTİMİ ALAN BİREYLERDE DİJİTAL DEĞERLENDİRME VE KOREKSİYON SİSTEMİ (APEC) İLE POSTÜRÜL FARKINDALIKLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Giriş Günümüzde bireyler birçok farklı şekilde postür ile ilgili eğitimler almaktadır. Fakat bu alınan eğitimlerinin postürlerinde nasıl bir değişiklik oluşturduğuna dair bilgiler net değildir. Ayrıca literatürde postür değerlendirme yöntemleri içinde en sağlıklı olan yöntem radyolojik yöntemler olsa da kullanılabilirliği ve yaygınlığı az sayıdadır. Bu yöntemler içerisinde son dönemde teknolojik yöntemlerden akıllı telefon veya tabletler aracılığıyla postür analizleri yapılmaktadır. Amaç: Araştırmamızda geçerliliği belirtilmiş olan APECS mobil uygulamasını kullanarak postür analiz yapmayı planlamaktayız. Bu sayede postür eğitimi alan bireylerde postürü farkındalıklarının değişip değişmediği belirlenmesi amaçlanmaktadır Yöntem: Katılımcıların fiziksel (yaş, boy, kilo, cinsiyet, vücut kitle indeksi) özellikleri kaydedilmiştir. Katılımcıların postür değerlendirmeleri Dijital Postür Değerlendirme (Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System) ve New York Postür Analizi), Postürü Alishanlık ve Farkındalıkları, Postürü farkındalık, Vücut Farkındalık Anketi ile değerlendirildi. Bulgular: Katılımcıların postür eğitimi alanlarla almayanlar arasında anlamlı fark olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Postür eğitimi alan grubun almayan gruba göre New York Postür Analizi (NYPA) sonuçları benzer ($p=0,45$), Postürü farkındalığı ($p=0.000$) ve Vücut farkındalıkları ($p=0.013$), Postürü Alishanlık ve Farkındalıkları ($p=0,033$) olarak farklı olduğu tespit edilmiştir. Dijital Postür analizinde postür eğitimi alan bireylerde almayanlara göre sapmaların daha az olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Sonuç: Postür eğitimi alan bireylerde Dijital Postür Değerlendirme (Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System) değerlendirmesinde postürü sapmaların daha az olduğu belirlenmiştir. Postür eğitimi alan bireylerde postürü farkındalık ve vücut farkındalığı almayan bireyler göre daha iyi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Postür, Postürü Farkındalık, Postür Değerlendirme.*

POSTURAL ASSESSMENT WITH DIJITAL POSTURAL ASSESSMENT AND CORRECTION SYSTEM (APECS) IN INDIVIDUALS RECEIVING POSTURE TRAINING

Öğr. Gör. Dr. Musa ÇANKAYA
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Introduction Today, individuals receive training on posture in many different ways. However, the information on how these trainings create a change in their posture is not clear. In addition, although radiological methods are the healthiest method among posture evaluation methods in the literature, their usability and prevalence are few. Among these methods, posture analyses are performed by means of smartphones or tablets, which are among the recent technological methods. Purpose: We plan to analyse posture using the APECS mobile application, which has been validated in our research. In this way, it is aimed to determine whether postural awareness changes in individuals receiving posture training. Method: Physical characteristics of the participants (age, height, weight, gender, body mass index) were recorded. Posture evaluation of the participants was assessed with Digital Posture Evaluation (Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System) and New York Posture Analysis (New York Posture Analysis), Postural Habits and Awareness, Postural Awareness, Body Awareness Questionnaire. Results: There was a significant difference between the participants who received posture training and those who did not ($p<0.05$). It was determined that the New York Posture Analysis (NYPA) results were similar ($p=0.45$), Postural awareness ($p=0.000$) and Body awareness ($p=0.013$), Postural Habits and Awareness ($p=0.033$) were different from the group that did not receive posture training. In digital posture analysis, it was determined that deviations were less in individuals who received posture training compared to those who did not ($p<0.05$). Conclusion: It was determined that postural deviations were less in the Digital Posture Evaluation (Apecs-AI Posture Evaluation and Correction System) evaluation in individuals who received posture training. Postural awareness and body awareness were better in individuals who received posture training than in individuals who did not receive posture training.

Keywords: *Posture, Postural Awareness, Posture Evaluation.*

YEŞİL GİRİŞİMCİLİK LİTERATÜRÜNÜN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK
Sosyal İnovasyon Ajansı

ÖZET

Girişimcilik türlerinden biri olan yeşil girişimcilik konusuna son yıllarda artan bir ilgi görülmektedir. Bu çalışmada, yeşil girişimcilik literatüründe meydana gelen değişimi ve gelişimi ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaçla, yeşil girişimcilik konusu bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Çalışma kapsamında, Web of Science (WoS) veri tabanından “yeşil girişimcilik” anahtar kelimesi ile tüm alanlarda tarama yapılmış ve tarama sonucu 2007 yılından günümüze kadar toplam 208 yayına ulaşılmıştır. Ulaşılan verilerin VOSviewer 1.6.19 programı ile ağ haritaları çıkarılmıştır. Elde edilen veriler yayın yılları, yayın dilleri, yayın türleri, yayın alanları, yayınlandığı dizinler, en çok yayını olan yazarlar, en çok yayını olan kurumlar, en çok yayını olan ülkeler, en çok atfı olan dokümanlar, en çok yayını olan kaynaklar, en çok kullanılan anahtar kelimeler gibi bibliyometrik özellikler açısından incelenmiştir. Analiz sonuçları yıllara göre dağılım bakımından incelendiğinde, yeşil girişimcilik konusunda ilk yayına 2007 yılında rastlanılmaktadır. Yayın sayısının yıllar içerisinde inişli çıkışlı bir seyri olsa da artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Özellikle 2018 yılından itibaren yeşil girişimcilik konusunun çalışma alanı olarak literatürde daha fazla yer bulduğu söylenebilir. Yeşil girişimcilik konusundaki yayınlarda hâkim dilin İngilizce olduğu görülmektedir. Yeşil girişimcilik konusunda yapılan yayınların türlerine göre dağılımı incelendiğinde en çok makale türünde olduğu tespit edilmiştir. Literatürde yeşil girişimcilik konusunda yapılan yayınların alanlara göre dağılımı incelendiğinde ise en fazla yayının “İşletme” alanında olduğu görülmektedir. Çalışmaların en fazla yer aldığı dizin “Social Sciences Citation Index (SSCI)” dır. Yeşil girişimcilik konusunda “Stuti Haldar” en çok yayını olan yazar olarak tespit edilmiştir. En çok yayını olan kurum “Jilin University” iken, en çok yayını olan ülke ise “Çin Halk Cumhuriyeti”dir. En çok atıf alan doküman “Gast (2017)” ve en çok yayını olan kaynak ise “Sustainability” dergisidir. “Green Entrepreneurship” ise en çok kullanılan anahtar kelimedir. Bu çalışmanın, literatürde daha önce yapılan çalışmalardan zaman aralığı, arama kriteri gibi açılardan farklılıkları bulunmaktadır. Çalışmanın

bulgularının yeşil girişimcilik konusuna ilgi duyan araştırmacılara fayda sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Girişimcilik, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, VOSviewer.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GREEN ENTREPRENEURSHIP LITERATURE

Dr. Gülşah ŞEN KÜÇÜK
Sosyal İnovasyon Ajansı

ABSTRACT

Green entrepreneurship, one of the types of entrepreneurship, has received increasing attention in recent years. This study aims to reveal the changes and developments in the green entrepreneurship literature. For this purpose, the subject of green entrepreneurship was examined by bibliometric analysis method. Within the scope of the study, a search was made in all fields from the Web of Science (WoS) database with the keyword “green entrepreneurship” and as a result of the search, a total of 208 publications were reached from 2007 to the present. Network maps of the data obtained were created with the VOSviewer 1.6.19 program. The data obtained were analyzed in terms of bibliometric characteristics such as publication years, publication languages, publication types, publication fields, indexes, authors with the most publications, institutions with the most publications, countries with the most publications, documents with the most citations, sources with the most publications, and the most used keywords. When the results of the analysis are examined in terms of distribution by years, the first publication on green entrepreneurship is found in 2007. Although the number of publications has fluctuated over the years, it is seen that there is an increasing trend. Especially since 2018, it can be said that the subject of green entrepreneurship has found more space in the literature as a field of study. English is the dominant language in publications on green entrepreneurship. When the distribution of publications on green entrepreneurship was examined according to their types, it was found that most of them were in the article type. When the distribution of publications on green entrepreneurship in the literature is examined according to the fields, it is seen that the highest number of publications is in the field of “Business”. “Social Sciences Citation Index (SSCI)” is the index where the studies are mostly included. “Stuti Halder” was identified as the author with the most publications on green entrepreneurship. While the organization with the most publications is “Jillin University”, the country with the most publications is “People’s Republic of China”. The most cited document is “Gast (2017)” and the source with the most

publications is the journal “Sustainability”. “Green Entrepreneurship” is the most used keyword. This study differs from previous studies in the literature in terms of time period and search criteria etc. The findings of the study are expected to benefit researchers interested in green entrepreneurship.

Keywords: *Green Entrepreneurship, Bibliometric Analysis, Web of Science, VOSviewer*

YEŞİL İNOVASYON ÜZERİNE LİTERATÜR İNCELEMESİ

Öğr. Gör. Dr. Uğur ERDOĞAN

Selçuk Üniversitesi

ÖZET

İklim değişikliğiyle mücadele, karbon emisyonlarının azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması küresel olarak ilgi çeken stratejik konulardır. Günümüzde artan ekonomik faaliyetlerin sonucu kaynakların gelecek nesiller için kullanılabilirliğine dair artan kamuoyu farkındalığı işletmeleri de sürdürülebilir politikalara öncelik vermeye sevk etmiştir. Bu bağlamda birçok işletme üretimde ve diğer fonksiyonlarında yeşil ve doğa dostu işletme profili oluşturmak için çeşitli stratejiler geliştirmektedir. Müşteriler de sürdürülebilir politikalar izleyen işletmelere karşı olumlu tutum sergilemekte ve onları tercih etmektedir. Nüfus ve üretimin artması ile birlikte küresel çevre ve iklim sorunlarının da son dönemlerde artış göstermesi üzerine yeşil inovasyon, ortaya çıkan bu çevre sorununu çözmek için önemli bir araç haline gelmiştir. Son yıllarda işletmelerde yeşil inovasyon uygulamalarının artmasıyla birlikte, yurt içi ve yurt dışındaki araştırmacılar, yeşil inovasyonun ortaya çıkışını ve etkilerini farklı perspektiflerden ele almaktadır. Günümüzde dünya artan nüfus, artan sanayi üretimi ve artan tüketimin ortaya çıkardığı çok sayıda çevresel sorunla karşı karşıyadır. Yeni teknolojiler ve ürünler kullanıma sunuldukça gelişen yeşil inovasyon alanına da ilgi her geçen gün artmaktadır. Yeşil inovasyon, aynı anda sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunurken diğer taraftan da rekabet avantajı sağlamak için etkili bir işletme kaynağı haline gelebilmektedir. Diğer bir ifadeyle yeşil inovasyon, mevcut kaynakların tüketilmesi ile bunların geleceğe yönelik olarak korunması arasındaki belirsizliği çözme potansiyeline sahiptir. Ancak, sağlam bir kaynak olarak yeşil inovasyona ilişkin araştırmaların mevcut yapısını ve gelecekteki kapsamını sistematik olarak inceleyen araştırmalar henüz yeterince bulunmamaktadır. Çalışma kapsamında son yıllarda önemi giderek artan sürdürülebilirlik stratejileri kapsamında önemli bir araç olan yeşil inovasyon hakkında bilgiler verilerek bu alanda literatürde gerçekleştirilen güncel araştırmalar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, İnovasyon, Yeşil İnovasyon*

LITERATURE REVIEW ON GREEN INNOVATION

Öğr. Gör. Dr. Uğur ERDOĞAN
Selçuk Üniversitesi

ABSTRACT

Combating climate change, reducing carbon emissions and ensuring sustainable development are strategic issues of global interest. Today, increasing public awareness about the availability of resources for future generations as a result of increasing economic activities has led businesses to prioritize sustainable policies. In this context, many businesses are developing various strategies to create a green and nature-friendly business profile in production and other functions. Customers also have a positive attitude towards businesses that follow sustainable policies and prefer them. As global environmental and climate problems have increased recently along with the increase in population and production, green innovation has become an important tool to solve this emerging environmental problem. With the increase in green innovation practices in businesses in recent years, researchers at home and abroad are addressing the emergence and effects of green innovation from different perspectives. Today, the world faces many environmental problems caused by increasing population, increasing industrial production and increasing consumption. As new technologies and products become available, interest in the developing field of green innovation is increasing day by day. Green innovation can become an effective business resource to gain competitive advantage while simultaneously contributing to sustainable development. In other words, green innovation has the potential to resolve the uncertainty between consuming existing resources and preserving them for the future. However, there is still a lack of research that systematically examines the current structure and future scope of research on green innovation as a solid source. Within the scope of the study, information is given about green innovation, which is an important tool within the scope of sustainability strategies, which has become increasingly important in recent years, and current research in the literature in this field is examined.

Keywords: *Sustainability, İnnovation, Green İnnovation*

ÇEVRE VERGİSİ VE EKONOMİK BÜYÜMENİN İNOVASYONA ETKİSİ: YÜKSELEN PİYASALAR ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Erşan SEVER
Aksaray Üniversitesi

Prof. Dr. Zekai ÖZDEMİR
İstanbul Üniversitesi

ÖZET

Küresel ölçekte ülkelerin dışa açık iktisadi politika benimsemeleri sonrasında ekonomik büyüme performanslarında iyileşmeler meydana geldiği görülmektedir. Bu gelişmeler doğrultusunda yaşam standartlarında da artışlar söz konusu olmuştur. Bu olumlu haller yanında bazı istenmeyen sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Sanayileşmenin de etkisiyle çevreyi kirleten gazların salınımındaki artış sera etkisi meydana getirmiş, atmosferdeki sıcaklık değerleri artmış ve küresel iklimde değişim ortaya çıkmıştır. Bunun yanında su kaynakları kirlenmiş, bazı canlı türleri yok olmuş veya yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Esasında tabii kaynakları aşırı tüketime yönelten ve çevre kalitesini olumsuz etkileyen büyüme modelleri çoğunlukla uzun ömürlü olmamakta ve sağlıklı yaşamı tehdit eden yapı arz etmektedir. Bu kapsamda ülkelerin ekonomik büyümeyi sürdürülebilir boyuta taşımak ve daha sağlıklı yaşam düzeylerine ulaşmak için yeni kaynaklar bulma ya da mevcut kaynakları daha etkin kullanmaya yönelik çabalarında artış yaşanmıştır. Buna yönelik olarak küresel yüzey sıcaklık artışını 2°C'nin altında tutmak amacıyla Paris İklim Anlaşması 2015 yılında 197 ülke tarafından imzalanmıştır. Kamusal politikalar çerçevesinde çevre vergisi alımı ve inovasyona yönelik uğraşların teşvik edilmesi bu kapsama dahil olan uygulamalar içerisinde yer almaktadır. Çevre vergileri malların fiyatlarını yükselterek negatif dışsallıkların azaltılması doğrultusunda tüketim eğilimlerini başka yönlere kaydırmaktadır. Bunun yanında zehirli atıkların fiyatlandırılması sonrasında üreticilerin daha uygun koşulları aramaya yönelik çabaları inovasyon süreçlerini artırıcı etki yapmaktadır. İnovasyonlar yeşil büyüme yanında sosyal ve çevresel hedeflerin arzu edilen doğrultuda gelişimine katkı sunabilmektedir. Bu kapsamda bazı değerlendirmeler çevre vergilerinin teknolojik yenilikleri ve büyümeyi destekleyici mahiyetinin bulunduğu yönündedir. Bunun yanında bazı araştırmalar ise çevre vergilerinin teknolojik yeniliklere ve büyümeye katkı sunmadığı hatta olumsuz etkilediği şeklinde neticelenmiştir. Bu

çalışmada çevre vergisi ve ekonomik büyümenin inovasyon üzerindeki etkileri yükselen piyasalar örneğinde ekonometrik model yardımıyla analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Çevre Vergisi, Yükselen Piyasalar

THE IMPACT OF ENVIRONMENTAL TAX AND ECONOMIC GROWTH ON INNOVATION: THE CASE OF EMERGING MARKETS

Prof. Dr. Erşan SEVER
Aksaray Üniversitesi

Prof. Dr. Zekai ÖZDEMİR
İstanbul Üniversitesi

ABSTRACT

On a global scale, it is observed that countries have improved their economic growth performance following the adoption of open economic policies. In line with these developments, living standards have also increased. In addition to these positive developments, there have also been some unintended consequences. With the effect of industrialization, the increase in the release of polluting gases has led to the greenhouse effect. The temperature values in the atmosphere have increased and there has been a change in the global climate. In addition, water resources have been polluted and some species have disappeared or are in danger of extinction. In fact, growth models that lead to excessive consumption of natural resources and negatively affect environmental quality are often not long-lasting and threaten healthy life. In this context, countries have increased their efforts to find new resources or to use existing resources more effectively in order to move economic growth to a sustainable dimension and to reach healthier living levels. To this end, the Paris Climate Agreement was signed by 197 countries in 2015 to keep the global surface temperature increase below 2°C. Public policies such as environmental taxation and incentivizing innovation-oriented endeavors are among the practices included in this scope. By raising the prices of goods, environmental taxes shift consumption trends in the direction of reducing negative externalities. In addition, the efforts of producers to seek more favorable conditions after the pricing of toxic wastes have an increasing effect on innovation processes. In addition to green growth, innovations can contribute to the development of social and environmental goals in the desired direction. In this context, some evaluations suggest that environmental taxes have a supportive nature for technological innovation and growth. On the other hand, some studies have concluded that environmental taxes do not contribute to technological innovation and growth and even have a negative impact. In this study, the effects of environmental taxes and economic growth on

innovation will be analyzed with the help of an econometric model in the case of emerging markets.

Keywords: *İnnovation, Environmental Tax, Emerging Markets.*

ULUSAL BİR SAĞLIK GİRİŞİMİ ÖRNEĞİ: ULUSLARARASI SAĞLIK HİZMETLERİ A.Ş. (USHAŞ)

Arş. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Sağlık girişimciliği ya da sağlık hizmetlerinde girişimcilik sağlık sektöründe yeni iş fikirleri geliştirme yada mevcut sorunlara yenilikçi çözümler sunarak sağlık hizmetlerinde iyileştirmeyi amaçlayan bir girişimcilik şekli olarak ifade edilmektedir. Sağlık girişimciliği, hastaların yaşam kalitesini artırmayı, sağlık hizmetlerini iyileştirmeyi ve sağlık sektörünü dönüştürmeyi hedefler. Yürütülen bu çalışma bir derleme niteliğindedir. Türkiye'nin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımı, geliştirilmesi ve ihraç edilmesi noktasında kamu eliyle özel sektör mantığında gerçekleştirdiği stratejik bir girişimi tanımlamak hedeflenmiştir. Ayrıca bu girişim incelenmesi ile Türkiye'nin sağlık ihracatı noktasındaki politikası da ortaya koyulmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada yasal mevzuatlar, USHAŞ'ın web sitesi ve yayımladığı dökümanlar, HealthTürkiye web sitesi, USHAŞ Academy web sitesi ve basına yansıyan gelişmeler incelenmiştir. USHAŞ, 3 Ağustos 2018 tarihli ve 30498 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 7146 numaralı kanun ile kurulmuştur. Bir kanun metni ile kurumun kurulması bu girişime atfedilen önemi ortaya koymaktadır. USHAŞ bu yasal dayanak ile Sağlık Bakanlığı ilgili kuruluşu olarak 2019 yılında anonim şirket yapısında faaliyete geçmiştir. Şirketin sermayesi 2022 itibarıyla 347.939.761 TL'dir. USHAŞ'ın temel hedefi Türkiye'nin önde gelen katma değerli sağlık ihracatçısı ülkeler arasına sokmak olarak belirtilmektedir. Bu hedef açısından USHAŞ'ın dört farklı faaliyet alanı bulunmaktadır. Bunlar sağlık turizmi; ilaç, cihaz ve tıbbi malzeme ihracatı; sağlık bilgi sistemleri ve sağlık yönetimi ihracatı; sağlık finansmanı ve kamu-özel sektör iş birliği modeli; sağlık meslek eğitimi turizmi şeklindedir. USHAŞ bu faaliyet alanlarında çeşitli kurumsal eylemlerde bulunabilmektedir. Bu eylemlerin aktif en büyük örneği HealthTürkiye adı altında markalaşma girişimidir. Bu markalaşma girişiminin faaliyet konusu sağlık turizmidir. Girişimin amacı Türkiye'nin sağlık turizmi alanında uluslararası pazarda tanıtımının yapılması ve merkez ülke konumuna getirilmesi hedeflenmektedir. HealthTürkiye'nin web portalı; uluslararası hasta memnuniyet anketleri; 7/24 uluslararası hasta destek hattı; uluslararası

temsil ve tanıtım imkanları; USHAŞ Akademi şeklinde beş ayrı bileşeni bulunmaktadır. USHAŞ Akademi sağlık meslekleri eğitimi faaliyetlerini yürütmek ve bu eğitimlerin sağlık turizmi çerçevesinde koordine edilmesi çerçevesinde hayata geçirilen bir eylemdir. USHAŞ aynı zamanda bir başka sağlık girişimciliği içerisinde de yer almaktadır. USHAŞ, 2020’de kurulan SADES Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri A.Ş.’nin doğrudan bağlı ortağıdır ve şirketin 55.000.000 TL’lik sermayesinin tamamına sahiptir. USHAŞ, 2022 yılında Türkiye’ye 215.728.884,43 TL tutarında getiri sağlamıştır. USHAŞ’ın kâr-zarar durumu ise 2022 yılı için 38.294.886,15 TL şeklindedir. Bu noktalar doğrultusunda bakıldığında Türkiye’nin ulusal sağlık sektörüne USHAŞ ile yeni bir anlayış getirdiği görülmektedir. Türkiye’nin mevcut sağlık sisteminin kamusal bir hizmet olarak yürütüldüğü göz önüne alındığında bu girişim anlayışıyla özel sektör mantığının kamu hizmeti ile buluşturulduğu ve küresel liderlik vizyonu hedeflendiği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Girişimciliği, Sağlık Turizmi, USHAŞ

AN EXAMPLE OF A NATIONAL HEALTH INITIATIVE: ULUSLARARASI SAĞLIK HİZMETLERİ A.Ş. (USHAŞ)

Arş. Gör. Muhammed Yusuf AYDAMAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Health entrepreneurship or entrepreneurship in health services is expressed as a form of entrepreneurship that aims to improve health services by developing new business ideas in the health sector or providing innovative solutions to existing problems. Health entrepreneurship aims to improve the quality of life of patients, improve health services and transform the health sector.. This study is a compilation. It is aimed to define a strategic initiative carried out by the public sector in the private sector logic at the point of international promotion, development and export of Türkiye's health services. In addition, by analysing this initiative, Türkiye's policy on health exports is also revealed. In this direction, legal regulations, USHAŞ's website and documents published, HealthTürkiye website, USHAŞ Academy website and developments reflected in the press were analysed in this study. USHAŞ was established with the law numbered 7146 published in the Official Gazette dated 3 August 2018 and numbered 30498. The establishment of the institution with a legal text reveals the importance attributed to this initiative. With this legal basis, USHAŞ started its operations as a joint stock company in 2019 as a related organisation of the Ministry of Health. The company's capital is 347,939,761 TL as of 2022. The main objective of USHAŞ is to make Türkiye one of the leading value-added health exporter countries. In terms of this goal, USHAŞ has four different fields of activity. These are health tourism; export of pharmaceuticals, devices and medical equipment; export of health information systems and health management; health financing and public-private sector cooperation model; and health vocational training tourism. USHAŞ can take various organisational actions in these fields of activity. The most active example of these actions is the branding initiative under the name HealthTürkiye. The subject of activity of this branding initiative is health tourism. The aim of the initiative is to promote Türkiye in the international market in the field of health tourism and to make Türkiye a centre country. HealthTürkiye has five different components: web portal; international patient satisfaction surveys; 24/7 international patient support line;

international representation and promotion opportunities; and USHAŞ Academy. USHAŞ Academy is action implemented within the framework of carrying out health professions training activities and coordinating about health tourism. USHAŞ is also involved in another health entrepreneurship. USHAŞ is a direct subsidiary of SADES Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri A.Ş., which was established in 2020, and owns the company's entire capital of TL 55,000,000. USHAŞ provided a return of 215,728,884.43 TL to Türkiye in 2022. The profit-loss situation of USHAŞ is 38,294,886.15 TL for the year 2022. In line with these points, it is seen that Türkiye has brought a new understanding to the national health sector with USHAŞ. Considering that Türkiye's current health system is carried out as a public service, it becomes clear that with this initiative, the private sector logic is brought together with public service and a global leadership vision is aimed.

Keywords: *Health Entrepreneurship, Health Tourism, USHAŞ*

TÜRKİYE'DE SPOR VE GİRİŞİMCİLİK KAVRAMINA YÖNELİK YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Uzman Reyhan ERTEN
Sosyal İnovasyon Ajansı

ÖZET

Günümüz dünyasının gelişen ve değişen önemli konularından biri haline gelen girişimcilik, sosyal ve ekonomik açıdan kilit bir anahtardır. Kilit bir nokta haline gelen girişimcilik, istihdam sorunu çözümüne, yeni iş alanlarının oluşturulmasına, ekonomik büyümeyi teşvik etmesine, yeniliklerin üretilmesiyle ve ticarileştirilmesiyle ilişkilendirilebilir. Beraberinde girişimcilik ruhunun oluşmasına ve başarılı girişimcilerin ortaya çıkmasına da olanak tanımaktadır. Bu sebeple girişimciliğin sosyal rolü de açıktır. Ülkemiz genç nüfusa, gelişime ve yeniliğe açık bir toplum yapısına sahip olması sebebiyle spor endüstrisi hızla büyümektedir. Bu araştırmanın amacı spor ve girişimcilik kavramı üzerine Türkiye’de yapılmış lisansüstü tezlerin türüne, yapıldığı yıla- enstitüye, konu alanına, yöntemine, çalışma grubuna ve çalışma grubunun büyüklüğüne göre analiz edilmesi ile spor ve girişimcilik kavramının literatürdeki yerini de görebilmek amacıyla yapılmıştır. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi taranarak girişimcilik konusunda spor alanında yapılmış 29 teze (26 yüksek lisans ve 3 doktora tezi) ulaşılmıştır. Veri toplama aracı nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre girişimcilik alanında yapılan spor çalışmaları en çok 2022 (8) yılında, Sağlık Bilimleri Enstitüsünde, yüksek lisans türünde yapıldığı görülmüştür. Çalışmada tez konu alanlarının sayılarına göre dağılımına bakıldığında en çok tek konu alanı üzerine odaklanıldığı tespit edilmiştir. Ulusal Tez Merkezinde girişimcilik üzerine 44 farklı konu alanı saptanmış olup “spor” alanında yalnızca 30 çalışma bulunmuştur. En fazla çalışılan konu alanı işletme (590), eğitim ve öğretim (165) bulunmuştur. En az çalışma alanı ise 22 farklı alanda tek bir çalışma tespit edilmiştir. Ayrıca incelenen tezlerin çoğunluğunda nicel araştırma yöntemi (22) kullanıldığı, çalışma gruplarına göre dağılımda ise yoğunluğun üniversite öğrencileri olduğu görülmektedir. Çalışma grubu büyüklüğüne bakıldığında en fazla 301-1000 ve en az 31-100 örneklem büyüklüğü ile gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak genç nüfusun yoğun olması sebebiyle spora olan talebin yüksek olduğu ülkemize nasıl katkılar sağladığını daha net

şekilde ortaya koymak için spor ve girişimcilik alanında yapılan daha fazla lisansüstü çalışma sayısına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda yapılan çalışma bundan sonraki yapılacak araştırmalara yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Girişimcilik, Sporda Girişimcilik, Lisansüstü

ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES ON THE CONCEPT OF SPORT AND ENTREPRENEURSHIP IN TURKEY

Uzman Reyhan ERTEN
Sosyal İnovasyon Ajansı

ABSTRACT

Entrepreneurship, which has become one of the most important developing and changing issues in today's world, is a key key in social and economic terms. Entrepreneurship, which has become a key point, can be associated with solving employment problems, creating new business areas, promoting economic growth, producing and commercializing innovations. It also enables the formation of entrepreneurial spirit and the emergence of successful entrepreneurs. For this reason, the social role of entrepreneurship is also clear. Since our country has a young population and a social structure open to development and innovation, the sports industry is growing rapidly. The aim of this research is to analyze the postgraduate theses on the concept of sports and entrepreneurship in Turkey according to the type, year, institute, subject area, method, study group and size of the study group in order to see the place of the concept of sports and entrepreneurship in the literature. The National Thesis Center of the Council of Higher Education was searched and 29 theses (26 master's and 3 doctoral theses) on entrepreneurship in the field of sports were reached. The data collection tool was document analysis, one of the qualitative research methods. According to the findings obtained in the study, it was seen that most of the sports studies in the field of entrepreneurship were conducted in 2022 (8), in the Institute of Health Sciences, in the master's degree type. Looking at the distribution of thesis subject areas according to their numbers, it was determined that most of the studies focused on a single subject area. In the National Thesis Center, 44 different subject areas on entrepreneurship were found and only 30 studies were found in the field of "sports". The most studied subject areas were business administration (590) and education and training (165). The least number of studies was a single study in 22 different fields. In addition, it is seen that quantitative research method (22) was used in the majority of the theses examined, and university students were the majority in the distribution according to the study groups. Considering the size of the study group, it was concluded that the maximum sample size was 301-1000 and the minimum sample size

was 31-100. As a result, there is a need for more postgraduate studies in the field of sports and entrepreneurship in order to reveal more clearly how it contributes to our country where the demand for sports is high due to the dense young population. In this context, it is thought that this study will guide future researches.

Keywords: *Sport, Entrepreneurship, Entrepreneurship In Sport, Postgraduate*

EBE VE HEMŞİRELERİN İNOVASYONA VE GİRİŞİMCİLİĞE BAKIŞ AÇILARI

Öğr. Gör. Yasemin ÖZTÜRK

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Girişimcilik, toplumun ya da kitlelerin gereksinim duyduğu hizmet ve ürünlerin kullanıma sunulması amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür. İnovasyon ise yaratıcı ve özgün yeni fikirlerin ya da buluşların ticaret, endüstri ve hizmet gibi sektörlerde uygulanır hale getirilerek ekonomik değer oluşturmalarıdır. Bilgi ve teknolojinin büyük bir hızla gelişimi, inovasyonun ve girişimciliğin ortaya çıkmasını zorunlu hale getirirken kitlelerin de buna uyum sağlamasını gerekli kılmaktadır. İnovasyon ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin yükselmesinde itici bir güç olarak yer almaktadır. Günümüzde teknolojiyi yenilikçi bir anlayışla elinde tutan ülkelerin dünyada da söz sahibi olduğu görülmektedir. Teknolojinin önemini giderek daha da iyi anlaşılması ve insan yaşamında daha çok yer etmesi yenilikçi düşünmenin her alanda ön plana çıkmasına neden olmuştur. Bu alanlardan birisi de sağlık sektörüdür. Sağlık profesyonelleri içerisinde önemli bir kitleyi oluşturan ebe ve hemşireler sahada gerçekleştirdikleri uygulamalara ya da karşılaştıkları sorunlara zamanının ruhuna uygun yenilikçi bakış açısıyla yaklaşarak çözümler üretmesi; sağlığın geliştirilmesi, hastalıkların önlenmesi, hasta bakım kalitesinin artması, zamandan tasarruf edilmesi, maliyetlerin azaltılması, ülkelerin ekonomik gelişimine katkı sunulması, kanıta dayalı bilginin uygulamaya yansıtılması, bilime verilen değer artması ve tükenmişlik sendromunun önüne geçerek motivasyon kaynağı oluşturmaları gibi pek çok konuda fayda sağlamaktadır. Sorunu saptayabilen, hipotez kurabilen, bilgiye ulaşabilen, araştırma yapabilen ve elindeki verileri yorumlayarak çıktılar üretebilen ebe ve hemşirelerin yetişebilmesi için öncelikle meraklı, yaratıcı, yenilikçi ve eleştirel düşünebilen, inovasyon, girişimcilik ve liderlik ruhuna sahip bireylerin kazandırılması gerekmektedir. Bunun için ebe ve hemşirelere üniversite eğitimleri boyunca bu anlayışla yetişmeleri sağlanmalıdır. Ebe ve hemşireler projeler üreterek teknoloji yarışmaları, kongre, sempozyum gibi organizasyonlara katılması konusunda hem eğitim hem de iş yaşamları boyunca desteklenmelidir. Ayrıca ebe ve hemşirelik meslek derneklerinin inovasyon sürecini ve girişimciliği destekleyerek

bu konuda yol gösterici olması ebe ve hemşirelerin kendilerini yalnız hissetmemesi ve bu konudaki gelişimleri için önemlidir. Günümüzde ebe ve hemşirelerin teknolojiye, inovatif yaklaşıma ve girişimciliğe olan ilgisi giderek artmaktadır. Bu çalışma ebe ve hemşirelerin inovasyona ve girişimciliğe bakış açılarını örnekler üzerinden ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebe, Girişimcilik, Hemşire, İnovasyon, Sağlık

PERSPECTIVES OF MIDWIFE AND NURSES ON INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP

Öğr. Gör. Yasemin ÖZTÜRK

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Entrepreneurship is a set of activities carried out to provide services and products needed by society or the masses. Innovation is the creation of economic value by making creative and original new ideas or inventions applicable in sectors such as trade, industry and service. The rapid development of information and technology necessitates the emergence of innovation and entrepreneurship and requires the masses to adapt to this. Innovation is a powerful force in increasing the development levels of countries. Today, it is seen that countries that use technology with an innovative approach have a say in the world. Increasing understanding of the importance of technology and its increasing place in human life have caused innovative thinking to come to the fore in every field. One of these areas is the health sector. Midwives and nurses, who constitute an important group among health professionals, approach the practices they carry out in the field or the problems they encounter with an innovative perspective in line with the spirit of the time and produce solutions; It provides benefits in many areas such as improving health, preventing diseases, increasing the quality of patient care, saving time, reducing costs, contributing to the economic development of countries, reflecting evidence-based knowledge into practice, increasing the value given to science, and creating a source of motivation by preventing burnout syndrome. In order to train midwives and nurses who can identify the problem, hypothesize, access information, conduct research and produce outputs by interpreting the data they have, it is necessary to train individuals who are curious, creative, innovative and critical, and have the spirit of innovation, entrepreneurship and leadership. For this reason, midwives and nurses should be trained with this understanding throughout their university education. Midwives and nurses should be supported throughout their education and business lives to produce projects and participate in organizations such as technology competitions, congresses and symposiums. In addition, it is important for midwife and nursing professional associations to provide guidance in this regard by supporting the innovation process and entrepreneurship so that

midwives and nurses do not feel alone and for their development in this regard. Nowadays, the interest of midwives and nurses in technology, innovative approach and entrepreneurship is increasing. This study was carried out to reveal midwives' and nurses' perspectives on innovation and entrepreneurship through examples.

Keywords: *Entrepreneurship, Health, Innovation, Midwife, Nurse*

TIBBİ FİZYOLOJİ BAĞLAMINDA BİYOMEDİKAL TEKNOLOJİ İNOVASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Fizyoloji kısaca homeostazisin devamlılığı sağlanarak organizmanın optimum çalışmasını konu alan bir bilim dalı olarak tanımlanabilir. Aksi takdir patoloji tabloları ortaya çıkmaktadır. Homeostazisteki denge kaybının telafisi yapılamaması durumunda patolojik durumlar kalıcı hastalıklara zemin hazırlar. Homeostazisin sağlanması için organizmada adeta bir sensör ağı kurulmuştur ve bu sayede minimal değişikliklere anında müdahale edilir. Güncel teknolojik gelişmelerle de mikrosensör düzeyinde algılama sağlanmaktadır. Günümüz teknolojik gelişmeleri sayesinde de en gelişmiş organizma olarak kabul edilen insan vücudunun çalışması taklit edilerek patolojik durumlar tedavi edilmeye çalışılmaktadır. Özellikle çağımızda yaygınlık gösteren kanser hastalığının teşhisi ve tedavisinde nanoteknolojik keşifler önem kazanmaktadır. 21. yy daki güncel teknolojik gelişmeler tam anlamıyla takip edilemeyecek kadar hızlı olup her gün yenisinin eklenmesinin insan sağlığına zararlı etkileri olduğu tartışılıyor olsa da hastalıkların teşhis ve tedavisindeki yadsınamaz faydası yakın zamana kadar tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisinde kanıtlanmıştır. Aşı teknolojisinin gelişimi güncel teknolojik gelişmelerle paralel ilerleme kaydetmektedir. Güncel teknolojik çalışmalar sayesinde henüz fetüs iken olası hastalıkların tedavisi öngörülmektedir. Mikroçip keşifleri ile nano ve mikro seviyede gelişmeler sayesinde hücre ve hücrealtı yapılara dair çalışmalar yürütülmektedir. Bu sayede kök hücre terapisi, nörolojik hastalıklar, Alzheimer, Obezite gibi yaygınlık gösteren durumlara karşı umut verici çalışmalar yapılmaktadır. Gelişen görüntüleme sistemi teknolojileri sayesinde hücresel boyuttaki etkileşimlere kadar bir hakimiyet sağlanmakla beraber mikro cerrahi yöntemleri de yine gelişen güncel teknolojinin bir ürünü olarak karşımıza çıkıyor. Yapay zeka ve sanal gerçeklik çalışmaları da nörofizyolojik çalışmalarla beraber gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Bu çalışma gelişim hızına neredeyse yetişilemeyen biyomedikal teknoloji inovasyonunun fizyolojik temeline odaklanmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İnovasyon, Biyomedikal Teknoloji, Fizyoloji, Homeostazis*

BIOMEDICAL TECHNOLOGY INNOVATION IN THE CONTEXT OF MEDICAL PHYSIOLOGY

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur TAKI
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Physiology is a scientific field that focuses on maintaining optimal functioning of an organism by regulating homeostasis. When there is an imbalance in homeostasis, it can lead to pathological conditions and potentially permanent diseases if left unaddressed. The body has a sensor network in place to detect even the slightest changes and intervene to maintain homeostasis. Modern technology allows for detection at the microsensor level, which further enhances our ability to monitor and regulate the body's functioning. With advancements in technology, there is a growing trend to treat pathological conditions by mimicking the functioning of the human body, which is considered to be the most advanced organism. Nanotechnology has played a particularly significant role in the diagnosis and treatment of cancer, a widespread disease in our era. In the 21st century, technological advancements are happening at such a rapid pace that it is difficult to keep up. While there are concerns that the constant influx of new technology may have harmful effects on human health, its undeniable benefits in the diagnosis and treatment of diseases have been proven, as seen during the recent Covid-19 pandemic that impacted the world. Vaccine technology is also evolving in parallel with current technological advancements. Current technological research has made it possible to detect and treat potential diseases in fetuses. Studies are being conducted on cell and subcellular structures, thanks to microchip discoveries and developments at the nano and micro level. Promising research is being carried out against common conditions such as stem cell therapy, neurological diseases, Alzheimer's disease, and obesity. Advancements in imaging system technologies have allowed us to better understand cellular interactions, and micro-surgery techniques are also a result of current technological development. Artificial intelligence and virtual reality research are gaining increasing significance in conjunction with neurophysiological studies. This study aims to focus on the physiological basis of biomedical technology innovation, which has barely caught up with the pace of development.

Keywords: *Innovation, Biomedical Technology, Physiology, Homeostasis*

YAŞILAR VE SANAL GERÇEKLIK TEKNOLOJİSİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Arş. Gör. Mustafa KAFES

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf Yalçın İLERİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Sanal gerçeklik, günümüzdeki en popüler teknolojilerden birisidir. Sanal gerçeklik uygulamaları, her yaş grubunda, birçok farklı alanda farklı amaçlar için kullanılmaktadır. Alışılmışın dışında bir kullanım ve algıya sahip olan bu teknolojinin hayata adaptasyonu genç ve orta yaş bireyler için daha kolay olsa da ileri yaş grubunda yer alan bireylerde durum maalesef bu kadar kolay olmamaktadır. Ancak günümüzde yaşlı nüfusun, sağlıklı bir yaşam sürdürmesine yardımcı olacak yenilikçi faaliyetler bulma ihtiyacı da giderek artmaktadır. Bunun en önemli sebebi ise 2050'ye kadar dünya genelinde bu nüfusun, genel nüfusa oranının %12'den %22'ye çıkma beklentisidir. Yürütülen bu çalışmada, literatürde yer alan yaşlı bireyler ve sanal gerçeklik teknolojisi uygulamaları çalışmalarının bibliyometrik bir analizi gerçekleştirilmiştir. WebofScience veri tabanında, Eylül 2023 tarihi itibarıyla gerçekleştirilen tarama neticesinde, toplam 2879 çalışmaya erişilmiş olup, gerekli dâhil etme ve dışlama kriterlerinin ardından (dil, yayın türü, duplicate yayınlar vb.) 1838 çalışma ile analizler gerçekleştirilmiştir. Konu ile ilgili ilk yayın tarihinin 1995 olduğu ve taramanın gerçekleştirildiği 2023'e kadar yıllık ortalama %21,24 oranında artan bir ivme ile çalışmaya devam edildiği görülmektedir. Analize dâhil edilen 1838 yayın toplamda 7083 çalışmacı tarafından gerçekleştirilmiş olup; 49 yazar konuyu tek yazarlı olarak çalışmıştır. Yayınların ortalama atıf sayıları ise 19.46 olarak bulunmuştur. Konu ile ilgili araştırmalar toplamda 745 dergide yer edinmiş olup; ilk 10 dergide yer alan araştırmaların sayısı toplam yayın sayısının %16,75'ini oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilen ve alanın en etkili dergileri olarak görülebilecek ilk üç derginin ise International Journal of Environmental Research and Public Health, Virtual Reality ve Journal of Neuroengineering and Rehabilitation olduğu görülmektedir. Ayrıca alanın en etkili ilk üç yazarı ise De Bruin ED.; Hausdorff JM.ve Freeman D.'dir. Bunun yanında konu ile ilgili araştırmaların gerçekleştirildiği en etkili merkezlerden ilk üçü

de Tel Aviv Univ., McGill Univ. ve Sao Paulo Univ.'dir. Konu ile ilgili araştırmacıların destek aldığı en önemli yayının ise "Using virtual reality to characterize episodic memory profiles in amnesic mild cognitive impairment and Alzheimer's disease: Influence of active and passive encoding" olduğu görülmektedir. Konu kendi içinde alt çalışma alanların açısından değerlendirildiğinde her ne kadar ilk yayın tarihi 1995 olarak ifade edilmiş olsa da 2012 yılından sonra frekansın ve ivmenin artış gösterdiği görülmektedir. İlk başlarda simülasyonlar, denge senaryoları, düşme riski ve konuşma becerileri gibi konulara odaklanan çalışma konuları son yıllarda çoklu duyusal entegrasyon, Alzheimer ve rehabilitasyon gibi alanlara yönelmiştir. Yürütülen bu çalışma, ileride konuyu çalışmak isteyen araştırmacılar için alanın en etkili yazarları, dergileri, ülkeleri ve yayınları gibi kendilerine faydalı olacak analiz sonuçlarını sunmaktadır. Bu sonuçlar gelecekteki araştırmacılara, konu ile ilgili doğru ve etkili araştırma yapmanın yanında, zaman tasarrufu gibi faydalar sağlar. Bunun yanında gerçekleştirilen tematik analizler, yıllara göre araştırmacılar tarafından konunun hangi özelliğinin daha çok çalışıldığını da göstermektedir. Bu sayede günümüzde en çok tercih edilen alt çalışma alanlarına yönelim ya da geçmişte eksik görülen alanların araştırma konularına dâhil edilmesi sağlanabilir. Yürütülen çalışmanın en önemli sınırlılığı bibliometrik çalışmaların da en büyük sınırlılıklarından olan tek bir veri tabanına bağlı kalınmasıdır. Bunun sebebi, analizin gerçekleştirilmesi için temel verilerden olan anahtar kelimeler, yazar bilgileri ve dergi bilgileri gibi verilerin tek kaynaktan çekilmesi gerekliliğidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, ,Sanal gerçeklik, Bibliyometrik analiz

OLDER ADULTS AND VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Arş. Gör. Mustafa KAFES

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf Yalçın İLERİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

VR is one of the most popular technologies today. While the adaptation of this technology, which has an unusual use and perception, is easier for young and middle-aged individuals, it is unfortunately not so easy for individuals in the older age group. Today, however, there is a growing need to find innovative activities to help older people lead healthy lives. Because by 2050, the proportion of this population to the general population is expected to increase from 12% to 22% worldwide. In this study, a bibliometric analysis of the studies on seniors and virtual reality technology applications in the literature was conducted. As a result of the search in the Web of Science database as of September 2023, a total of 2879 studies were accessed, and after the necessary inclusion and exclusion criteria 1838 studies were analyzed. It is seen that the first publication on the subject was in 1995 and the studies continued with an average annual increase of 21.24% until 2023, when the survey was conducted. The 1838 publications included in the analysis were carried out by a total of 7083 researchers. Research on the subject has been published in 745 journals in total; the number of studies in the first 10 journals constitutes 16.75% of the total number of publications. The top three journals that are frequently preferred by researchers and can be seen as the most influential journals in the field are International Journal of Environmental Research and Public Health, Virtual Reality and Journal of Neuroengineering and Rehabilitation. In addition, the top three most influential authors in the field are De Bruin ED.; Hausdorff JM. and Freeman D. In addition, Tel Aviv Univ., McGill Univ. and Sao Paulo Univ. are the top three most influential centers where research on the subject is conducted. When the subject is evaluated in terms of sub-study areas, although the first publication date is stated as 1995, it is seen that the frequency and momentum has increased after 2012. Initially focusing on topics such as simulations, balance scenarios, fall risk and speech skills, in recent years his research interests have shifted

to areas such as multisensory integration, dementia, Alzheimer's and rehabilitation. This study presents the results of the analysis of the most influential authors, journals, countries and publications in the field, which will be useful for researchers who want to study the subject in the future. These results provide benefits to future researchers, such as saving time as well as conducting accurate and effective research on the topic. In addition, thematic analyses also show which aspect of the subject has been studied more by the researchers according to the years. In this way, it can be ensured that the most preferred sub-fields of study today are oriented or that areas that have been missing in the past are included in the research topics. The most important limitation of the current study is the dependence on a single database, which is one of the biggest limitations of bibliometric studies.

Keywords: *Older adults, Virtual reality, Bibliometric analysis*

BİR SOSYAL GİRİŞİMCİLİK ÖRNEĞİ OLARAK KADIN GİRİŞİMCİ DERNEKLERİNİN VE KURULLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMADAKİ YERİ

Doç. Dr. Emine Nihan Cici Karaboğa
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Dünya koşullarındaki gelişmeler kadının ekonomideki yerini de değiştirmiş, başka bir misyon kazanmıştır. Özellikle girişimcilik te kadınların var olması ekonomik ivmenin hızlanması için büyük önem taşıdığı yapılan araştırmalar ile tespit edilmiştir. Kadının toplumsal yerinin neticesinde farklı bir doğa ya sahip olan kadın girişimciliğinin gelişiminde ise dernek ve toplulukların önemli rol oynadıkları görülmüştür. Kadın girişimciliği üzerine kurulmuş dernek ve topluluklar bir sosyal girişimcilik örneği olarak yeni kadın girişimcilerin ekosisteme katılmasına, var olan girişimcilerin daha iyi bir iş süreci yaşamasına destek olmaktadır. Ayrıca yeni projelerin hayata geçmesi, sosyal hayatlarında da destek olmak gibi görevler üstlenmektedir. Dünyanın çok daha yaşanılabilir bir yer olması adına Birleşmiş Milletler “Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri” olarak isimlendirdikleri bazı hedefler belirlemiştir. Bu hedefler için 2030’un sonuna kadar bir süre vermiş ve üyesi olan 193 ülkenin bu hedefleri gerçekleştirmesi adına çalışmalarını izlemektedir. 17 ana maddeden oluşan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri; yoksulluğa son, açlığa son, sağlıklı ve kaliteli yaşam, toplumsal cinsiyet eşitliği, temiz su ve sanitasyon, erişilebilir ve temiz enerji, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, sanayi, yenilikçilik ve altyapı, eşitsizliklerin azaltılması, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, sorumlu üretim ve tüketim, iklim eylemi, sudaki yaşam, karasal yaşam, barış, adalet ve güçlü kurumlar ve amaçlar için ortaklıklar olarak belirlenmiştir. Bu maddelerin özellikle hedefledikleri alanlar da kadınların ekonomide rol almasının, kadınlara yönelik eşitsizliklerin son bulmasının ve yoksulluğun azaltılması gibi unsurlarının bulunması da kadın girişimciliğinin bu hedefler içerisinde rolüne dair önemini altını çizmektedir. Bu nedenle çalışma toplumsal gelişme ve değişimin bir faktörü olan sosyal girişimcilik yapısı çerçevesinde kadın girişimci dernek ve topluluklarını değerlendirmektedir. Kadın girişimcileri çevreleyen bu dernek ve topluluklar toplumsal yapıdan ekonomiye kadar çok geniş perspektifte çalışmalar yapmakta ve kadın girişimcileri de bu

projelerine ortak etmektedirler. Bu çalışma da yapılan tüm bu dernek ve topluluk faaliyetleri yönetim kadrosunda olan kişilere sorulan sorular çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine dair oluşturulan kategoriler başlıkları ile irdelenmiştir. Bu değerlendirme; dernek ve toplulukların faaliyetlerini, hedeflerini ve amaçlarını inceleyerek sürdürülebilir kalkınma hedeflerine etkileri incelenmiş daha etkin bir rol oynamaları adına önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Girişimci, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, Kadın Girişimcilik

THE PLACE OF WOMEN ENTREPRENEUR ASSOCIATIONS AND BOARDS IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS AN EXAMPLE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Doç. Dr. Emine Nihan Cici Karaboğa
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Developments in world conditions have also changed the place of women in the economy and gained another mission. It has been determined through research that the presence of women in entrepreneurship is of great importance for the acceleration of economic momentum. It has been observed that associations and communities play an important role in the development of women's entrepreneurship, which has a different nature as a result of the social place of women. As an example of social entrepreneurship, associations and communities established on women's entrepreneurship support new women entrepreneurs to join the ecosystem and existing entrepreneurs to experience a better business process. They also undertake tasks such as realizing new projects and supporting them in their social lives. In order to make the world a much more livable place, the United Nations has set some goals, which they call "Sustainable Development Goals". It has given a deadline for these goals until the end of 2030 and monitors the efforts of 193 member countries to realize these goals. The 17 main Sustainable Development Goals are: end poverty, end hunger, healthy and quality lives, gender equality, clean water and sanitation, affordable and clean energy, decent work and economic growth, industry, innovation and infrastructure, reducing inequalities, sustainable cities and communities, responsible production and consumption, climate action, life in water, life on land, peace, justice and strong institutions and partnerships for the cause. The fact that these articles specifically target the role of women in the economy, ending inequalities against women and reducing poverty underlines the importance of the role of women entrepreneurship in these goals. Therefore, the study evaluates women entrepreneurs' associations and communities within the framework of social entrepreneurship as a factor of social development and change. These associations and communities surrounding women entrepreneurs work in a wide range of perspectives, from social structure to economy, and involve women entrepreneurs in these projects. In this study, the

activities of these associations and communities were analyzed under the categories of sustainable development goals within the framework of the questions asked to the members of the management team. This evaluation examined the activities, goals and objectives of associations and communities and their impact on sustainable development goals and made suggestions for them to play a more effective role.

Keywords: *Social Entrepreneurship, Sustainable Development Goals, Women's Entrepreneurship*

TÜRKİYE’DE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK VE KARBON AYAK İZİ: EKOLOJİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Feyza ÖZEL

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Türkiye’de sosyal girişimcilik, son yıllarda sürdürülebilirlik ve ekolojik sorunlara yönelik yenilikçi çözümlerle öne çıkmaya başlamıştır. Karbon ayak izi, küresel ve yerel ölçekte ciddi bir ekolojik sorun olarak görülmektedir. Türkiye; sanayileşme, hızla artan nüfus ve enerji tüketimini her geçen yıl artması ile birlikte karbon emisyonlarını önemli ölçüde artırmıştır. Bu artış, ekolojik sürdürülebilirlik açısından bir tehdit oluşturmaktadır. Sosyal girişimciler, karşılaştıkları bu tehditleri fırsatlara dönüştürerek bu alanda öne çıkmaktadır. Bu grup, toplumsal ve çevresel zorluklara karşılık ekonomik sürdürülebilir yaklaşımlarla yenilikçi stratejiler oluşturmaktadır. Bu yenilikçi stratejilerin bir parçası olarak, eğitim ve bilgilendirme de büyük bir önem taşımaktadır. Ayrıca, toplumu karbon ayak izi konusunda bilinçlendirmek ve eğitmek, sosyal girişimciliğin önemli bir faaliyet alanıdır. Önerilen ekolojik sürdürülebilirlik çözümleri, karbon ayak izini hem bireysel hem de toplumsal düzeyde azaltmayı amaçlamaktadır. Bu çözümler, teknolojik yeniliklerle birlikte toplumsal bilincin artırılmasını ve davranış değişikliğinin teşvik edilmesini içermektedir. Bu çalışmada, Türkiye’deki sosyal girişimcilik faaliyetleri bağlamında ekolojik sürdürülebilirlik için önerilen çözümler ve karbon ayak izinin azaltılmasına yönelik yaklaşımlar detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Girişimcilik, Karbon Ayak İzi, Ekolojik Sürdürülebilirlik*

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AND CARBON FOOTPRINT IN TURKEY: ECOLOGICAL SUSTAINABILITY RECOMMENDATIONS

Feyza ÖZEL

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

In Turkey, social entrepreneurship has recently emerged at the forefront, primarily due to its innovative solutions addressing sustainability and ecological challenges. The carbon footprint is recognized as a significant ecological concern at both global and local scales. Owing to industrialization, a rapidly increasing population, and escalating energy consumption year after year, Turkey has significantly augmented its carbon emissions. This increase poses a threat in terms of ecological sustainability. Social entrepreneurs have distinguished themselves in this domain by transforming these threats into opportunities. This group crafts innovative strategies with economically sustainable approaches to address societal and environmental difficulties. As part of these innovative strategies, education and information are also of great importance. Moreover, raising awareness and educating the society on the carbon footprint stands as a pivotal activity of social entrepreneurship. Proposed solutions for ecological sustainability aim to reduce the carbon footprint at both individual and societal levels. These solutions entail not only technological innovations but also an emphasis on elevating societal consciousness and encouraging behavioral changes. In this study, solutions suggested for ecological sustainability within the context of social entrepreneurial activities in Turkey and approaches toward reducing the carbon footprint have been comprehensively examined.

Keywords: *Social Entrepreneurship, Carbon Footprint, Ecological Sustainability*

KURUMSAL GİRİŞİMCİLİK SÜRECİNDE YENİLİK

Şerife KOÇ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Birol MERCAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Kurumsal girişimciliğin ne olduğunu anlaya yönelik çalışmalar önem kazanmıştır. Kurumsal girişimcilik, öngörülemez bir ortamda yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesi olarak ifade edilebilir. İnovasyon faaliyeti ise, yeni ürünler, hizmetler ve yeni ticarileştirme yöntemlerinin geliştirilmesi ile işletmelere, tedarikçilere ve müşterilere katma değer sağlayan yenilik sürecidir. Yenilikler, mevcut pazarın genişletilmesi, yeni pazarlara açılmaya da yeni ürün süreçleri veya hizmetlerin geliştirilmesi ile oluşmaktadır. Yenilik süreci, işletmelerin fırsatları yakalama, riskleri göze alma ve değişim çabalarıyla ilgilidir. Yenilikçi işletmelerin kurumsal olarak girişimlerde bulunması, işletmelerin büyüme, gelişme ve performanslarını artırmayı sağlayacaktır. Bu durumda yeniliklerin ortaya çıkabilmesi için yeni bir ürün veya sürecin piyasa talebinin anlaşılması ya da fırsatların görülmesi gerekmektedir. Ayrıca özgün araştırmalar sonucunda ortaya çıkan bilimsel ve teknik bilgilerinde kullanılması gerekmektedir. İşletmeler arasında yenilikçi ve girişimci olanlar, yeni üretim süreçleri ve hizmetleri üretmek için yüksek hedeflere sahip olan, yenilikleri ortaya çıkarabilmek için fırsatları yakalayabilen, keşfetme ve liderlik özelliklerine sahiptir. Yenilikçilik ve girişimcilik, örgütsel yapıdan, yönetimden ve çevresel koşullardan etkilenmektedir. Bu aşamada kurumsal girişimcinin rolü yeni fırsatları değerlendirmek, bürokratik engelleri en aza indirmek ve kaynakları verimli şekilde kullanarak inovasyon faaliyetlerini daha yüksek seviyelere taşımaktır. Ayrıca kurumsal girişimci, risk alma, fırsatları yakalama ve yenilik yapma yeteneğinin geliştirilmesini de katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda kurumsal girişimcinin inovasyon sürecini yönetmesi kurumlara çok fazla artı değer katacaktır. Kurumsal girişimcilik, işletmelerin rekabet güçlerini ve pazar payının genişlemesine yol açar. Bu durum sonucunda işletmelerin faaliyet gösterdikleri endüstrilerde ticari değeri olan yenilikler ortaya çıkar. Sonuç olarak, işletmeler kurumsal girişimcilik aracılığıyla stratejilerini yenilikçi olmak için belirlemektedir. Çünkü girişimcilik faaliyetleri olmadan kurumlarda ortaya çıkan fırsatlar

yakalanamaz ve yenilikler yeterli seviyeye ulaşamaz. Literatür incelendiğinde kurumsal girişimciliğin teorik gelişimine yönelik birçok araştırma mevcuttur. Ancak literatürde kurumsal girişimcilik ve yenilik arasındaki ilişkiye yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. Bu iki kavrama odaklanan çalışmaların literatürde yetersiz olması bu çalışmanın yapılmasını gerekli kılmıştır. Bu bağlamda çalışmanın amacı kurumsal girişimcilik ve yenilik arasındaki ilişkiye yönelik kavramsal bir değerlendirme yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsallaşma, Girişimcilik, İnovasyon

INNOVATION IN THE CORPORATE ENTREPRENEURSHIP PROCESS

Şerife KOÇ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Birol MERCAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Efforts to understand what corporate entrepreneurship is have gained importance. Corporate entrepreneurship can be defined as supporting innovation activities in an unpredictable environment. Innovation activity is the process of innovation that provides added value to businesses, suppliers and customers through the development of new products, services and new commercialization methods. Innovations are created by expanding the existing market, expanding into new markets or developing new product processes or services. The innovation process is related to businesses' efforts to seize opportunities, take risks and change. The institutionalization of innovative businesses will enable businesses to grow, develop and improve their performance. In this case, in order for innovations to emerge, it is necessary to understand the market demand for a new product or process or to see opportunities. In addition, scientific and technical knowledge resulting from original research should be used. Among businesses, innovative and entrepreneurial ones have high goals to produce new production processes and services, are able to seize opportunities to bring about innovations, and have the characteristics of discovery and leadership. Innovation and entrepreneurship are influenced by organizational structure, management and environmental conditions. At this stage, the role of the corporate entrepreneur is to seize new opportunities, minimize bureaucratic obstacles and use resources efficiently to take innovation activities to higher levels. In addition, the corporate entrepreneur also contributes to the development of the ability to take risks, seize opportunities and innovate. In this context, the management of the innovation process by the corporate entrepreneur will add a lot of added value to the organizations. Corporate entrepreneurship leads to the expansion of competitiveness and market share of enterprises. As a result, innovations with commercial value emerge in the industries in which businesses operate. As a result, businesses determine their strategies to be innovative through corporate entrepreneurship. Because

without entrepreneurial activities, opportunities arising in organizations cannot be captured and innovations cannot reach a sufficient level. When the literature is examined, there are many studies on the theoretical development of corporate entrepreneurship. However, it has been determined that there is a need for studies on the relationship between corporate entrepreneurship and innovation in the literature. The insufficiency of studies focusing on these two concepts in the literature has made it necessary to conduct this study. In this context, the aim of the study is to make a conceptual evaluation of the relationship between corporate entrepreneurship and innovation.

Keywords: *Institutionalization, Entrepreneurship, Innovation*

FİNANSAL GELİŞME, FİNANSAL DIŞA AÇIKLIK VE GİRİŞİMCİLİK: KIRILGAN BEŞLİ ÜLKELER ÜZERİNE PANEL REGRESYON ANALİZİ

Doç. Dr. Şerife ÖZŞAHİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Ekonomik büyüme ve kalkınmanın itici gücü olarak kabul edilen girişimcilik yeni iş fikirleri, inovasyon ve rekabetçiliği teşvik ederek ekonomik performansı olumlu etkilemektedir. Girişimcilik faaliyetlerinin istihdam yaratma, yoksullukla mücadele, etkinlik ve verimlilik artışları şeklinde sıralanacak bir dizi olumlu etkisi mevcuttur. Girişimcilik ve ekonomik gelişmişlik arasında var olan bu yakın ilişki aynı zamanda girişimciliği etkileyen temel faktörlerin tespitini de gerekli kılmaktadır. Bir ülkede girişimciliğin artırılmasında sosyal, iktisadi ve kültürel birçok faktörün öneminden bahsetmek mümkündür. Girişimcilerin yatırım kararında özellikle finansal kısıtlar belirleyici olmaktadır. Gelişmiş bir finansal sistem, bilgi asimetrilerini azaltır ve krediye kolay erişim yeni ürünlerin geliştirilmesi ve iş fırsatlarının yatırıma dönüşümünü sağlayarak girişimciliği teşvik eder. Bu çalışma Morgan Stanley tarafından Kırılğan Beşli olarak tanımlanan Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika ve Türkiye’de finansal gelişme ve finansal dışa açıklığın girişimcilik üzerine etkisini araştırmaktadır. Değişkenler arası ilişkinin incelenmesinde 2006-2020 dönemi için panel veri yöntemleri kullanılmıştır. Girişimcilik değişkeni 18-64 yaş arası nüfusta yeni girişimci olan veya yeni bir işletmenin sahibi-yöneticisi olan kişilerin yüzdesi ile ölçülmüştür. Finansal dışa açıklık için Chin-Ito Finansal Dışa Açıklık Endeksi, finansal gelişmişlik için IMF Finansal Gelişmişlik Endeksi, ticari dışa açıklık, nüfus yoğunluğu ve büyüme oranı değişkenleri ile ekonometrik analiz yapılmıştır. Ampirik bulgular panelde yer alan beş ülkede finansal ve ticari dışa açıklık ile finansal gelişmişlik endeksinin girişimcilik faaliyetleri üzerinde pozitif yönlü anlamlı etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Ticari dışa açıklık ve nüfus yoğunluğunun girişimcilik üzerine pozitif yönlü ve anlamlı etkisi olmakla birlikte büyüme oranına dair bulgular istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimcilik, Finansal Gelişme, Finansal Dışa Açıklık, Kırılğan Beşli*

FINANCIAL DEVELOPMENT, FINANCIAL OPENNESS AND ENTREPRENEURSHIP: PANEL REGRESSION ANALYSIS ON FRAGILE FIVE COUNTRIES

Doç. Dr. Şerife ÖZŞAHİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Entrepreneurship positively affects economic performance by stimulating new business ideas, innovation and competitiveness, and is recognized as a driver of economic growth and development. Entrepreneurial activities have a number of positive effects, such as the creation of jobs, the alleviation of poverty and increases in efficiency and productivity. It is also necessary to identify the main factors influencing entrepreneurship because of the close link between entrepreneurship and economic development. It is possible to point to the importance of a wide range of social, economic and cultural factors in increasing the level of entrepreneurship in a country. In particular, financial constraints play a crucial role in the investment decision of entrepreneurs. Well-developed financial systems reduce information asymmetries and easy access to credit encourages entrepreneurship by enabling the development of new products and the transformation of business opportunities into investment. This study examines the impact of financial development and financial openness on entrepreneurship in Brazil, India, Indonesia, South Africa and Turkey, defined by Morgan Stanley as the “fragile five”. Panel data methods are used to analyze the relationship between the variables for the period from 2006 to 2020. The entrepreneurship variable is measured by the percentage of the population aged 18-64 who are new entrepreneurs or owners of a new business. Econometric analyses were conducted with Chin-Ito Financial Openness Index for financial openness, IMF Financial Development Index for financial development, trade openness, population density and growth rate. The empirical results show that financial and trade openness as well as the financial development have a significant positive effect on entrepreneurial activity in the five countries in the panel. While trade openness and population density have a positive and significant effect on entrepreneurship, the findings of the growth rate are not statistically significant.

Keywords: *Entrepreneurship, Financial Development, Financial Openness, Fragile Five*

AR-GE HARCAMALARI, PATENT, YÜKSEK TEKNOLOJİ İHRACATI VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ayşe CEYLAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet ŞAHBAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Makroekonominin temel göstergeleri arasında olan ekonomik büyümenin sürdürülebilir olması bütün ülkelerin hedefleri arasında yer almaktadır. 1980'li yılların ortalarına kadar hakim olan Neo Klasik büyüme modellerinde teknolojinin büyüme üzerindeki etkisi dışsal olarak kabul edilmiştir. Ancak Neo Klasik modellerde büyümenin nasıl gerçekleştiği tam olarak açıklanamamıştır. Buna karşın, 1980'li yılların ortalarından sonra içsel büyüme modelleri ortaya çıkmıştır. Bu büyüme modellerinde teknolojinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi incelenmiştir ve teknoloji ekonomik büyümenin itici gücü olarak kabul edilmiştir. Teknolojinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi literatürde güncelliğini koruyan bir konudur. Bu çalışmada teknolojinin büyüme üzerindeki etkisi Ar-Ge harcamaları, yüksek teknoloji ihracatı ve patent sayıları değişkenleri kullanılarak analiz edilmektedir. Bu çalışma, Türkiye'de teknolojinin ekonomik büyüme ile ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, çalışmada Ar-Ge harcamaları, patent sayıları, yüksek teknoloji ihracatı ve ekonomik büyüme değişkenleri kullanılarak teknolojinin ekonomik büyüme ile ilişkisi 1996-2020 dönemi için analiz edilmiştir. Bu kapsamda 1996-2020 dönemi, zaman serisi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Ar-Ge harcamaları, patent sayıları ve yüksek teknoloji ihracatının ekonomik büyümeyi ne derece etkilediği çalışmanın temel motivasyonunu oluşturmaktadır. Zaman serisi analizlerinde serilerin durağan olması önemli olduğu için öncelikle serilere birim kök testleri kullanılarak değişkenlerin bütünleşme dereceleri belirlenmiştir. Birim kök testi sonuçlarına göre serilerin birinci farkta durağan olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Analizin sonraki aşamasında Ar-Ge harcamaları, patent sayıları, yüksek teknoloji ihracatı ve ekonomik büyüme ilişkisinin incelenmesi için Johansen Eşbütünleşme testi kullanılmıştır. Bulgular, normalize edilmiş eşbütünleşme katsayılarına göre uzun dönemde değişkenler arasında en az bir tane eşbütünleşik vektör varlığının olduğunu göstermiştir. Sonraki

aşamada, değişkenler arasındaki nedensellik testi için VECM modeli denklemi yapılmış ve VECM'e dayalı Granger Nedensellik testi sonuçları analiz edilmiştir. Granger nedensellik testi sonuçlarına göre, %5 önem düzeyinde ekonomik büyümeden Ar-Ge harcamalarına doğru tek yönlü nedensellik, yüksek teknoloji ihracatından ekonomik büyümeye doğru tek yönlü nedensellik ve patent sayılarından Ar-Ge harcamalarına doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca %10 önem düzeyinde patent sayılarından yüksek teknoloji ihracatına doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ar-Ge Harcamaları, Patent, Yüksek Teknoloji İhracatı, Ekonomik Büyüme, Türkiye, Zaman Serisi

RELATIONSHIP BETWEEN R&D EXPENDITURES, PATENTS, HIGH TECHNOLOGY EXPORTS AND ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF TURKEY

Ayşe CEYLAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet ŞAHBAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

Sustainability of economic growth, which is among the basic indicators of macroeconomics, is among the goals of all countries. In the Neo-Classical growth models that dominated until the mid-1980s, the effect of technology on growth was accepted as exogenous. However, how growth occurs in Neo Classical models has not been fully explained. On the other hand, endogenous growth models emerged after the mid-1980s. In these growth models, the impact of technology on economic growth was examined and technology was accepted as the driving force of economic growth. The impact of technology on economic growth is a topic that remains current in the literature. The impact of technology on growth analyze using the variables of R&D expenditures, high technology exports and patent numbers. This study aims to reveal the relationship between technology and economic growth in Turkey. In this context, the relationship between technology and economic growth was analyzed for the 1996-2020 period by using R&D expenditures, patent numbers, high technology exports and economic growth variables. The main motivation of the study is to what extent R&D expenditures, patent numbers and high technology exports affect economic growth. Since it is important for the series to be stationary in time series analysis, the degree of integration of the variables was first determined by using unit root tests on the series. According to the unit root test results, it was concluded that the series are stationary at the first difference. In the next stage of the analysis, Johansen Cointegration test was used to examine the relationship between R&D expenditures, patent numbers, high technology exports and economic growth. The findings showed that there was at least one cointegrating vector among the variables in the long run, according to the normalized cointegration coefficients. In the next stage, the VECM model equation was made to test causality between the variables and the Granger Causality test results based on VECM

were analyzed. According to the Granger causality test results at a 5% significance level, it was concluded that there was a one-way causality relationship from economic growth to R&D expenditures , a one-way causality relationship from high technology exports to economic growth, and a one-way causality relationship from patent numbers to R&D expenditures. In addition, a one-way causality relationship from patent numbers to high technology exports was determined at the 10% significance level.

Keywords: *R&D Expenditures, Patent, High Technology Exports, Economic Growth, Turkey, Time Series*

SÜRDÜRÜLEBİLİR GİRİŞİMCİLİK KAYNAĞI OLARAK TUTUMLU İNOVASYON

Arş. Gör. Hacer AKIN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nahit YILMAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Girişimcilik çalışmalarının önemli bir kısmını oluşturan sürdürülebilir girişimcilik kavramı, her ne kadar çatışan söylemlerin dahil olduğu bir araştırma alanı olsa da, iş ve sürdürülebilirlik olmak üzere iki mantıkla ele alınır (Poldner ve diğ., 2017). Bu çalışmada sürdürülebilir girişimciliğin teşviki için tutumlu inovasyon kavramı bir bağımsız değişken olarak ele alınmakta olup, çalışma boyunca sürdürülebilir girişimcilik kavramı literatürel olarak açıklanmış olup, tutumlu inovasyon uygulamalarının sonucunda sürdürülebilir girişimciliğin yarattığı fırsatların pazarı büyümeye teşvik edip etmediği ve diğer çıktıları alan yazını incelemesiyle ortaya konmuştur. Günümüze kadar yapılmış sürdürülebilir girişimcilik araştırmaları ve uygulamalarına göre, girişimciliğin ekonomik sonuçları bir yana sosyal ve çevresel faydaları da olmalıdır (Munoz ve Cohen, 2018). Bu çalışmada ise, sınırlı kaynakların olduğu şartlarda sürdürülebilir girişimciliğin nasıl sağlandığı, nasıl uygulandığı ortaya konmuş. Diğer yandan, sürdürülebilir girişimcilik sonucunda amaçlanan çıktıların teşvik edilmesi amacıyla tutumlu inovasyon uygulamalarının sürdürülebilir girişimciliğe katkısı incelenmiştir. Çalışmada, literatürel bir tarama ve değerlendirme yapılmış olup, öncelikle sürdürülebilir girişimcilik kavramı üzerine ilgili açıklama ve tanımlamalar yapılmış olup, literatüre katkı sağlayan çeşitli çalışmalara yer verilmiştir. Ardından, tutumlu inovasyon bir sürdürülebilir girişimcilik kaynağı olarak kavramsal olarak ele alınmakta, bütçe dostu çözümler ile üretim süreçleri ve hizmet süreçlerine katkısı ampirik kanıtlar ile ortaya konmaktadır. Diğer yandan bu çalışmada, tutumlu inovasyonu mümkün kılan değişkenler de literatürden katkılarla belirtilmektedir. Sonuç olarak alan yazımından edinilen katkılar ve bulgular sonucunda, tümevarım metodu ile, bir kaynak olarak tutumlu inovasyonun, çevre ve toplum dostu girişimcilik türü olarak sürdürülebilir girişimciliğe katkısı saptanmıştır. Ek olarak, tutumlu inovasyonun, sürdürülebilir girişimciliğin hem kar elde etme hem de toplumsal fayda hedeflerini gerçekleştirmede etkin bir eleman

olduğu ortaya konmuştur. Çalışma boyunca edinilen çıktılar neticesinde gelecek çalışmalar için çeşitli çalışma konuları sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Girişimcilik, Tutumlu İnovasyon

FRUITIVE INNOVATION AS A SOURCE OF SUSTAINABLE ENTREPRENEURSHIP

Arş. Gör. Hacer AKIN

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nahit YILMAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ABSTRACT

The concept of sustainable entrepreneurship, which constitutes a significant part of entrepreneurship studies, is addressed with two logics: business and sustainability, although it is a research field that includes conflicting discourses (Poldner et al. , 2017) . In this study , the concept of frugal innovation is considered as an independent variable for the promotion of sustainable entrepreneurship, and throughout the study, the concept of sustainable entrepreneurship is explained in literature , and whether the opportunities created by sustainable entrepreneurship as a result of frugal innovation practices encourage the market to grow and other outcomes are revealed by reviewing the literature. According to sustainable entrepreneurship research and practices to date, entrepreneurship should also have social and environmental benefits, aside from its economic consequences (Munoz and Cohen , 2018). In this study, it is revealed how sustainable entrepreneurship is achieved and how it is implemented in conditions where there are limited resources. On the other hand, the contribution of frugal innovation practices to sustainable entrepreneurship was examined in order to promote the intended outcomes of sustainable entrepreneurship . In the study, a literature review and evaluation was made, first of all, relevant explanations and definitions were made on the concept of sustainable entrepreneurship, and various studies that contributed to the literature were included. Then, frugal innovation is conceptually discussed as a source of sustainable entrepreneurship, and its contribution to budget-friendly solutions and production processes and service processes is demonstrated with empirical evidence. On the other hand, in this study, the variables that make frugal innovation possible are also specified with contributions from the literature. As a result, as a result of the contributions and findings obtained from the literature, the contribution of frugal innovation as a resource to sustainable entrepreneurship as a type of environmentally and socially

friendly entrepreneurship was determined by the inductive method. In addition, it has been demonstrated that frugal innovation is an effective element in achieving both profit-making and social benefit goals of sustainable entrepreneurship. As a result of the outputs obtained throughout the study, various study topics have been listed for future studies.

Keywords: *Entrepreneurship, Sustainability, Sustainable Entrepreneurship, Frugal İnnovation*